

มหาวิทยาลัยธนบุรี

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป

E-LEARNING ปรับปรุง 2561

วิชา 00 6002 กฎหมายเบื้องต้น (Introduction to Law)

อาจารย์ประวิทย์ ชุมสวัสดิ์ พ.ม. พธ.บ. กศ.บ. นบ. คอ.ม.

E-LEARNING ปรับปรุง 2561

วิชา 00 6002 กฎหมายเบื้องต้น (Introduction to Law)

อาจารย์ประวิทย์ ชุมสวัสดิ์ พ.ม. พธ.บ. กศ.บ. นบ. คอ.ม.

1. แบ่งเป็นหน่วยการเรียน 16 หน่วยการเรียน หน่วย ละ 3 ชั่วโมง ดังนี้

หน่วยที่ 1 กฎหมายเบื้องต้น

หน่วยที่ 2 ประวัติความเป็นมาของกฎหมายไทย

หน่วยที่ 3 วิวัฒนาการประชาธิปไตยไทย

หน่วยที่ 4 กฎหมายรัฐธรรมนูญ (Constitution๑)

หน่วยที่ 5 กฎหมายรัฐธรรมนูญ (Constitution -ต่อ)

หน่วยที่ 6 สักดิ์ของกฎหมาย การจัดทำกฎหมาย

หน่วยที่ 7 ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

หน่วยที่ 8 ขอบเขตการใช้กฎหมาย

หน่วยที่ 9 บุคคล

หน่วยที่ 10 ความสามารถของบุคคลธรรมดา

หน่วยที่ 11 ทรัพย์สิน

หน่วยที่ 12 หนี้

หน่วยที่ 13 นิติกรรม สัญญา

หน่วยที่ 14 ครอบครัว

หน่วยที่ 15 มรดก

หน่วยที่ 16 อาญาเบื้องต้น ความผิด โทษ

2. แต่ละหน่วยการเรียน สรุปเนื้อหาวิชา และแบบทดสอบ

3. เมื่อศึกษาทำแบบทดสอบผ่านหน่วยการเรียน 1 – 8 มีการทดสอบรวบยอด (Comprehensive Test) ครั้งที่ 1

4. เมื่อศึกษาทำแบบทดสอบผ่านหน่วยการเรียน 9 – 16 มีการทดสอบรวบยอด (Comprehensive Test) ครั้งที่ 2

5. นักศึกษาสอบ CE มีการสอบรวบยอด (Comprehensive Examination) ครั้งเดียว

หลักกฎหมายใช้อ้างอิง

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2557 (ชั่วคราว)

2. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

3. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายอาญา

4. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป อาจารย์หยุด แสงอุทัย

การประเมินผล

คะแนนเต็ม 100 คะแนน) คะแนน 80 – 100 ระดับ A คะแนน 75 – 79 ระดับ B+ คะแนน 65 – 74 ระดับ B

คะแนน 55 – 64 ระดับ C+ คะแนน 45 – 54 ระดับ C คะแนน 40 – 44 ระดับ D+

คะแนน 30 – 39 ระดับ D คะแนน 0 – 29 ระดับ F

1. คะแนนทดสอบแต่ละหน่วย 60 %

2. คะแนนทดสอบรวบยอด ครั้งที่ 1+ ครั้งที่ 2 40 %

3. คะแนนสอบรวบยอด สำหรับนักศึกษาสอบ CE 100 คะแนน

อาจารย์ประวิทย์ ชุมสวัสดิ์

26 กันยายน 2561

หมายเลขโทรศัพท์ให้คำปรึกษา Tel. 084 0441390

มหาวิทยาลัยธนบุรี

วิชา 00 6002 กฎหมายเบื้องต้น (Introduction to Law)

หน่วยที่ 1

กฎหมายเบื้องต้น

กฎหมาย เกิดจากแนวคิดแบบธรรมชาติ แบบบ้านเมือง และแบบผู้รู้หรือเมธี

ความหมายกฎหมาย ระเบียบแบบแผนความประพฤติของมนุษย์ในสังคม

ลักษณะของกฎหมาย

กฎหมายตามเนื้อความ ได้แก่	กฎหมายตามแบบพิธี ได้แก่
1) ต้องเป็นข้อบังคับของรัฐาธิปไตย (ผู้มีอำนาจในการปกครอง)	1) พระราชบัญญัติ 2) พระราชกำหนด
2) ข้อบังคับกำหนดการกระทำ หรืองดเว้นการกระทำ	3) พระราชกฤษฎีกา 4) กฎกระทรวง
3) ข้อบังคับกำหนดความประพฤติของมนุษย์ในสังคม	5) เทศบัญญัติ 6) ข้อบัญญัติท้องถิ่น
4) ข้อบังคับนั้นมีสภาพบังคับ (Sanction) ถ้าฝ่าฝืนจะต้องได้รับผลร้าย คือถูกลงโทษ	

ที่มาหรือป่อเกิดของกฎหมาย (Source of Law)

1. ป่อเกิดของกฎหมายที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร ได้แก่กฎหมายจารีตประเพณี

1.1 จารีตประเพณี คือสิ่งที่สังคมมนุษย์แต่ละเผ่าพันธุ์ เชื้อชาติ ได้ยึดถือปฏิบัติกันมานมนาน

1.2 คำพิพากษาบรรทัดฐานของศาล

1.3 หลักกฎหมายทั่วไป มีอยู่ 2 ประการ คือ

1.3.1 สุภาษิตกฎหมายที่เขียนเป็นภาษาลาตินเป็นหลักกฎหมายทั่วไป เช่นสุภาษิตกฎหมายที่ว่า “ผู้ซื้อต้องระวัง”

1.3.2 หลักกฎหมายทั่วไป เช่นหลักกรรมสิทธิ์ที่ว่า “ผู้รับโอนไม่มีสิทธิดีกว่าผู้โอน”

2. ป่อเกิดของกฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษร ได้แก่กฎหมายที่มนุษย์บัญญัติขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร

ระบบกฎหมาย

1. ระบบ Common Law คือกฎหมายจารีตประเพณี ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร มีความเป็นมาจากกฎหมายของพวกเขาเอง ไกตแซกซอน (บรรพบุรุษของอังกฤษ) ประเทศที่ใช้ระบบนี้คืออังกฤษ และประเทศในเครือจักรภพอังกฤษบางประเทศ เช่นออสเตรเลีย

2. ระบบ Civil Law คือระบบประมวลกฎหมาย เป็นลายลักษณ์อักษร หมายความว่า กฎหมายที่ได้บัญญัติขึ้นโดยรวบรวมบทบัญญัติเรื่องเดียวกันที่กระจัดกระจายกันอยู่เอามาปรับปรุงให้เป็นหมวดหมู่ เยอรมันจัดทำประมวลกฎหมายสำเร็จ โดยใช้ระบบโรมัน และเยอรมันเป็นประมวลกฎหมาย มีประวัติความเป็นมาจากระบบกฎหมายโรมันของจักรพรรดิ Justinien ประเทศที่ใช้ระบบนี้คือเยอรมัน และกลุ่มทวีปภาคพื้นยุโรปทั้งหมด ในเอเชียคือญี่ปุ่น สิงคโปร์ ไทย ฯลฯ

3. ระบบสังคมนิยม (Socialist Law) คือระบบกฎหมายที่ใช้ในประเทศสังคมนิยมหรือระบบคอมมิวนิสต์ เช่นจีน เกาหลีเหนือ เวียดนาม ลาว ฯลฯ

4. ระบบกฎหมายศาสนา (Religion Law) คือระบบกฎหมายที่ยึดเอาหลักคำสอนตามคัมภีร์ในศาสนา เช่นกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง สิ่งจังหวัดภาคใต้ของไทยใช้ระบบกฎหมายอิสลามลักษณะ ครอบครั้ว และมรดก

ประเภทหรือสาขากฎหมาย

1. กฎหมายสาขาเอกชน ได้แก่กฎหมายที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างเอกชนต่อเอกชนด้วยกันในฐานะที่เท่าเทียมกัน ว่าด้วยเรื่องสิทธิและหน้าที่ (หนี้) ความเสียหายและการชดใช้ความเสียหาย

2. กฎหมายสาขามหาชน ได้แก่กฎหมายที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างรัฐหรือหน่วยงานของรัฐกับราษฎร ในฐานะที่รัฐมีอำนาจเหนือเอกชน ว่าด้วยความผิดและโทษ โทษทางอาญาคือ ประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ ริบทรัพย์สิน

3. กฎหมายระหว่างประเทศ แยกเป็นแผนกคดีบุคคล แผนกคดีเมือง และแผนกคดีอาญา

เนื้อหาของกฎหมาย

1. กฎหมายสารบัญญัติ คือกฎหมายที่บัญญัติหลักที่เป็นสาระสำคัญไว้ เช่นประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฯลฯ

2. กฎหมายวิธีสบัญญัติ คือกฎหมายที่บัญญัติวิธีการพิจารณาคดี เช่นประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ฯลฯ

หน่วยที่ 2

ประวัติความเป็นมาของกฎหมายไทย

1. สมัยกรุงสุโขทัย ราชวงศ์พระร่วง (พ.ศ.1792 – 1911) ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงหลักที่ 1 ดัดแปลงจากอักษรขอม จารึกเมื่อประมาณ พ.ศ.1826 ค้นพบเมื่อ พ.ศ. 2473 ถือว่าเป็นธรรมนูญการปกครองฉบับแรกของไทย มีข้อความว่าด้วยเรื่องภาษี (เข้าเมืองไปเอาจะกอบ) มีหลักประกันสิทธิและเสรีภาพของราษฎร บางส่วนเรียกว่า “กฎหมาย 4 บท” เกี่ยวกับเรื่องมรดก ที่ดิน วิถีพิจารณา และการร้องทุกข์

2. สมัยกรุงศรีอยุธยา มีกษัตริย์ครองราชย์ 5 ราชวงศ์ พ.ศ. 1893 – 2310) พระเจ้าอู่ทอง สร้างเมืองหลวงเมื่อ พ.ศ. 1893 ได้รับอิทธิพลจากลัทธิฮินดู โดยผ่านวัฒนธรรมของขอม กษัตริย์ถือเป็นสมมติเทพ กฎหมายที่ใช้ในการปกครองได้แก่

1) พระธรรมศาสตร์ เป็นคัมภีร์จากอินเดีย ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับราษฎร เปลี่ยนจากพ่อปกครองลูกในสมัยสุโขทัย เป็นกษัตริย์เป็นเจ้าของหัวปกครองไพร่ฟ้าด้วยความยุติธรรม เป็นปกาติจจากสวรรค์

2) พระราชศาสตร์ เป็นกฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้นจากการวินิจฉัยบรรดาคดีต่าง ๆ

3. สมัยกรุงธนบุรี กรุงศรีอยุธยาเสียกรุงแก่พม่า พ.ศ. 2310 สมัยพระเจ้าเอกทัศ พระเจ้าตากสินมหาราชกอบกู้ได้ในปีเดียว ย้ายเมืองหลวงมาตั้งที่ธนบุรี ครองราชย์ 15 ปี ด้านการเมือง การปกครอง กฎหมายยึดตามแบบกรุงศรีอยุธยา

4. สมัยรัตนโกสินทร์ สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชขึ้นครองราชย์เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2325 ตั้งราชวงศ์จักรี

1) รัชกาลที่ 1 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ประกาศใช้กฎหมายตราสามดวง คือตราราชสีห์ (มหาดไทย) ตราราชสีห์ (กลาโหม) และตราบัวแก้ว (ต่างประเทศ)

2) รัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการสอน “วิชาธรรมศาสตร์” โดยนำเอาหลักเกณฑ์มาจาก Jurisprudence ของอังกฤษมาใช้เสมือนว่ากฎหมายอังกฤษเป็นกฎหมายไทย โดยเสด็จในกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ (พระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์) ทรงตั้งโรงเรียนกฎหมายในกระทรวงยุติธรรม และทรงสอนด้วยพระองค์เอง

ในสมัยนั้น ประเทศแถบเอเชียส่วนใหญ่ตกเป็นอาณานิคมของมหาอำนาจตะวันตก ประเทศไทยไม่เป็นอาณานิคมของใคร แต่มีศาลกงสุลซึ่งคนในบังคับต่างประเทศทำผิดกฎหมายไม่ขึ้นศาลไทย ต้องฟ้องร้องยังศาลกงสุล ถือเป็นการเสียดุลยภาพนอกอาณาเขต ประเทศญี่ปุ่นเคยมีศาลกงสุลอย่างเดียวกับประเทศไทย ได้เจรจาเลิกศาลกงสุลกับต่างประเทศเป็นผลสำเร็จ เพราะได้เปลี่ยนมาใช้ระบบประมวลกฎหมาย และจัดระเบียบศาลยุติธรรมเสียใหม่ เหตุผลปรากฏชัดในพระราชปรารภของกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 (พ.ศ. 2452) ว่า ประสงค์จะเจริญรอยตามประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเมื่อเปลี่ยนมาใช้ประมวลกฎหมายแล้วก็ได้รับเอกราชในทางศาลกลับคืนมา

3) รัชกาลที่ 6 จวบจนถึงรัชสมัยพระสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 ที่ได้ทรงไปศึกษาต่างประเทศและมีโอกาสที่ได้อ่านรู้การปกครองรูปแบบใหม่ ที่เรียกว่าการปกครองแบบประชาธิปไตย ทรงเล็งเห็นว่าในอนาคตข้างหน้าประเทศไทยจักต้องมีความเจริญทัดเทียมนานาอารยประเทศ จึงทรงทดลองการสร้างเมืองจำลองขึ้นในพระราชวัง มีการปกครองด้วยตนเอง มีการเลือกตั้งในระบบเทศบาล (เทศบาลในปัจจุบัน) ชื่อเมือง “ดุสิตธานี” เพื่อเป็นเมืองต้นแบบก่อนที่จะทรงมอบอำนาจให้กับประชาชนชาวไทย ได้มีการปกครองตนเองก่อน และทรงเห็นว่าประชาชนชาวไทยในขณะนั้นส่วนใหญ่ ยังไม่มีความพร้อมที่จะได้รับอำนาจการปกครองดังกล่าว

ในรัชสมัยต่อมาสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 7 ได้ทรงปกครองบ้านเมือง พระองค์ทรงมีพระพลานามัยที่ไม่ค่อยแข็งแรงนัก ต้องเข้ารับการรักษาตัวในสถานพยาบาลบ่อย ๆ ทำให้การออกพระราชกรณียกิจของพระองค์เป็นไปอย่างไม่เต็มที่ และบรรดานักเรียนทุนหลวงที่ทางรัฐบาลไทยได้ส่งไปศึกษาต่อต่างประเทศ ได้มีการติดต่อประสานงานจัดตั้งคณะราษฎรขึ้นเพื่อที่จะปฏิวัติปกครองประเทศขึ้นมาใหม่ โดยมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด คณะราษฎรประกอบด้วยกลุ่มบุคคลผู้ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักเรียนและนักเรียนทหารที่ศึกษาและทำงานอยู่ในทวีปยุโรป โดยเริ่มต้นจากปรีดี พนมยงค์ นักเรียนวิชากฎหมาย และประยูร ภมรมนตรี นักเรียนวิชารัฐศาสตร์ ก่อนที่จะหาสมาชิกที่มีความคิดแบบเดียวกันเพิ่มเติมรวมทั้งสิ้น 7 คน ได้แก่

1. ژیออโต แบลก จิตตะสังคะ นักเรียนวิชาทหารปืนใหญ่ ประเทศฝรั่งเศส
2. ژیออตริ ทศนัย มิตรภักดี นักเรียนวิชาทหารม้า ประเทศฝรั่งเศส
3. ต้ว ลพานุกรม นักเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ประเทศสวีเดน
4. จรูญ สิงหนเสนี ผู้ช่วยราชการสถานทูตสยามในประเทศฝรั่งเศส
5. แนบ พหลโยธิน นักเรียนวิชากฎหมาย ประเทศอังกฤษ

หน่วยที่ 3

วิวัฒนาการประชาธิปไตยไทย

รัชกาลที่ 7 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข โดยคณะราษฎร ตั้งแต่วันที่ 24 มิถุนายน 2475

วันที่ 27 มิถุนายน 2475 ประกาศใช้ พ.ร.บ.ธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ. 2475 (รัฐธรรมนูญฉบับที่ 1)

วันที่ 10 ธันวาคม 2475 ประกาศใช้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. 2475 รัฐธรรมนูญฉบับที่ 2 (ฉบับถาวร)

วันที่ 6 ต.ค. 2482 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. 2475 แก้ไขครั้งที่ 1 : เปลี่ยนนามประเทศสยามเป็นไทย

วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2500 จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้นำกำลังทหารเข้ายึดอำนาจ โคนล้มจอมพล ป. พิบูลสงคราม ฯ ได้ลี้ภัยไปต่างประเทศ ถึงแก่อสัญกรรม ณ ประเทศญี่ปุ่น จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ถึงแก่อสัญกรรมเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2506

วันที่ 14 ตุลาคม 2516 วันมหาวิปโยค นักศึกษา ประชาชนเรียกร้องให้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ (ปฏิวัติโดยประชาชน) จอมพลถนอม กิตติขจรต้องไปต่างประเทศ โปรดเกล้า ฯ ให้อาจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์เป็นนายกรัฐมนตรี

วันที่ 6 ตุลาคม 2519 เกิดความขัดแย้งทางการเมืองชาย – ขวา พลเรือเอกสงัด ชลออยู่ ปฏิรูป ยึดอำนาจรัฐบาล ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช โปรดเกล้า ฯ ให้อาจารย์ธานินทร์ โกรวิเชียร เป็นนายกรัฐมนตรี (สื่อมวลชนให้สมัญญานามว่าเป็นรัฐบาลหอย)

เหตุการณ์ “พฤษภาทมิฬ 2535” ได้มีการเคลื่อนไหวเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรี และประธานรัฐสภาต้องมาจากการเลือกตั้ง พลเอกสุจินดา คราประยูร ต้องลาออก โปรดเกล้า ฯ ให้นายอานันท์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรี ยกร่างรัฐธรรมนูญใหม่

วันที่ 11 ตุลาคม 2540 ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ฉบับที่ 16 พล.อ. ชวลิต ยงใจยุทธ เป็นนายกรัฐมนตรี (25 พย. 39 – 9 พย 40) นายชวน หลีกภัย (9 พย.2540 - 9 ก.พ. 2544) ร.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร (9 ก.พ.2544 – 19กย.49) การเลือกตั้ง พ.ศ. 2544 และ 2548 พรรคไทยรักไทยชนะการเลือกตั้งเป็นรัฐบาล กลุ่มเสื้อเหลืองต่อต้านรัฐบาล ออกมาชุมนุม รัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ต้องสลายการชุมนุม บ้านเมืองก็ยังสับสนวุ่นวาย พลเอกสนธิ บุญยรัตกลินยึดอำนาจตั้งคณะปฏิรูปการปกครอง ฯ ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ฯ (ฉบับชั่วคราว) 1 ตค. 2549 โปรดเกล้า ฯ ให้ พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์เป็นนายก ฯ

24 สิงหาคม 2550 ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 พรรคประชาธิปัตย์บอยคอตการเลือกตั้ง ปี 2550 และต่อมาศาลพิพากษาให้การเลือกตั้ง เป็นโมฆะ พรรคไทยรักไทยถูกลยุบ (ต่อมาตั้งพรรคเพื่อไทยแทน)

เหตุการณ์ “พฤษภาทมิฬ 2553” นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ พรรคประชาธิปัตย์ ได้เป็นนายกรัฐมนตรี กลุ่มเสื้อแดง (นปช) ออกมาชุมนุมเรียกร้องให้มีการยุบสภาเลือกตั้งใหม่ น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ได้เป็นนายกรัฐมนตรี ต้องการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับนิรโทษกรรม และที่มาของวุฒิสมาชิกจนเกิดความขัดแย้งทางการเมืองรุนแรง จน น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีประกาศยุบสภา

วันที่ 22 พฤษภาคม 2557 (เวลา 16.30 น) คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ยึดอำนาจการปกครอง เพื่อปฏิรูปประเทศไทยอันเนื่องมาจากกลุ่ม กปปส. นำโดยนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ชุมนุมเรียกร้องด้านระบอบทักษิณ และให้ปฏิรูปก่อนการเลือกตั้ง กลุ่มคนเสื้อแดงออกมาชุมนุมต่อต้านกลุ่ม กปปส. เกิดความขัดแย้งใช้ความรุนแรงประทุรร้ายกันและกัน จนบาดเจ็บล้มตายจำนวนหนึ่ง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2557 (ชั่วคราว) ประกาศใช้ วันที่ 22 กรกฎาคม 2557 องค์ประกอบ แม่น้ำ 5 สาย (ดร.วิษณุ เครืองาม รองนายกฯฝ่ายกฎหมาย)

1. สถาบันบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) สมาชิกไม่เกิน 220 คน สัญชาติไทย อายุไม่ต่ำกว่า 40 ปี ทำหน้าที่รัฐสภา โปรดเกล้า แต่งตั้งตามที่คณะ คสช.ถวายคำแนะนำ ทำหน้าที่สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และรัฐสภา (ประธาน - นายพรเพชร วิชิตชลชัย)

2. คณะรัฐมนตรี (ครม.) อายุไม่ต่ำกว่า 40 ปี โปรดเกล้า แต่งตั้งนายกรัฐมนตรีหนึ่งคน และรัฐมนตรีอื่นอีกไม่เกิน 35 คนตามที่นายกรัฐมนตรีถวายคำแนะนำ ทำหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน ดำเนินการให้มีการปฏิรูปด้านต่าง ๆ และสร้างความสามัคคี

3. สถาปปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) สมาชิกไม่เกิน 250 คน อายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี โปรดเกล้า แต่งตั้งตามที่คณะ คสช.ถวายคำแนะนำ ทำหน้าที่ปฏิรูปประเทศ 12 ด้าน (การเมือง การบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม การปกครองท้องถิ่น การศึกษา เศรษฐกิจ พลังงาน สาธารณสุข สื่อสารมวลชน สังคม และอื่น ๆ) (ประธาน - นายเทียนฉาย กีระนันทน์)

4. คณะกรรมการการก่่างรัฐธรรมนูญ จำนวน 36 คน อายุไม่ต่ำกว่า 40 ปี จัดทำร่าง รธน. เสนอ สปช. เพื่อพิจารณา (ประธาน – นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ)

5. คณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา (หัวหน้า คสช. และนายกรัฐมนตรี)

วันที่ 6 กันยายน 2558 สถาปปฏิรูปแห่งชาติ มีมติไม่รับร่างรัฐธรรมนูญด้วยคะแนน 135 เสียง เห็นชอบ 105 เสียง และงดออกเสียง 7 คน เป็นผลให้ร่างรัฐธรรมนูญตกไป สถาปปฏิรูปแห่งชาติ และ คณะกรรมการการก่่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลง สถาปขับเคลื่อนการย้บชัยปฏิรูปประเทศ (สปท.) และกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (กรธ.) ชุดนายมีชัย ฤชุพันธ์ เป็นประธานย้บร่างจนแล้วเสร็จ เป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ 20 มี 279 มาตรา ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2560.

หน่วยที่ 4

กฎหมายรัฐธรรมนูญ (Constitution)

ประเทศอังกฤษ สมัยพระเจ้าจอห์น ทรงลงพระปรมาภิไธยในตราสารฉบับหนึ่ง คือมหาบัตรแม็กนาคาร์ตา (Magna Carta) หรือ The Great Charter จัดเป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกของโลก เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน ค.ศ. 1215 (พ.ศ.1758) เมื่อพระเจ้าจอห์นได้ลงพระนามในมหาบัตรแม็กนาคาร์ตาแล้ว ได้สัญญาว่าจะไม่มีเสรีชนคนใดถูกจับ หรือถูกจำคุก ยกเว้นให้มีการกระทำได้อีกโดยกฎหมายตามหลักกฎหมายเท่านั้น (King John, when he sealed Magna Carta, promised that no freeman should be arrested or imprisoned except according to the rule of law) นับเป็นครั้งแรกที่ชนชาวอังกฤษได้รับความคุ้มครองตามหลักกฎหมาย

ประเทศสหรัฐอเมริกา ประกาศอิสรภาพ (Declaration of Independence) ไม่เป็นอาณานิคมของอังกฤษอีกต่อไป เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 1776 (พ.ศ. 2319) 4 กรกฎาคม เป็นวันชาติของอเมริกา

ประเทศฝรั่งเศส เกิดการปฏิวัติใหญ่ เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 1789 (พ.ศ. 2332) โดยนักโทษการเมืองหลายคุกบาสติล ในสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 16 เนื่องจากมีการเรียกร้องเกี่ยวกับเสรีภาพ (Liberty) สมภาพ (Equality) และภราดรภาพ (Fraternity) 14 กรกฎาคม เป็นวันชาติฝรั่งเศส

ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย ตั้งแต่วันที่ 24 มิถุนายน 2475 ในสมัย รัชกาลที่ 7 (24 มิถุนายน 2475 เคยเป็นวันชาติไทยจนถึง วันที่ 5 ธันวาคม 2500 จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ให้เปลี่ยนเป็นวันชาติไทยใหม่))

รัฐธรรมนูญไทยฉบับสำคัญบางฉบับ

ฉบับที่	ชื่อรัฐธรรมนูญ	รัฐบาล (นายกรัฐมนตรี)	รัฐสภา(ประธาน)
1 27 มีย.75	พ.ร.บ.ธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ. 2475	พระยามโนปกรณนิติธาดา 28 มีย. 2475 – 9 ธค. 2475	เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี (สนั่น เทพหัสดิน ณ อยุธยา)
2 10 ธค.75	รัฐธรรมนูญฯ สยาม พ.ศ. 2475 แก้ไขครั้งที่ 1 : 6 ตค 2482 (เปลี่ยนชื่อประเทศ)	พระยามโนปกรณนิติธาดา 28 มีย. 2475 – 9 ธค. 2475	เจ้าพระยาพิชัยญาติ (2475 – 2476)
7	ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พ.ศ.250 2 (20 มาตรา)	จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ (9 กพ. 2502 – 8 ธค. 2506)	พล.อ. หลวงสุทธีสารธรรมกร (6 กพ.2502 – 11 เมย.2511
10	รัฐธรรมนูญแห่งราชฯ พ.ศ. 2517	ม.ร.ว. เสนีย์ ปราโมช	นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์
15	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2534 (223 มาตรา)	พล.อ. สุจินดา คราประยูร นายอานันท์ ปันยารชุน	นายอุกฤษ มงคลนาวิน นายมีชัย ฤชุพันธุ์,นายมารุต บุญ
16	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ประกาศใช้: 11 ตุลาคม 2540	พล.อ. ชวลิต ยงใจยุทธ(25 พย. 39 – 9 พย 40) นายชวน หลีกภัย (9 พย.2540 - 9 ก.พ. 2544) ร.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร (9 ก.พ.2544 - 11 มีค.2548) ร.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร 11 มีค.48 – 19กย.	นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา 24 พย.3539 – 27 มีย.2543 นายพิชัย รัตตกุล30 มีย.– 9 พย.2543 นายอุทัย พิมพ์ใจชน นายโกศล พลกุล
17	รัฐธรรมนูญแห่งราชฯ พ.ศ. 2549	พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ (1 ตค. 49)	นายมีชัย ฤชุพันธุ์ (11 ตค. 49)
18	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 (309 มาตรา) ประกาศใช้: 24 สิงหาคม 2550	นายสมัคร สุนทรเวช (29 มค. 51) นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ (9 กย. 51) นายชวรัตน์ ชาญวีรกูล (2 ธค. 51) นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (17 ธค. 51) น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร (5 สค.54)	นายชงยุทธ ดิยะไพรัช 23 มค.2551 - 30 เมย. 2551 นายชัย ชิดชอบ 15 พ.ค.51 นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (3 สค. 54)
19	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2557(ชั่วคราว ประกาศใช้: 22 กรกฎาคม 2557	พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา (หัวหน้า คสช.)	นายพรเพชร วิชิตชลชัย ประธาน สนช. (17 สค)
20	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560ประกาศใช้: 6 เมษายน 2560	พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา (หัวหน้า คสช.)	นายพรเพชร วิชิตชลชัย ประธาน สนช. (17 สค)

หน่วยที่ 5

กฎหมายรัฐธรรมนูญ (Constitution) ต่อ

กฎหมายรัฐธรรมนูญ (Constitution) เป็นกฎหมายที่ว่าด้วยระเบียบแห่งอำนาจสูงสุดในรัฐ องค์ประกอบของรัฐ คือ ดินแดน ประชากร และอำนาจอธิปไตย (กรณีมีการยึดอำนาจรัฐ ยกเลิกรัฐธรรมนูญ ประกาศหรือคำสั่งคณะปฏิวัติหรือ คณะ คสช. ถือเป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญ)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 ประกาศใช้: 6 เมษายน 2560 มี 279 มาตรา รัฐสภา ประกอบด้วย **สภาผู้แทนราษฎร** สมาชิกจำนวน 500 คน มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด อายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีนับถึงวันเลือกตั้ง ไม่กำหนดวุฒิ แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง 350 คน แบ่งเป็นเขตเลือกตั้งเขตละคน เฉลี่ยตามจำนวนราษฎรแต่ละจังหวัด ส.ส. จะต้องได้รับเลือกตั้งแล้ว 95 % จึงจะประชุมรัฐสภาได้ (ม.83-84) **แบบบัญชีรายชื่อพรรคการเมือง 150 คน** โดยพรรคการเมืองจัดทำบัญชีรายชื่อพรรคละหนึ่งบัญชีไม่ให้มีรายชื่อซ้ำกันกับพรรคการเมืองอื่น และชื่อส.ส.แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งของแต่ละพรรคการเมืองตามลำดับหมายเลขในบัญชีรายชื่อพรรค คำนวณจากคะแนนรวมทั้งประเทศของทุกพรรคการที่ส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อได้รับจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหารด้วย 500 (จำนวน ส.ส. ทั้งหมด) ม.90-91

วุฒิสภา มีสมาชิกจำนวน 200 คน มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด อายุไม่ต่ำกว่า 40 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง จากการเลือกกันเองจากกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคม โดยในการแบ่งกลุ่มต้องแบ่งในลักษณะที่ทำให้ประชาชนซึ่งมีสิทธิ์สมัครรับเลือกทุกคนสามารถอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งได้ (ม.107) การเลือกสมาชิกวุฒิสภาให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา สมาชิกวุฒิสภาต้องไม่ฝักใฝ่หรือยอมตนอยู่ใต้อาณัติของพรรคการเมืองใด ๆ

คณะรัฐมนตรี พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีอื่นอีกไม่เกิน 35 คน มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด อายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า **นายกรัฐมนตรี**ทรงแต่งตั้งจากบุคคลที่สภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบผู้ที่พรรคการเมืองเสนอชื่อผู้ที่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อพรรค พรรคการเมืองนั้นจะต้องมี ส.ส. ได้รับเลือกตั้ง 5% ของ ส.ส. ทั้งหมดที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร

ศาล ผู้พิพากษาและตุลาการย่อมมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย (ม.188) พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ผู้พิพากษาและตุลาการพ้นจากตำแหน่ง (ม.193)

ศาลยุติธรรม พิพากษามีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทั้งปวง เว้นแต่คดีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลอื่น การจัดตั้ง วิธีพิจารณาคดีแพ่ง และอาญา และการดำเนินงานของศาลชั้นต้น อุทธรณ์ และฎีกาให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ให้มีแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในศาลฎีกา (มาตรา ๑๘๕) **ประมุขฝ่ายตุลาการคือประธานศาลฎีกา**

ศาลปกครอง ตุลาการมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีปกครองอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายหรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ให้มีศาลปกครองสูงสุดและศาลปกครองชั้นต้น (มาตรา ๑๘๗)

ศาลทหาร ตุลาการมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่ผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลซึ่งอยู่ในอำนาจศาลทหารและคดีอื่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

องค์กรอิสระ เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นให้มีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

คณะกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการจำนวนเจ็ดคนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งอยู่ในวาระ 7 ปี วาระเดียว

ผู้ตรวจการแผ่นดิน มีจำนวนสามคนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งอยู่ในวาระ 7 ปี วาระเดียว

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการจำนวนเก้าคน โปรดเกล้าฯ อยู่ในวาระ 7 ปี วาระเดียว

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการจำนวนเจ็ดคน โปรดเกล้าฯ อยู่ในวาระ 7 ปี วาระเดียว

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรรมการจำนวนเจ็ดคน โปรดเกล้าฯ อยู่ในวาระ 7 ปี วาระเดียว

องค์กรอัยการ มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย พนักงานอัยการมีอิสระในการพิจารณาสั่งคดีและปฏิบัติหน้าที่โดยรวดเร็ว

หน่วยที่ 6

ศักดิ์ หรือลำดับชั้นของกฎหมาย การจัดทำกฎหมาย

ศักดิ์ หรือลำดับชั้นของกฎหมาย คือระดับความสำคัญของกฎหมายแบ่งได้ 2 ระดับคือกฎหมายแม่บท และ กฎหมายลูกบท กฎหมายลำดับรองจะตราให้ขัดหรือแย้งกับกฎหมายหลักคือกฎหมายแม่บทไม่ได้ เรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้

1. รัฐธรรมนูญ (รธน) **ผู้มีอำนาจตรา(จัดทำ)** โดย รัฐอธิปัตย์(ผู้มีอำนาจในรัฐ)
2. พระราชบัญญัติ หรือ พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญ **ผู้มีอำนาจตรา(จัดทำ)** โดย รัฐสภา (สภาผู้แทนฯ + วุฒิสภา)
3. พระราชกำหนด (พรก.) **ผู้มีอำนาจตรา(จัดทำ)** โดย คณะรัฐมนตรี กรณีเพื่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ เศรษฐกิจ ฯลฯ
4. พระราชกฤษฎีกา (พรฎ.) **ผู้มีอำนาจตรา(จัดทำ)** โดย คณะรัฐมนตรี เช่นการเปิด – ปิดสมัยประชุมรัฐสภา
5. กฎกระทรวง **ผู้มีอำนาจตรา(จัดทำ)** โดย รัฐมนตรีประจำกระทรวง กำหนดรายละเอียดการบังคับใช้ตาม พ.ร.บ.นั้น ๆ

กฎหมาย 5 ลำดับนี้ การประกาศใช้ ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา

6 **กฎหมายท้องถิ่น** ได้แก่เทศบัญญัติ **ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดข้อบัญญัติเมืองพัทยา และข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ตรา(จัดทำ)** โดยสภาท้องถิ่นนั้น ๆ

7. ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ข้อบังคับ ข้อกำหนด โดย **ผู้มีอำนาจตราตามกฎหมายแม่บท**

กฎหมายลำดับ 6 - 7 การประกาศใช้โดยวิธีอื่น เช่นประกาศในราชกิจจานุเบกษา ปิดประกาศไว้ที่เทศบาล ฯลฯ

พระราชบัญญัติ 2 ประเภท (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560)

	พระราชบัญญัติ (ทั่วไป)	พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ชื่อ พ.ร.บ	<p>- พระราชบัญญัติ (ทั่วไป-เกี่ยวกับการเงิน) เช่น พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปี, ฯลฯ</p> <p>- พระราชบัญญัติ (ทั่วไป-ไม่เกี่ยวกับการเงิน) เช่น พ.ร.บ. การศึกษาภาคบังคับ, พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 ฯลฯ</p> <p>ต้องมีรัฐมนตรีรักษาการให้ขึ้นไปตามพระราชบัญญัตินั้นๆ</p>	<p>1.ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2 ว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา 3. ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง 4.ว่าด้วยพรรคการเมือง 5. ว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน 6. ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต 7. ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน8. ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ 9. .ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง 10. ว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p>
ผู้มีอำนาจเสนอร่าง	<p>(1) คณะรัฐมนตรี (2) ส.ส. ไม่น้อยกว่า 20 คน</p> <p>(3) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนเข้าชื่อกันเสนอกฎหมาย ตามหมวด 3 เสรีภาพของปวงชนชาวไทย หรือหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ ตามกฎหมายว่าด้วยเข้าชื่อเสนอกฎหมาย</p> <p>ร่างพ.ร.บ.ที่ผู้เสนอตาม (2)หรือ (3) ถ้าเป็น พระราชบัญญัติ. เกี่ยวกับการเงินต้องมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรีด้วย</p>	<p>(1) คณะรัฐมนตรี โดยข้อเสนอแนะของศาลฎีกา ศาลรัฐธรรมนูญ หรือองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้อง (1. คณะกรรมการการเลือกตั้ง 2.ผู้ตรวจ การแผ่นดิน 3. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ 4. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน 5. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ</p> <p>(2) ส.ส. ไม่น้อยกว่า 1/10 ของทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร</p>

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้เสนอต่อรัฐสภา ส.ส.และส.ว.ประชุมร่วมกัน พิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 180 วัน ถ้าไม่เสร็จถือว่าเห็นชอบตามร่างฯ ภายใน 15 วัน ส่งร่างที่รัฐสภาเห็นชอบให้ศาลฎีกา ศาลรัฐธรรมนูญ หรือองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องพิจารณา 10 วัน แล้วให้รัฐสภาดำเนินการต่อไป

ร่างพระราชบัญญัติ ให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาดาวาระดังนี้

- วาระที่ 1 รับหลักการ ถือเป็นข้งมากของแต่ละสภา ตั้งกรรมาธิการแปรญัตติ ถ้าไม่รับก็ตกไป
- วาระที่ 2 กรรมาธิการแปรญัตติ พิจารณาเรียงมาตรา
- วาระที่ 3 ให้ความเห็นชอบ

เมื่อสภาผู้แทนฯ มีมติเห็นชอบแล้วเสนอวุฒิสภาภายใน 60 วัน (พ.ร.บ.การเงิน 30 วัน) ร่าง พ.ร.บ.ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้ **นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายใน 20 วัน นับแต่วันที่ได้รับร่าง พ.ร.บ.นั้นจากรัฐสภา เพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้** (ม. 81 และ ม. 145) วุฒิสภาเห็นชอบ หรือไม่เห็นชอบ ดำเนินการตรา มาตรา 137

พระราชกำหนด คือกฎหมายที่ตราโดยคณะรัฐมนตรี ในกรณีเพื่อประโยชน์ในการรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ และต้องเป็นกรณีฉุกเฉิน มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ (ม. 172)

พระราชกฤษฎีกา คือกฎหมายที่ตราโดยพระมหากษัตริย์ ทางคณะรัฐมนตรี คือฝ่ายบริหารเป็นผู้เสนอร่างพระราชกฤษฎีกา โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายแม่บท เช่นการเปิด / ปิดสมัยประชุมรัฐสภาให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

กฎกระทรวง เป็นกฎหมายที่ตราโดยรัฐมนตรีเจ้ากระทรวง โดยอาศัยกฎหมายแม่บท เช่นพระราชบัญญัติต่าง ๆ จะต้องกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็นผู้รักษาการ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อเป็นเครื่องมือในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินั้น ๆ

-ประกาศ คำสั่ง ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ เป็นกฎหมายที่ตราโดยผู้มีอำนาจตามกฎหมายแม่บท เช่นข้อกำหนดมหาวิทยาลัยชนบุรีว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ 2541

หน่วยที่ 7

ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

1. ส่วนกลาง ประกอบด้วย สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง (รัฐมนตรี) กรม (อธิบดี)สำนักงานคณะกรรมการ (เลขาธิการ)
2. ส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย จังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัด) อำเภอ (นายอำเภอ) กิ่งอำเภอ (ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ) ตำบล (กำนัน) หมู่บ้าน (ผู้ใหญ่บ้าน)
3. ส่วนท้องถิ่น เป็นนโยบายของรัฐที่จะให้ประชาชนมีอิสระในการปกครองตนเอง มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 หมวด 14 มาตรา 281 – 290

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่บริหารจัดการ การจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น กฎหมายท้องถิ่น คือกฎหมายที่ตราโดยสภาท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปกครองท้องถิ่น

ตารางการปกครองส่วนท้องถิ่น

ราชการส่วนท้องถิ่น	สภาท้องถิ่น มีหน้าที่ตรากฎหมาย (ฝ่ายนิติบัญญัติ) ประชาชนสภา เลือกกันเองจากสมาชิก	กฎหมายท้องถิ่น	ผู้บริหารและคณะผู้บริหารท้องถิ่น (ฝ่ายบริหาร)
เทศบาล	<u>สภาเทศบาลตำบล</u> สมาชิก 12 คน <u>สภาเทศบาลเมือง</u> ประชากร 10,000 คน สมาชิก 18 คน <u>สภาเทศบาลนคร</u> ประชากร 50,000 สมาชิก 24 คน	เทศบัญญัติ ผู้เสนอ 1.นายก ฯ 2. สท. 3..ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขต ฯ ผู้พิจารณา ผู้ว่าราชการ จว. ผู้ลงนาม นายกเทศมนตรี	นายกเทศมนตรี คณะเทศมนตรี (เลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน) ปลัดเทศบาล (ข้าราชการประจำท้องถิ่น)
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	สภา อบจ. สมาชิกสภา (สจ) เลือกตั้งจากตัวแทนอำเภอต่าง ๆ	ข้อบัญญัติจังหวัด ผู้เสนอ 1.นายก ฯ 2. สจ. 3. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขต ฯ ผู้พิจารณา ผู้ว่าราชการ จว. ผู้ลงนาม นายก อบจ.	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (เลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน) ปลัดจังหวัด (ข้าราชการประจำท้องถิ่น)
องค์การบริหารส่วนตำบล	<u>สภา อบต.</u> สมาชิกสภา หมู่บ้านละ 2 คน (ตำบลมี 2 หมู่บ้าน 3 คน มี 4 หมู่บ้าน 6 คน) ประธาน รองประธานเลือกกันเอง	ข้อบัญญัติ อบต. ผู้เสนอ 1.นายก ฯ 2. สอบต.. 3. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขต ฯ ผู้พิจารณา นายก อบต. ผู้ลงนาม นายก อบต.	นายก อบต. (เลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน)รองนายก อบต. 2 คน และเลขานุการนายก อบต. 1 คน ฝ่ายราชการประจำคือปลัด อบต. หัวหน้าส่วนต่าง ๆ พนักงาน ฯ
กรุงเทพมหานคร	<u>สภา กทม.</u> สมาชิกสภา (สก) เลือกตั้งจากตัวแทนเขต 50 เขต	ข้อบัญญัติกรุงเทพ ฯ ผู้เสนอ 1.ผู้ว่า กทม ฯ 2. สก. 3..ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขต ฯ ผู้พิจารณา / ผู้ลงนาม ผู้ว่า กทม.	ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (เลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน) รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร (ประจำ)
เมืองพัทยา	<u>สภาเมืองพัทยา</u> สมาชิกสภา เลือกตั้งจากประชาชนในเขตเมืองพัทยา	ข้อบัญญัติเมืองพัทยา ผู้เสนอ 1. นายก ฯ 2. สพ. 3..ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขต ฯ ผู้พิจารณา/ ผู้ลงนาม ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี	นายกเมืองพัทยา (เลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน) ปลัดเมืองพัทยา (ข้าราชการประจำท้องถิ่น)

หน่วยที่ 8

ขอบเขตการใช้กฎหมาย

1. **เวลาที่ใช้กฎหมาย** กฎหมายที่ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา มีผลตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้น ๆ เช่นมีผลบังคับใช้ในวันที่ประกาศ หรือวันถัดจากวันประกาศหรือเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา กฎหมายอื่น ๆ เช่นประกาศ คำสั่ง จะระบุในประกาศหรือคำสั่งนั้น ๆ

2. **ผู้ใช้กฎหมาย** ได้แก่ ประชาชน นักนิติศาสตร์ เจ้าพนักงาน ทนายความ สมาชิกวุฒิสภา กรม. ศาล

ทนายความ คือผู้ดำเนินคดีในศาลให้ทั้งฝ่ายโจทก์ และจำเลย เช่นการยื่นฟ้อง การชักล้างพยาน ฯลฯ

พนักงานสอบสวน คือผู้มีอำนาจสอบสวนคดีที่เสนอมาพิจารณาสอบสวนเพื่อส่ง หรือไม่ส่งให้อัยการ

พนักงานอัยการ สังกัดองค์กรอัยการ เป็นองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 255 มีอิสระในการพิจารณาสั่งคดี เช่นการ สั่งฟ้อง หรือไม่ฟ้องสำนวนคดีที่พนักงานสอบสวนเสนอมา เป็นทนายแผ่นดิน ถือเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดีแทนประชาชน

เจ้าพนักงานบังคับคดี ผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลแพ่ง เช่นการยึดทรัพย์ลูกหนี้ขายทอดตลาด

เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอาญา เช่นการ ควบคุมดูแลนักโทษในเรือนจำ

ผู้พิพากษา ผู้ตัดสินคดีในศาลยุติธรรม ได้แก่ศาลแพ่ง ศาลอาญา ศาลจังหวัด ศาลแขวง ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ศาลแรงงาน ฯลฯ

ตุลาการ ผู้ตัดสินคดีในศาลพิเศษ ได้แก่ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลปกครอง ศาลทหาร

3. **บุคคลที่กฎหมายใช้บังคับ** กฎหมายใช้บังคับกับบุคคลทุกคนโดยเท่าเทียมกัน แต่มีบุคคลบางจำพวกได้รับการยกเว้น ดังนี้

3.1 พระมหากษัตริย์ ทรงอยู่ในฐานะที่ใครจะละเมิดมิได้ ผู้ใดจะฟ้องร้องพระมหากษัตริย์ไม่ได้

3.2 สมาชิกวุฒิสภา ในระหว่างสมัยประชุม ไม่ต้องถูกจับกุม คุมขัง หรือถูกสอบสวนในคดีอาญา ฯ

3.3 ข้อยกเว้นตามกฎหมายระหว่างประเทศ เช่นประมุขแห่งรัฐต่างประเทศ ทูตและเจ้าพนักงานสถานทูต

3.4 ผู้ที่ได้รับการยกเว้นโดยมีกฎหมายรองรับ เช่นการยกเว้นภาษีอากรแก่ทหารที่ไปราชการสงคราม

4. **สถานที่ใช้กฎหมาย** กฎหมายใช้บังคับทั่วไปในราชอาณาจักร กฎหมายท้องถิ่นใช้บังคับในท้องถิ่นนั้น ๆ คำว่าราชอาณาจักร ได้แก่ พื้นที่ในประเทศไทย รวมแม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ทะเลฝั่งอ่าวไทย อันดามัน ไมเกิ้น 12 ไมล์ทะเล (22.2 กิโลเมตร) รวมทั้งพื้นที่อากาศเหนือพื้นที่ดังกล่าวด้วย เรือ อากาศยานไทย สถานทูตไทยในต่างประเทศ (ผู้เสียหายเป็นคนไทย) กฎหมายใช้บังคับกับการกระทำนอกราชอาณาจักร ได้แก่

ก. ทางแพ่ง เช่นการสมรสในต่างประเทศ การทำสัญญาในต่างประเทศ ทรัพย์สินที่พิพาทอยู่ในต่างประเทศ

ข. ทางอาญา บังใช้กับบางสภาพความคิด เช่นความคิดฐาน ปลอมแปลงเงินตรา ค้ามนุษย์ข้ามชาติ

5. **การยกเลิกกฎหมาย** โดยตรง ระบุไว้ในกฎหมายนั้น ๆ โดยปริยาย มีกฎหมายบัญญัติขึ้นใหม่ โดยศาลรัฐธรรมนูญ

กระบวนการพิจารณาคดีในศาลยุติธรรม

อันดับ	คดีแพ่ง	คดีอาญา
1	เมื่อต้องการให้ศาลรับรองสิทธิหรือเมื่อมีการโต้แย้งสิทธิ	เมื่อมีการกระทำที่กฎหมายระบุว่าเป็นความผิดโดยเจตนา หรือประมาท
2	ตั้งทนายความร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งศาล หรือฟ้องศาลให้มีคำพิพากษา	ตำรวจจับผู้กระทำความผิด ส่งให้พนักงานสอบสวน ควบคุมตัวไว้ได้ 24 ชั่วโมง
3	ศาลไต่สวนคำร้อง หรือมูลฟ้องรับ /ไม่รับคำร้อง หรือคำฟ้อง	พนักงานสอบสวน สอบสวน ส่งสำนวนพร้อมความเห็น เสนอพนักงานอัยการ ดำรวจพิจารณาสั่งฟ้อง / ไม่ฟ้อง
4	ศาลรับคำร้อง หรือคำฟ้อง ออกหมายเรียกพร้อมคำร้อง หรือคำฟ้องให้จำเลยมาขึ้นคำให้การภายใน 15 วัน	พนักงานอัยการ ตรวจสอบ เป็นโจทก์สั่งฟ้อง / ไม่ฟ้อง ฝ่ายผู้เสียหายขอเป็นโจทก์ร่วมได้ ถ้าอัยการสั่งไม่ฟ้องเป็นโจทก์ฟ้องเองได้
5	ศาลชี้สองสถาน กำหนดประเด็นในการพิจารณาคดี	ศาลไต่สวนมูลฟ้อง ประทับรับฟ้อง / ยกฟ้อง
6	พิจารณาคดี สืบพยาน	พิจารณาคดี สืบพยาน
7	สั่งคดี พิพากษาคดี	พิพากษาคดี ลงโทษ หรือยกฟ้อง
8	คดีถึงที่สุด (ศาลชั้นต้น อุทธรณ์ หรือฎีกา) อยู่ในอำนาจกรมบังคับคดี	คดีถึงที่สุด (ศาลชั้นต้น อุทธรณ์ หรือฎีกา) จำเลยมีความผิด อยู่ในอำนาจกรมราชทัณฑ์ หรือกรมคุมประพฤติ

หมายเหตุ 1. การชักถามจำเลยในคดีแพ่ง จำเลยหนึ่ง ถือว่า ขอมรับตามฟ้อง ศาลตัดสินใด ในคดีอาญา จำเลยหนึ่ง ถือว่า จำเลยปฏิเสธ ศาลยังตัดสินไม่ได้

2. **เขตเศรษฐกิจจำเพาะ** กินอาณาบริเวณ 200 ไมล์ทะเล (370 กิโลเมตร) นับจากเส้นฐานชายฝั่ง **เขตเศรษฐกิจพิเศษ** ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจ กินพื้นที่ 5 จังหวัด (ตาก มุกดาหาร สระแก้ว ตราด สงขลา)

3. **การร้องทุกข์** คือการที่ผู้ได้รับความเสียหาย ได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ว่ามีผู้กระทำความผิดขึ้น จะรู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือไม่ก็ตาม โดยการแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ และประสงค์จะให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ **คำกล่าวโทษ** คือการที่ผู้อื่น ไม่ใช่ผู้ได้รับความเสียหาย ได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ว่ามีกรกระทำผิดขึ้น จะรู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือไม่ก็ตาม

หน่วยที่ 9

บุคคล

ตามกฎหมาย บุคคลมี 2 ประเภท คือ บุคคลธรรมดา (Natural Person) และนิติบุคคล (Juristic Person)

1. **การเริ่มสภาพบุคคลธรรมดา** ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 15 “**สภาพบุคคลย่อมเริ่มแต่เมื่อคลอด และอยู่รอดเป็นทารก และสิ้นสุดลงเมื่อตาย ทารกในครรภ์มารดา ก็อาจมีสิทธิต่าง ๆ ได้หากว่าภายหลังคลอดแล้วอยู่รอดเป็นทารก**”

การแจ้งเกิด บุคคลธรรมดาเมื่อเริ่มสภาพบุคคลแล้ว ให้แจ้งต่อนายทะเบียนท้องถิ่นภายใน 15 วัน **เด็กเกิดในบ้าน** เจ้าบ้านหรือหัวหน้าครอบครัวเป็นผู้แจ้ง **เด็กเกิดนอกบ้าน** เช่น โรงพยาบาล สถานีอนามัย ให้ผู้อำนวยการโรงพยาบาล หรือมารดาเด็กเป็นผู้แจ้ง **เด็กเกิดในต่างประเทศ** แจ้งต่อสถานทูต หรือสถานกงสุลไทยในประเทศนั้น ๆ หลักฐานการแจ้งเกิดที่นายทะเบียนออกให้ คือ **สูติบัตร** ฝ่าฝืนไม่แจ้งตามกำหนดปรับ 1,000 บาท

การแจ้งเกิดดังกล่าวทำให้ได้สัญชาติไทย ผู้มีสัญชาติไทยอายุตั้งแต่ 7 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน 70 ปี ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน

ส่วนประกอบของสภาพบุคคล

1) **ชื่อ** ได้แก่ ชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล

2) **สัญชาติ** เป็นเครื่องมือในการกำหนดความผูกพันของบุคคลไว้กับประเทศ

2..1) การได้สัญชาติโดยกำเนิด โดยยึดหลักดินแดน เกิดประเทศไหน ได้สัญชาติประเทศนั้น และหลักสืบสายโลหิต

ได้สัญชาติตามบิดามารดา

2.2) การได้สัญชาติหลังกำเนิด โดยการสมรส และการแปลงสัญชาติ เป็นไปเงื่อนไขทางกฎหมายของชาติที่ขอแปลง

3) **ภูมิลำเนา** ได้แก่ ถิ่นอันบุคคลนั้นมีสถานที่อยู่เป็นหลักแหล่งสำคัญ

4) **กรณีที่ถูกกฎหมายกำหนดให้มีภาวะทะเบียน** ได้แก่ การเกิด การสมรส การหย่า การเพิกถอนทะเบียนสมรส การรับบุตรบุญธรรม การเลิกรับบุตรบุญธรรม การรับรองบุตร การตาย

2. **การสิ้นสุดสภาพบุคคลธรรมดา** คือการตาย มี 2 กรณี

1) **สิ้นลมหายใจ** ต้องแจ้งการตาย ระยะเวลาให้ชัดเจนเพื่อบันทึกในใบมรณบัตร หากเป็นที่สงสัย ต้องให้แพทย์วินิจฉัยว่าตายลงในเวลาใด หากบุคคลหลายคนตายในเหตุการณ์บางอย่าง เช่น อุทกภัย การจลาจล ฯลฯ ไม่ทราบใครตายก่อนตายหลัง ให้ถือว่าตายพร้อมกัน การแจ้งการตาย เมื่อมีการตายเกิดขึ้น จะต้องแจ้งการตายต่อนายทะเบียนท้องถิ่นภายใน 24 ชั่วโมง ฝ่าฝืนไม่แจ้งตามกำหนดปรับ 1,000 บาท

ตายในบ้าน ให้เจ้าของบ้าน หรือผู้ที่พบศพแจ้ง **ตายนอกบ้าน** ผู้ที่อยู่กับผู้ตาย หรือผู้พบศพ หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจแจ้ง **ตายในต่างประเทศ** ผู้รู้เห็นแจ้งสถานทูต หรือสถานกงสุลไทยประเทศนั้น ๆ เด็กตายในครรภ์ มารดาท้องนานกว่า 28 สัปดาห์ น้ำหนักกว่า 1,000 กรัม คลอดทารกออกมาโดยไม่มีชีวิต ต้องแจ้งการตาย ถ้าอยู่ในครรภ์น้อยกว่า 28 สัปดาห์ หรือน้ำหนักต่ำกว่า 1,000 กรัม แพทย์ถือว่าแท้งบุตร ทารกในครรภ์มารดา บิดาตายตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา มีสิทธิรับมรดกหากว่าภายหลังคลอดแล้วรอดอยู่ภายใน 310 วันนับแต่บิดาตาย หลักฐานการแจ้งตายที่นายทะเบียนออกให้ คือ **ใบมรณบัตร**

2) **สาบสูญ** คือบุคคลใดได้ไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่และไม่มีใครรู้ว่าบุคคลนั้นยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ตลอดระยะเวลาห้าปี เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอ ศาลจะสั่งให้บุคคลนั้นเป็นคนสาบสูญก็ได้ ถ้าสาบสูญไปในเหตุอันตรายระยะเวลา 2 ปี

(1) นับแต่วันที่การรบหรือการสงครามสิ้นสุดลง ถ้าบุคคลนั้นอยู่ในการรบหรือสงคราม และหายไปในการรบหรือสงคราม

(2) นับแต่วันที่ยานพาหนะที่บุคคลนั้นเดินทาง อับปาง ถูกทำลาย หรือสูญหายไป

(3) นับแต่วันที่เหตุอันตรายแก่ชีวิตนอกจากที่ระบุไว้ใน (1) หรือ (2) ได้ผ่านไป ถ้าบุคคลนั้นตกอยู่ในอันตรายเช่นว่านั้น

การสาบสูญ ถือว่าตาย ทรัพย์สินกลายเป็นมรดกตกทอดแก่ทายาท หากภายหลัง ปรากฏว่า ผู้ที่ถูกศาลสั่งให้เป็นคนสาบสูญมีชีวิตอยู่ หรือตายในเวลาอื่น ให้ผู้ที่ถูกศาลสั่งว่าสาบสูญเอง ผู้มีส่วนได้เสีย หรือพนักงานอัยการ ร้องขอต่อศาลให้คำสั่งเพิกถอนคำสั่งให้สาบสูญ คำสั่งให้สาบสูญ และคำสั่งเพิกถอน ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา

บุคคลผู้ได้มรดกกรณีสาบสูญจำหน่ายโอนไปแล้วโดยสุจริตถือว่าสมบูรณ์ หากไม่สุจริตหรือยังไม่ได้ทำการใด ๆ ต้องคืน ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยลาภมิควรได้แห่งประมวลกฎหมายนี้มาใช้บังคับ (ม. 63 ป.พ.พ.)

หน่วยที่ 10

ความสามารถของบุคคลธรรมดา

บุคคลธรรมดา เมื่อได้สภาพบุคคลแล้ว จะมีความสามารถได้สิทธิ และใช้สิทธิต่าง ๆ ดังนี้

1. **สามารถมีสิทธิ หรือทรงสิทธิ** โดยไม่จำกัด ไม่ว่าจะเกิดมาพิการทางกาย ทางจิตหรือไม่ก็ตาม เช่น สิทธิแห่งความเป็นมนุษย์ สิทธิทางเชื้อชาติ การนับถือศาสนา สิทธิในทรัพย์สิน สิทธิในเนื้อตัวร่างกาย ใครจะมาละเมิดมิได้ ฯลฯ

2. **สามารถใช้สิทธิ** ถูกจำกัดโดยเหตุบางประการ กล่าวคือ ถึงแม้จะมีสิทธิ ต่างๆ โดยสมบูรณ์ แต่ใช้สิทธินั้นไม่ได้ อย่างเต็มที่ บุคคลดังกล่าวเรียกว่า **ผู้หย่อนความสามารถ** กฎหมายคุ้มครองไม่ยอมให้ทำนิติกรรมได้เอง เพราะจะเสียเปรียบผู้อื่น ถ้าทำไปโดยพลการ นิติกรรมนั้นจะเป็นโมฆะ ผู้หย่อนความสามารถ มี 3 จำพวก คือ

(1) **ผู้เยาว์** คือบุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ บุคคลพ้นภาวะผู้เยาว์ เมื่อ อายุ 20 ปีบริบูรณ์ หรือสมรสโดยถูกต้องตามกฎหมาย ผู้เยาว์ จะทำนิติกรรมได้ ต้องได้รับความยินยอมจาก**ผู้แทนโดยชอบธรรม** มิฉะนั้นนิติกรรมจะเป็นโมฆะ แต่ผู้เยาว์สามารถทำนิติกรรมได้เอง 6 กรณี โดยไม่ต้องขอความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม ได้แก่

- 1) ทำการใด ๆ ได้ทั้งสิ้นหากเป็นไปได้เพื่อได้สิทธิ หรือหลุดพ้นจากหน้าที่
- 2) ทำการใด ๆ ได้ทั้งสิ้น ซึ่งเป็นการทำเองเฉพาะตัว เช่น การรับรองบุตร
- 3) ทำการใด ๆ ได้ทั้งสิ้น ซึ่งสมควรแก่ฐานานุรูปแห่งตน และจำเป็นต่อการดำรงชีพ
- 4) ทำพินัยกรรมได้ เมื่ออายุ 15 ปี บริบูรณ์
- 5) ผู้แทนโดยชอบธรรมอนุญาตไว้ให้ผู้เยาว์จำหน่ายทรัพย์สินเพื่อการอันใดอันหนึ่ง ตามที่ระบุ หรือไม่ระบุว่า

เพื่อการใด ก็จำหน่ายได้ตามใจสมัคร

6) ผู้แทนโดยชอบธรรมให้ความยินยอมแก่ผู้เยาว์ในการประกอบธุรกิจการค้า หรือทำสัญญาจ้าง แรงงานได้ เช่นนี้ผู้เยาว์มีฐานะเสมือนผู้บรรลุนิติภาวะ ถ้าผู้แทนโดยชอบธรรมไม่ยินยอม ผู้เยาว์อาจร้องศาลให้สั่งอนุญาตได้ ถ้ากิจการเสียหาย ผู้แทนโดยชอบธรรมอาจบอกเลิกความยินยอม หรือศาลอาจเพิกถอนการอนุญาตได้ ฐานะการบรรลุนิติภาวะก็สิ้นสุดลง แต่ไม่กระทบกระเทือนต่อกิจการที่ทำไปแล้ว

(2) **ผู้ไร้ความสามารถ** คือคนวิกลจริตที่ศาลมีคำสั่งว่าเป็นคนไร้ความสามารถ ต้องอยู่ในความดูแลของ**ผู้อนุบาล** ผู้ที่จะร้องศาลให้มีคำสั่ง ได้แก่สามีภรรยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของผู้วิกลจริต หรือผู้ปกครองดูแลคนวิกลจริต หรือพนักงานอัยการ

คนวิกลจริตที่ศาลยังไม่สั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ ทำนิติกรรมได้เองทุกอย่าง นิติกรรมจะเป็นโมฆะหรือไม่ผู้มีส่วนได้เสียต้องพิสูจน์ว่าทำนิติกรรมขณะจิตวิกลอยู่

(3) **คนเสมือนไร้ความสามารถ** คือบุคคลที่ศาลมีคำสั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ จะมีการร้องศาลให้มีคำสั่งให้เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ เพราะกายพิการ เช่นตาบอด หูหนวก เป็นง่อย จิตบกพร่อง คุ่มดีคุ่มร้าย ไม่ถึงกับวิกลจริต หรือความประพฤติเสียหาย เช่นติดยาเสพติด ดื่มสุราเป็นอาเจิน เล่นการพนัน

คนเสมือนไร้สามารถทำนิติกรรมได้เกือบทุกอย่าง ยกเว้น 11 กรณี ต้องได้รับความยินยอมจาก**ผู้พิทักษ์** เช่น นำทรัพย์สินไปลงทุน กู้ยืมหรือให้กู้ยืมเงิน ยืมหรือให้ยืมสังหาริมทรัพย์อันมีค่า รับประกัน อันเป็นผลให้ถูกบังคับชำระหนี้ เช่าหรือให้เช่าสังหาริมทรัพย์กว่า 6 เดือน อสังหาริมทรัพย์กว่า 3 ปี ฯลฯ

คู่สมรส ทำนิติกรรมเกี่ยวกับ **สินสมรส** จะต้องจัดการร่วมกัน หรือได้รับความยินยอมจากคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง (**สินส่วนตัว**ของฝ่ายใด ให้ฝ่ายนั้นจัดการได้เอง) เช่นการจัดการเกี่ยวกับสังหาริมทรัพย์ หรือสังหาริมทรัพย์ที่จำนองได้

2. **นิติบุคคล (Juristic Person)** คือสิ่งที่กฎหมายกำหนดให้มีสภาพบุคคล เป็นบุคคลสมมติ แบ่งได้ 2 กลุ่ม คือ

(1) **นิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์** ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนที่จดทะเบียนแล้ว บริษัทจำกัด สมาคม มูลนิธิ

(2) **นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายอื่น** เช่น กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด องค์การท้องถิ่น วัดวาอาราม หรือรัฐวิสาหกิจ เช่น การท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย การไฟฟ้า การประปา วิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยเอกชนกำหนดให้เป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ฯลฯ

บุคคลธรรมดา และนิติบุคคล เป็นผู้ทรงสิทธิ หรือถือสิทธิ กล่าวคือ สิทธิต่าง ๆ จะต้องมีบุคคลเป็นผู้ถือเสมอไป เมื่อมีบุคคลเป็นเจ้าของสิทธิ ก็ต้องมีบุคคลมีหน้าที่ต้องยอมรับในสิทธิอันนั้น คือถูกบังคับให้กระทำ หรือคว้นการกระทำเพื่อไม่ให้เป็นที่กระทบกระเทือนต่อสิทธิอันนั้น นิติบุคคล เป็นผู้ทรงสิทธิ หรือถือสิทธิ โดย**ผู้แทนนิติบุคคล** เช่นบริษัทจำกัด คือผู้จัดการบริษัท 10

หน่วยที่ 11

ทรัพย์สิน

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้คำนิยามทรัพย์สินไว้ว่า “วัตถุมีรูปร่าง” (ม.137) และทรัพย์สินว่า “ทรัพย์สินและวัตถุไม่มีรูปร่าง ซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้” (ม.138) วัตถุมีรูปร่าง ได้แก่ ที่ดิน อาคารสิ่งปลูกสร้าง รถยนต์ เสื้อผ้า อาหาร ฯลฯ สิ่งที่ไม่รูปร่าง เช่น พลังงานไฟฟ้า หรือสิทธิต่าง ๆ เช่น ลิขสิทธิ์ สิทธิเรียกร้อง ซึ่งล้วนมีราคา และอาจถือเอาได้ ทรัพย์สินแบ่งออกเป็นประเภท และ ส่วนประกอบได้ ดังนี้

1. สंहามิทรัพย์สิน อสังหามิทรัพย์สิน

สังหามิทรัพย์สิน คือทรัพย์สินที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ ไม่ว่าจะเป็นการเคลื่อนย้ายด้วยแรงของทรัพย์สินนั่นเอง เช่น สัตว์ 2 เท้า สัตว์ 4 เท้า หรือเคลื่อนย้ายด้วยพลังงานท เช่น ยานพาหนะที่ใช้เชื้อเพลิงต่าง ๆ หรือสิ่งของที่ยก แยกหาม เข็น เช่น นาฬิกา กระเป๋า

อสังหามิทรัพย์สิน คือพื้นที่ดินทั่วไป และทรัพย์สินอันติดอยู่กับที่ดิน เช่น สิ่งปลูกสร้าง ไม่ขึ้นต้น ฯลฯ **สิทธิในที่ดิน** หมายความว่ากรรมสิทธิ์ และสิทธิครอบครองที่ราษฎรถือครองได้ โดยมีหลักฐานสำคัญสำหรับที่ดิน คือ โฉนด สำหรับที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์ ส่วนสิทธิครอบครอง คือ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (นส.3 ก., นส.3) ส.ค 1, ใบจอง, ใบเหี้ยบย้า, สปก.4-01 ฯลฯ

สาธารณะสมบัติของแผ่นดิน คือทรัพย์สินซึ่งใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ เช่น ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ เกาะ ป่าไม้ โบราณสถาน **ที่ราชพัสดุ** เป็นอสังหามิทรัพย์สินมีไว้ใช้ในราชการ อยู่ในความดูแลของสำนักพระราชวัง ฯลฯ

ทรัพย์สินส่วนพระองค์ หมายถึง ทรัพย์สินที่พระมหากษัตริย์ทรงถือครองอย่างเอกชน

ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ มีฐานะเป็นทรัพย์สินที่จัดไว้เพื่อใช้จ่ายสำหรับสถาบันพระมหากษัตริย์

2. ทรัพย์สินแบ่งได้ ทรัพย์สินแบ่งไม่ได้

ทรัพย์สินแบ่งได้ คือทรัพย์สินที่อาจแยกออกจากกันเป็นส่วน ๆ ได้ แต่ละส่วนได้รูปบริบูรณ์ลำพังตัวเช่นทองคำแท่ง 90 %หนัก 100 บาท แท่งเดียว สามารถแบ่งออกเป็นหลายแท่งได้ เมื่อแบ่งออกมาแล้วก็ยังคงเป็นทองคำ 90 %

ทรัพย์สินแบ่งไม่ได้ คือทรัพย์สินอันจะแยกออกจากกันไม่ได้ ถ้าแยกแล้วจะทำให้หมดสภาพความเป็นทรัพย์สินเดิม เช่น กางเกง เสื้อ ถัดคอกแยกออกสองส่วน ก็จะหมดภาวะการเป็นกางเกง หรือเสื้อทันที และทรัพย์สินแบ่งแยกไม่ได้โดยกฎหมาย เช่น หุ้นของบริษัทจำกัด

3 ทรัพย์สินนอกพาณิชย์ คือทรัพย์สินที่ไม่สามารถโอนแก่กันไม่ได้ เช่น ลม ไฟ อากาศ ที่สาธารณะ หรือสิ่งผิดกฎหมายทุกชนิด

4 ส่วนประกอบของทรัพย์สิน (ส่วนควบของทรัพย์สิน และอุปกรณ์ของทรัพย์สิน)

ส่วนควบของทรัพย์สิน คือส่วนซึ่งเป็นสาระสำคัญของทรัพย์สิน ไม่อาจแยกออกจากกันได้ เช่น อาคาร โรงเรือน เป็นส่วนควบของที่ดิน ใครเป็นเจ้าของที่ดินเป็นเจ้าของส่วนควบด้วย ล้อรถยนต์ เป็นส่วนควบของรถยนต์ เพราะถ้าแยกออกรถยนต์แล่นไม่ได้

อุปกรณ์ของทรัพย์สิน คือสังหามิทรัพย์สินซึ่งโดยปกติินามคิด ประกอบกับทรัพย์สินที่เป็นประธานนั้น อุปกรณ์สามารถแยกออกจากทรัพย์สินที่เป็นประธานได้ เช่น พายของเรือพาย ลูกกุญแจ เป็นอุปกรณ์ของแม่กุญแจ ล้ออะไหล่รถยนต์เป็นอุปกรณ์ของรถยนต์

5 ดอกผลของทรัพย์สิน มี 2 อย่าง คือ

1) **ดอกผลธรรมดา** คือสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติของทรัพย์สินซึ่งได้มาจากตัวทรัพย์สินโดยตรงได้แก่ดอกผลของพืช เช่น ดอกกล้วยไม้ ผลเงาะ ทุเรียน ข้าว ยางพารา ลูก ไข่ น้านม หรือขนของสัตว์ เช่น ลูกช้าง ม้า วัว ควาย ไข่ไก่ นมโค ขนแกะ งาช้าง เขา สัตว์ เมื่อตัดออกมาแล้ว ไม่มองงขยอีกต่อไป ไม่ถือว่าเป็นดอกผลธรรมดา

2) **ดอกผลนิตินัย** คือทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อย่างอื่นที่สามารถคำนวณ และถือเอาได้เป็นรายวันหรือระยะเวลาที่กำหนด ดอกผลนิตินัยได้แก่ดอกเบี้ย ค่าไร เงินปันผลจากการลงทุนในกิจการต่าง ๆ

ทรัพย์สินทางปัญญา คือทรัพย์สินอีกชนิดหนึ่งนอกเหนือจากจากสังหามิทรัพย์สิน และอสังหามิทรัพย์สิน ได้แก่ผลงานอันเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ ประดิษฐ์คิดค้น การออกแบบผลิตภัณฑ์ สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่ใช้กับสินค้าหรือบริการ ชื่อ และถิ่นที่อยู่ทางการค้า หรือความลับทางการค้า ประเภททรัพย์สินทางปัญญา ได้แก่

ลิขสิทธิ์ งานหรือความคิดสร้างสรรค์ในสาขาวรรณกรรม ศิลปกรรม ดนตรี ภาพยนตร์ รวมทั้งสิทธิข้างเคียง เช่น นักแสดง ผู้บันทึกเสียง สถานีวิทยุ โทรทัศน์ หรือการถ่ายทอดเสียงหรือภาพ รวมทั้ง Computer Program งานฐานข้อมูล (Data Base)

สิทธิบัตร คือหนังสือสำคัญที่รัฐออกให้คุ้มครองการประดิษฐ์ (Invention) การออกแบบผลิตภัณฑ์ (Product Design) ผลิตภัณฑ์หรือรตประโยชน์ (Utility Model) เรียกอีกอย่างหนึ่งคือ **อนุสิทธิบัตร (Petty Patent)**

เครื่องหมายการค้า (Trade Mark) คือเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์หรือตราที่ใช้กับสินค้า หรือบริการ

หน่วยที่ 12

หนี้

คำว่า “หนี้” ในแง่กฎหมายคือคำที่มีความหมายเดียวกับ “หน้าที่” (ของลูกหนี้) ซึ่งเป็นคำที่มักใช้พูดคู่กับ “สิทธิ”(ของเจ้าหนี้) กล่าวคือเจ้าหนี้ คือผู้มีสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ มีหน้าที่ต้องชำระหนี้

บ่อเกิดแห่งหนี้ สาเหตุที่ก่อให้เกิดหนี้ขึ้นมีหลายสาเหตุ แบ่งออกได้ 2 สาเหตุใหญ่ ๆ คือ

นิติกรรม คือบ่อเกิดแห่งหนี้ที่บุคคลได้แสดงเจตนาโดยสมัครใจ ชอบด้วยกฎหมาย มุ่งก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์ คือความผูกพันตามกฎหมายระหว่างกัน

นิติเหตุ คือเหตุอื่น ๆ นอกเหนือจากนิติกรรม คือหนี้เกิดขึ้นมิโดยไม่ได้ตั้งใจให้เกิดขึ้นโดยตรง แต่เกิดจากมูลเหตุต่อไปนี้

- **ละเมิด** คือการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน

- **จัดการงานนอกสั่ง** คือทำการบางอย่างให้ผู้อื่น โดยไม่มีสิทธิ หรือเขามิได้ว่าขานวานใช้ แต่ได้ทำไปในทางที่เป็นประโยชน์แก่ตัวการ หรือเป็นไปตามความประสงค์อันแท้จริงของตัวการ

- **ลางมิควรรได้** บุคคลได้ทรัพย์สินใดมาโดยปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้ และเป็นทางให้บุคคลอีกบุคคลหนึ่งเสียหายต้องคืนทรัพย์สินให้แก่เขาโดยใช้หลักกฎหมายว่าด้วยลางมิควรรได้

- **บทบัญญัติของกฎหมาย** ได้แก่สิทธิ และหน้าที่ต่าง ๆ ที่มีบัญญัติไว้แล้วในกฎหมาย เช่นการได้รับมรดก การที่ราษฎรต้องเสียภาษี ชาชนกรรจ์ต้องเข้ารับการคัดเลือกเป็นทหารเกณฑ์ ฯลฯ

ผลแห่งหนี้ หากลูกหนี้ไม่ปฏิบัติตามชำระหนี้ เจ้าหนี้**ใช้สิทธิเรียกร้อง**โดยการฟ้องคดีต่อศาลให้บังคับ เช่นลูกหนี้ทำนิติกรรมโอนทรัพย์สินเป็นทางให้เจ้าหนี้เสียหาย เจ้าหนี้มีสิทธิฟ้องศาลให้เพิกถอนนิติกรรมนั้นเสียได้ เรียกว่า **การเพิกถอนการฉ้อฉล**

สิทธิยึดหน่วง เจ้าหนี้ครอบครองทรัพย์สินของลูกหนี้ชอบด้วยกฎหมาย หนี้ถึงกำหนดชำระแล้วยึดหน่วงไว้ ยังไม่ต้องส่งมอบให้ลูกหนี้ จนกว่าจะได้รับการชำระหนี้

บุริมสิทธิ ผู้ทรงบุริมสิทธิย่อมทรงไว้ซึ่งสิทธิเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้ในการที่จะได้รับชำระหนี้อันค้างชำระแก่ตนจากทรัพย์สินนั้นก่อนเจ้าหนี้อื่น ๆ

1. **บุริมสิทธิสามัญ** บุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของลูกหนี้ คือ (1) ค่าใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ร่วมกัน (2) ค่าปลงศพ (3) ค่าภาษีอากร (4) ค่าจ้างเสมียน คนใช้ และคนงาน (5) ค่าเครื่องอุปโภคบริโภคอันจำเป็นประจำวัน

2. **บุริมสิทธิพิเศษ** คือบุริมสิทธิพิเศษเหนือสังหาริมทรัพย์ และบุริมสิทธิพิเศษเหนือสังหาริมทรัพย์

2.1 **บุริมสิทธิพิเศษเหนือสังหาริมทรัพย์** คือ (1) เช่าสังหาริมทรัพย์ (2) พักอาศัยในโรงแรม (3) รับขนคนโดยสาร หรือของ (4) รักษาสังหาริมทรัพย์ (5) ซื้อขายสังหาริมทรัพย์ (6) ค่ามัดมัดพันธ์ ไม้พันธ์หรือปุย (7) ค่าแรงงานกสิกรรมหรืออุตสาหกรรม

2.2 **บุริมสิทธิพิเศษเหนือสังหาริมทรัพย์** คือ (1) รักษาอสังหาริมทรัพย์ (2) จ้างทำของเป็นการงานทำขึ้นบนอสังหาริมทรัพย์ (3) ซื้อขายอสังหาริมทรัพย์

หนี้ถึงกำหนดชำระ ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ จะต้องรับผิดชอบเจ้าหนี้ ลูกหนี้ต้องรับผิดชอบเจ้าหนี้ ใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายที่เกิดขึ้นกับเจ้าหนี้ หนี้เงิน ให้คิดดอกเบี้ยระหว่างผิดนัดร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี **ถือว่าลูกหนี้ผิดนัด** ในกรณีดังต่อไปนี้

1. **หนี้ได้กำหนดเวลาการชำระหนี้กันไว้ตามวันแห่งปฏิทิน** หนี้ก็ถึงกำหนดชำระตามวันแห่งปฏิทิน ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามกำหนดแล้ว ลูกหนี้ผิดนัดโดยเจ้าหนี้ไม่ต้องเตือนเลย

2. **หนี้ไม่ได้กำหนดวันแห่งปฏิทินไว้** ลูกหนี้ผิดนัด เมื่อ

1) เวลาผ่านไปพอสมควรแล้ว เจ้าหนี้ต้องเตือนแล้ว ลูกหนี้ยังไม่ชำระหนี้ถือว่าลูกหนี้ผิดนัดเพราะเขาเตือนแล้ว

2) หนี้เกิดแต่มูลละเมิด ลูกหนี้ได้ชื่อว่าผิดนัดมาแต่เวลาที่ทำละเมิด

ลูกหนี้หลายคน (ลูกหนี้ร่วม) ลูกหนี้คนใดชำระหนี้เต็มจำนวนแล้วเป็นคุณกับลูกหนี้คนอื่นทุกคน

เจ้าหนี้หลายคน (เจ้าหนี้ร่วม) เจ้าหนี้คนใดเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้เต็มจำนวนแล้วเป็นคุณกับเจ้าหนี้คนอื่นทุกคน

ความระงับแห่งหนี้ คือความผูกพันระหว่างเจ้าหนี้ ลูกหนี้สิ้นสุดลง หนี้ระงับลงในกรณีต่อไปนี้

1. การชำระหนี้ (1 กระทำการ 2 การงดเว้นกระทำการ 3 การโอนกรรมสิทธิ์ส่งมอบทรัพย์สิน 4. ชำระราคา)

2. ปลดหนี้

3. หักกลบบหนี้

4. แปลงหนี้ใหม่

5. หนี้เคลื่อนกลืนกัน 12

หน่วยที่ 13

นิติกรรม สัญญา

นิติกรรม คือ การใด ๆ อันทำลงมีวัตถุประสงค์ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งชัดเจน ไม่มีข้อห้ามขัดแย้งโดยกฎหมาย ต้องมีความสมัครใจ ไม่ถูกกลั่นแกล้ง (ถูกหลอก) หรือถูกข่มขู่ มุ่งโดยตรงต่อการผูกนิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เพื่อ **ก่อสิทธิ เปลี่ยนแปลงสิทธิ โอนสิทธิ สงวนสิทธิ และ ระงับสิทธิ**

ประเภทนิติกรรม สามารถแบ่งออกได้เป็นประเภทต่าง ๆ คือ

1. **นิติกรรมฝ่ายเดียว** คือนิติกรรมที่ผูกพันบุคคลฝ่ายเดียว เช่น การทำพินัยกรรม หรือคำเสนอในการทำสัญญา ฯลฯ
2. **นิติกรรมสองฝ่าย หรือหลายฝ่าย** คือนิติกรรมที่เกิดขึ้นแล้วผูกพันบุคคลตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไป ได้แก่สัญญาต่าง ๆ เกิดจากความตกลงระหว่างบุคคล 2 คน หรือมากกว่าขึ้นไป แสดงเจตนาทำ**คำเสนอ** เป็นนิติกรรมฝ่ายเดียว (ยังไม่เกิดสัญญา) เช่น เสนอขาย เสนอซื้อ ฯลฯ เมื่อบุคคลอีกฝ่ายทำ**คำสนอง** จึงเกิดสัญญา การโอนคำเสนอ กระทำไม่ได้ ผู้พ้นผู้เสนอไปจนครบเวลาที่กำหนดไว้ ถ้าไม่ได้กำหนดเวลาไว้ คำเสนอของบุคคลผู้อยู่ห่างโดยระยะทาง พันความผูกพันเมื่อถึง**เวลาอันสมควร** คำเสนอของบุคคลผู้อยู่เฉพาะหน้า เสนอ ณ ที่ใด เวลาใด ก็ย่อมสนองตอบได้ ณ ที่นั้น เวลานั้น รวมทั้งการทำคำเสนอทางโทรศัพท์ด้วย
3. **นิติกรรม สัญญา มีค่าตอบแทน** คือนิติกรรมที่วัตถุประสงค์หนึ่งมีค่า มีราคาอาจถือเอาได้ เช่น ซื้อขาย เช่าทรัพย์ ฯลฯ **นิติกรรม สัญญา ไม่มีค่าตอบแทน** คือนิติกรรมที่วัตถุประสงค์หนึ่งไม่มีค่า ไม่มีราคาถือเอาได้ ไม่ได้รับประโยชน์ตอบแทน เช่น ยืมใช้คงรูป ผักทรัพย์ไม่มีบำเหน็จ (ผู้ยืม ผู้รับผักไม่ได้มูลค่าอะไร)
4. **นิติกรรม สัญญาต่างตอบแทน** ต่างฝ่ายต่างได้ประโยชน์ เช่น ซื้อขาย เช่าทรัพย์ ฯลฯ **นิติกรรม สัญญาไม่ต่างตอบแทน** คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้ประโยชน์ฝ่ายเดียว เช่น ยืมใช้คงรูป ผักทรัพย์ไม่มีบำเหน็จ (ผู้ยืม ผู้รับผักได้รับประโยชน์ฝ่ายเดียว) ให้โดยเสน่หา (ไม่ต่างตอบแทน แต่มีค่าตอบแทน)
5. **นิติกรรม สัญญาอื่น ๆ ได้แก่** สัญญาประจักษ์แก่บุคคลภายนอก (ถ้าประกัน จำนอง จำนำเป็นสัญญาอุปกรณ์) เอกเทศสัญญา (ป.พ.พ. บรรพ 3) **สัญญาไม่มีชื่อ** คือสัญญาที่ไม่ได้บัญญัติไว้ใน ป.พ.พ. เช่น การเล่นเกมโป๊กเกอร์ เป็นต้น **สัญญาเพื่อประโยชน์บุคคลภายนอก** เช่น สัญญาประกันชีวิต ฯลฯ **มัดจำ** คือหลักฐาน หรือเป็นประกันการที่จะปฏิบัติตามสัญญานั้น **เบี้ยปรับ** คือการที่ลูกหนี้สัญญาแก่เจ้าหนี้ว่าจะใช้ เงินจำนวนหนึ่ง หรือการชำระหนี้ อย่างอื่นเป็นเบี้ยปรับแก่เจ้าหนี้ ถ้าลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ หรือชำระหนี้ไม่ถูกต้องสมควร หรือลูกหนี้ผิดนัด
6. **นิติกรรม สัญญา มีผลเมื่อผู้ทำมีชีวิต** เช่น ซื้อขาย เช่าทรัพย์ ฯลฯ **นิติกรรมมีผลเมื่อผู้ทำตาย** ได้แก่พินัยกรรม

นิติกรรมมีเงื่อนไข คือข้อความใดอันบังคับไว้ให้นิติกรรมเป็นผล หรือ**สิ้นสุด** ต่อเมื่อมีเหตุการณ์อันไม่แน่นอนว่าจะเกิดขึ้นหรือไม่ประกอบด้วย **นิติกรรมเงื่อนไขบังคับก่อน** “นิติกรรมเป็นผลเมื่อเงื่อนไขสำเร็จ” เช่น กทท. จะให้รางวัลแก่นักกีฬาที่ชนะเลิศเหรียญทอง **นิติกรรมเงื่อนไขบังคับหลัง** “นิติกรรมสิ้นสุดเมื่อเงื่อนไขสำเร็จ” เช่น แดงให้คำเช่าบ้านจนกว่าจะลงจกจากต่างประเทศ

นิติกรรมมีเงื่อนไขเวลา แบ่งเงื่อนไขเวลาออกได้ 2 ลักษณะ คือ**เงื่อนไขเริ่มต้น** หมายถึงการที่คู่กรณีกำหนดเวลาเริ่มต้นไว้ในนิติกรรมปฏิทิน เป็นวัน เดือน ปี **เงื่อนไขสิ้นสุด** หมายถึงการที่คู่กรณีกำหนดเวลาสิ้นสุดไว้ในนิติกรรม

โมฆะกรรม และโมฆียะกรรม

โมฆะกรรม คือนิติกรรมที่เป็นโมฆะ ได้แก่การกระทำที่สูญเปล่ามาแต่ต้น ไม่มีผลใด ๆ ทางกฎหมาย ใครได้ทรัพย์สินสิ่งใดมาจากนิติกรรมที่เป็นโมฆะ ต้องให้คืนสู่สถานะเดิม โดยใช้หลักกฎหมายว่าด้วยลาภมิควรได้ **เหตุที่ทำให้นิติกรรมเป็นโมฆะ ได้แก่**

1. **นิติกรรมที่มีวัตถุประสงค์ต้องห้ามตามกฎหมาย** เป็นการพันวิสัย ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน
2. **นิติกรรมที่ไม่ได้ทำให้อายุครบตามแบบ** เช่น ทำเป็นหนังสือ (เช่าซื้อ) ทำเป็นเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ (ซื้อขายอสังหาริมทรัพย์)
3. **นิติกรรมบกพร่องในการแสดงเจตนา ได้แก่ เจตนาซ่อนเร้น** คือการแสดงเจตนาซึ่งในใจจริงไม่ต้องการให้ผู้พ้นตามที่ได้แสดงเจตนาออกมานั้น **เจตนาลวง** คือการที่คู่กรณีสมรู้กันแสดงเจตนาลวงทำให้ผู้อื่นเข้าใจผิด **แสดงเจตนาทำนิติกรรมอำพราง** คือทำนิติกรรมปิดบังอำพรางนิติกรรมอื่น บังคับตามนิติกรรมที่ถูกอำพราง
4. **แสดงเจตนาสำคัญผิดในสาระสำคัญของนิติกรรม** คือ สำคัญผิดลักษณะของนิติกรรม เช่น ยืม สำคัญผิดว่าให้ สำคัญผิดตัวบุคคล เช่น ทำสัญญาจ้าง บริษัท A สำคัญผิดว่าเป็นบริษัท B สำคัญผิดในทรัพย์สิน เช่น สำคัญผิดว่าเกลือ คือน้ำตาล หรือ สำคัญผิดว่าข้าง คือมี
5. **นิติกรรมที่มีเงื่อนไขเป็นโมฆะ และ โมฆียะกรรมที่ถูกบอกล้างกลายเป็นโมฆะ**

โมฆียะกรรม คือนิติกรรมที่ยังมีผลสมบูรณ์อยู่ ใช้บังคับตามกฎหมายได้ตลอดไป จนกว่าจะถูกบอกล้าง โมฆียะกรรมที่ถูกบอกล้างแล้วกลายเป็นโมฆะ **เหตุที่ทำให้นิติกรรมเป็นโมฆียะ คือ**

1. **นิติกรรมที่ทำโดยผู้ห่อนความสามารถ** ได้แก่ผู้เยาว์ ผู้ไร้ความสามารถ และผู้เสมือนไร้ความสามารถ
2. **นิติกรรมบกพร่องในการแสดงเจตนา** ได้แก่ แสดงเจตนาสำคัญผิดคุณสมบัติของบุคคล หรือทรัพย์สิน (คุณสมบัติของบุคคล ได้แก่ คุณวุฒิ ความสามารถ ในเรื่องต่าง ๆ ฯลฯ ของทรัพย์สิน ได้แก่เก่า ใหม่ แข็งแรง เปราะบาง ฯลฯ **แสดงเจตนาเพราะถูกกลั่นแกล้งถึงขนาด** กลั่นแกล้งคือการหลอกลวงให้คู่กรณีทำนิติกรรม เช่น เอาทอง 20 % มาหลอกขายว่าเป็นทอง 100 % และ **แสดงเจตนาเพราะถูกข่มขู่ถึงขนาด** คือการกระทำที่ผู้อื่นเกิดความกลัวภัยจะเกิดกับตน ภัยที่จะเกิดนั้น ต้อง

เป็นภัยร้ายแรง ใกล้เคียง ถ้าเป็นภัยเพียงเล็กน้อย หรือภัยดังกล่าวผ่านพ้นไปแล้ว เป็นข่มขู่ไม่ถึงขนาด

การบอกล้าง คือการเจตนายกเลิกนิติกรรมที่เป็นโมฆียะ มีผลทำให้โมฆียะกรรมกลายเป็นโมฆะกรรม

การให้สัตยาบัน คือการแสดงเจตนาให้ความเห็นชอบนิติกรรมที่เป็นโมฆียะ ทำให้นิติกรรมมีผลสมบูรณ์

ผู้แสดงเจตนาบอกล้างและให้สัตยาบันโมฆียะกรรม คือบุคคลผู้เป็นคู่กรณีของนิติกรรมนั้น เช่น ผู้ซื้อ หรือผู้ขาย ผู้เช่า หรือผู้ให้เช่า ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุญาต หรือผู้พิทักษ์ ฯลฯ

หน่วยที่ 14

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ครอบครัว

ลักษณะ 1 การสมรส (ม.1435-1535)

หมวด 1 การหมั้น ชายหญิง อายุต้อง 17 ปี ฝ่ายเป็น โฉมะ

ของหมั้น มีราคาหรือไม่กี่ได้ ตกเป็นสิทธิแก่หญิง เป็นหลักฐานว่าจะสมรสกับหญิงนั้น การหมั้นไม่เป็นเหตุร้องให้ศาลบังคับให้สมรสได้

สินสอด ให้แก่บิดามารดา ผู้รับบุตรบุญธรรม หรือผู้ปกครองฝ่ายหญิง

หมวด 2 เงื่อนไขการสมรส ชายหญิงอายุ 17 ปี หรือศาลอนุญาต

หมวด 3 ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยา ต้องอยู่กินกันฉันสามีภรรยา

หมวด 4 ทรัพย์สินระหว่างสามีภรรยา (สินส่วนตัว และสินสมรส)

หมวด 5 ความเป็นโฉมะของการสมรส (ศาลพิพากษาให้การสมรสเป็น โฉมะเพราะวิกลจริต เป็นคนไร้ความสามารถ เป็นญาติสืบสายโลหิต หรือไม่จดทะเบียนสมรส หรือการสมรสขณะมีคู่สมรสอยู่แล้ว)

หมวด 6 การสิ้นสุดการสมรส (การตาย หย่า ศาลพิพากษาให้เพิกถอน)

ศาลพิพากษาให้เพิกถอนเพราะการสมรสเป็น โมฆียะ

- ชาย หญิง อายุไม่ถึง 17 ปี และไม่ได้รับอนุญาตจากศาล - สำคัญผิดตัวคู่สมรส
- สมรสเพราะถูกกลั่นแกล้ง หรือถูกข่มขู่ถึงขนาด - การสมรสฝ่าฝืนมาตรา 1454 (ผู้เยาว์ไม่ได้รับความยินยอม)

**ผู้รับบุตรบุญธรรม กับบุตรบุญธรรมจะสมรสกันไม่ได้ (ม. 1451) ผู้รับบุตรบุญธรรม อายุไม่น้อยกว่า 25 ปี และต้องอายุมากกว่า บุตรบุญธรรมไม่น้อยกว่า 15 ปี

ลักษณะ 2 บิดามารดากับบุตร (ม. 1536-1598/37)

หมวด 1 บิดามารดา เด็กเกิดแต่หญิงอยู่กับชาย 310 วัน เป็นบุตรของชาย

เด็กที่เกิดจากบิดามารดาไม่ได้จดทะเบียนสมรส เป็นบุตรโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายของบิดา แต่สามารถดำเนินการทำให้เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายในภายหลังได้ดังนี้

หนึ่ง ชาย หญิงนั้นจดทะเบียนสมรสกันภายหลัง บุตรนั้นกลายเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย นับแต่วันจดทะเบียนสมรส

สอง ชายจดทะเบียนรับเด็กนั้นเป็นบุตร ถือว่าเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายนับแต่วันจดทะเบียน

สาม ศาลมีคำพิพากษาว่า เด็กนั้นเป็นบุตรของชาย นับแต่คำพิพากษาถึงที่สุด

หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ของบิดามารดาและบุตร

ผู้ใดจะฟ้องบุพการีของตนเป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญาไม่ได้ แต่ร้องขอให้อัยการยกคดีขึ้นว่ากล่าวก็ได้ (ม.1562) นักนิติศาสตร์เรียกว่าคดีทูลม

หมวด 3 ความปกครอง

หมวด 4 บุตรบุญธรรม (ผู้รับบุตรบุญธรรมอายุไม่ต่ำกว่า 25 แก่กว่า 15 ปี)

**การรับบุตรบุญธรรมเป็นอันยกเลิกเมื่อมีการสมรสฝ่าฝืนมาตรา 1451(ม.1598/32)

การอุ้มบุญ (surrogacy) คือการตั้งครรภ์โดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์

1. อุ้มบุญแท้ (Full surrogacy หรือ Traditional surrogacy) คือการใช้น้ำเชื้อจากฝ่ายชายของคู่ที่ต้องการมีบุตร ผสมกับไข่ของแม่ผู้อุ้มบุญ และฉีดฝังในมดลูกของคุณแม่ผู้อุ้มบุญ

2. อุ้มบุญเทียม (Partial surrogacy หรือ Gestational carrier) คือการที่ใช้น้ำเชื้อและไข่จากคู่คุณพ่อคุณแม่ที่แท้จริง แล้วจึงฝากไข่ที่รับการผสมเรียบร้อยแล้วเข้าไปในตัวของคุณแม่ผู้อุ้มบุญ

พ.ร.บ. คู่ครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ พ.ศ. 2558 ห้ามสามีและภรรยาที่ทำอุ้มบุญ ปฏิเสธรับเด็กเป็นบุตร ห้ามรับตั้งครรภ์แทนเพื่อประโยชน์ทางการค้า ห้ามเป็นนายหน้าจัดการหรือชี้ช่องให้มีการรับตั้งครรภ์แทน ห้ามโฆษณาว่ามีหญิงรับตั้งครรภ์แทน และห้ามซื้อ เสนอซื้อ หรือขายหรือนำเข้าหรือส่งออก อสุจิ ไข่หรือตัวอ่อน โดยสถานประกอบการ แพทย์ คู่สามีภรรยา ผู้รับตั้งครรภ์จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หากกระทำผิดจะมีโทษทั้งจำและปรับ

หน่วยที่ 15

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 6 มรดก

การตกทอดแห่งทรัพย์สินมรดก เมื่อบุคคลใดตาย มรดกของบุคคลนั้นตกทอดแก่ทายาท
กองมรดก ได้แก่ทรัพย์สินทุกชนิด ตลอดทั้งสิทธิหน้าที่ ความรับผิดชอบต่าง ๆ ของผู้ตาย ทายาทไม่ต้องรับผิดชอบเกินกว่ามรดกที่ตกทอด
ได้แก่ตน

การเป็นทายาท ทายาทที่มีสิทธิตามกฎหมาย เรียกว่า “ทายาทโดยธรรม” ทายาทที่มีสิทธิตามพินัยกรรม เรียกว่า “ผู้รับพินัยกรรม”
สิทธิโดยธรรมในการรับมรดก (ม. 1620 – 1645)

1. ทายาทโดยธรรม มีหกลำดับ (ม.1629) (1) ผู้สืบสันดาน (2) บิดามารดา (3) พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน (4) พี่น้องร่วมบิดา
หรือร่วมมารดาเดียวกัน (5) ปู่ ย่า ตา ยาย (6) ลุง ป้า น้า อา

2. ผู้รับพินัยกรรม แบบพินัยที่กฎหมายกำหนดไว้ดังนี้ 1) พินัยกรรมแบบธรรมดา 2) พินัยกรรมแบบเขียนเองทั้งฉบับ 3)
พินัยกรรมแบบเอกสารฝ่ายเมือง 4) พินัยกรรมแบบเอกสารลับ 5) พินัยกรรมแบบทำด้วยวาจา

สิทธิในการรับมรดกของคู่สมรส คู่สมรสที่ยังมีชีวิตอยู่ มาตรา 1635 มีสิทธิได้รับมรดก ดังนี้

- (1) ทายาท ม. 1629 (1) มีชีวิตอยู่ ได้รับส่วนแบ่งฐานะทายาทชั้นบุตร
- (2) ทายาท ม. 1629 (3) มีชีวิตอยู่ หรือไม่มีทายาทตาม ม.1629 (1) แต่มีทายาทตาม ม. 1629 (2) ได้ส่วนแบ่งมรดกครึ่งหนึ่ง
- (3) ทายาท ม. (4) หรือ (6) มีชีวิตอยู่ หรือทายาท ม. 1629 (5) ได้ส่วนแบ่งมรดกสองส่วนในสาม
- (4) ไม่มีทายาทตามมาตรา 1629 ได้ส่วนแบ่งมรดกทั้งหมด

ทายาทไม่มีสิทธิได้รับมรดก ในกรณีต่อไปนี้

1. การถูกกำจัดมิให้ได้รับมรดก จากสาเหตุต่อไปนี้

1) ยักย้ายปิดบัง ทรัพย์สินมรดกเท่าส่วนที่ตนจะได้หรือมากกว่า ทำให้เสื่อมประโยชน์ของทายาทอื่น ถูกกำจัดมิให้ได้รับมรดก
เลย ถ้ายักย้าย ปิดบังทรัพย์สินมรดกน้อยกว่าส่วนที่ตนจะได้ ถูกกำจัดมิให้รับมรดกเฉพาะส่วนที่ยักย้ายหรือปิดบัง (ม.1605)

2) ฐานเป็นผู้ไม่สมควร (ม.1606)

- (1) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าทำให้ผู้มีสิทธิรับมรดกก่อนตนตาย
- (2) ฟ้องเท็จหรือเป็นพยานเท็จว่าเจ้ามรดกทำผิดโทษประหาร
- (3) เจ้ามรดกถูกฆ่า ไม่ร้องเรียนเอาผู้ทำผิดมาลงโทษ เว้นแต่อายุไม่ถึง 16 ปี วิกลจริต หรือผู้ฆ่าเป็นสามีภรรยา บุพการี
หรือผู้สืบสันดาน
- (4) ปลอม ทำลาย ปิดบังพินัยกรรมทั้งหมด หรือบางส่วน

การกำจัดมิให้ได้รับมรดกฐานไม่สมควรถอนได้โดยให้อภัยเป็นลายลักษณ์อักษร

2. การตัดมิให้รับมรดก โดยเจ้ามรดกแสดงเจตนา โดยพินัยกรรมหรือทำเป็นหนังสือมอบไว้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ (ม.1608)
และอาจถอนเสียได้ โดยพินัยกรรมหรือทำเป็นหนังสือมอบไว้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ (ม.1609)

3. การสละมรดกและอื่น ๆ (ม.1610 – 1619) การสละมรดกต้องแสดงเจตนาชัดแจ้งเป็นหนังสือมอบไว้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่
หรือทำเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความ

การรับมรดกแทนที่กัน ม. 1639 ผู้จะเป็นทายาทตาม ม. 1629 (1) (3) (4) หรือ (6) ตายก่อนเจ้ามรดก ถ้ามีผู้สืบสันดาน ให้
ผู้สืบสันดานรับแทน ถ้าผู้สืบสันดานตาย ให้ผู้สืบสันดานของผู้สืบสันดานรับแทน

ถ้าผู้จะเป็นทายาทตาม ม. 1629 (2) หรือ (5) ตายก่อนเจ้ามรดก ถ้ามีทายาทในลำดับเดียวกัน ให้มรดกตกทอดแก่ทายาทนั้น
ห้ามรับมรดกแทนที่กัน

ผู้จัดการมรดก ผู้จัดการมรดกมีอยู่ 2 ประเภท คือ

1. ผู้จัดการมรดกที่ตั้งโดยพินัยกรรม จะต้องมิใช่ข้อกำหนดของพินัยกรรมระบุไว้เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ มีคุณสมบัติ เช่นบรรลุนิติ
ภาวะ ไม่เป็นเป็นคนไร้ความสามารถ ไม่เป็นบุคคลซึ่งศาลสั่งให้เป็นบุคคลล้มละลาย

2. ผู้จัดการมรดกตามคำสั่งศาล จะต้องมิคำสั่งศาลตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่ง จำกัดไว้เฉพาะบุคคล 3 ประเภท คือ

- 1) ทายาท ได้แก่ทายาทโดยธรรม และผู้รับพินัยกรรม 2) ผู้มีส่วนได้เสีย เช่น ชายหญิงที่อยู่กินกันฉันสามีภรรยาไม่ได้จดทะเบียน สมรสกัน 3) พนักงานอัยการ

หน่วยที่ 16

อาญาเบื้องต้น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 32 บุคคลจะไม่ต้องรับโทษทางอาญา เว้นแต่จะได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิด และกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้น จะหนักกว่าโทษที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำ ความผิดมิได้

การกระทำที่ไม่เป็นความผิด เพราะผู้กระทำความผิดเจตนา หรือ ไม่ประมาท และการกระทำเป็นการป้องกันพอสมควรแก่เหตุ (ม.68) คือ (1) มีอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย (2) เป็นอันตรายร้ายแรงที่ใกล้จะถึง (3) ผู้กระทำจำต้องกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนหรือของผู้อื่น (4) เป็นการกระทำพอสมควรแก่เหตุ **ความผิดในทางอาญา** เกิดขึ้น

1. โดยเจตนา 1) เจตนาประสงค์ผล เช่น ต้องการฆ่าประสงค์ตาย เจตนาทำร้ายผู้อื่น มีความประสงค์ให้ผู้อื่นบาดเจ็บ 2) เจตนาเล็งเห็นผล เช่น ใช้น้ำขี้ปัสสาวะไปใส่ผู้อื่น ย่อมเล็งเห็นได้ว่ากระสุนปืนถูกผู้ใด ย่อมทำให้ตายได้
2. โดยประมาท คือการกระทำที่ควรจะใช้ความระมัดระวังตามที่วิญญูชนจะพึงคาดหมายได้ เช่น คนข้ามถนนมองเห็นได้ แต่ไม่เบรครถ ถือว่าประมาท ถ้าคนตัดหน้าโดยกระทันหัน สุดวิสัยที่จะหยุดรถได้ทัน ถือว่าขับรถโดยประมาทไม่ได้
3. โดยไม่เจตนา คือการกระทำที่มีเจตนาอย่างหนึ่ง แต่ผลร้ายกลับเป็นอีกอย่างหนึ่ง เช่น เจตนาทุบตีผู้อื่น (ทำร้ายร่างกาย) ประสงค์ผลเพียงให้บาดเจ็บ แต่ผลคือความตาย ถือว่าเป็นการฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา

ความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มีดังนี้ 1. เกี่ยวกับความมั่นคงในราชอาณาจักร 2. เกี่ยวกับการปกครอง 3. เกี่ยวกับการยุติธรรม 4. เกี่ยวกับศาสนา 5. เกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน 6. เกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน 7. ความผิดเกี่ยวกับการปลอมหรือการแปลง 8. ความผิดเกี่ยวกับการค้า 9. ความผิดเกี่ยวกับเพศ 10. ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย 11. ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง 12. ความผิดเกี่ยวกับเอกสาร 13. ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

ทำความผิดเพราะบันดาลโทสะ มีหลักเกณฑ์ คือ (1) การบันดาลโทสะเกิดขึ้นโดยถูกข่มเหงอย่างร้ายแรง (2) เป็นการข่มเหงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรม (3) ได้กระทำความผิดต่อผู้ข่มเหงในขณะนั้น หรือในช่วงเวลากระชั้นชิดในขณะที่ยังมีโทสะรุนแรงอยู่

ทำความผิดด้วยความจำเป็น มีหลักเกณฑ์ คือ (1) เพราะอยู่ในที่คับขัน หรือภายใต้อำนาจซึ่งไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนได้ (2) เพราะเพื่อให้ตนหรือผู้อื่นพ้นจากอันตรายที่ใกล้จะถึง และไม่สามารถหลีกเลี่ยงให้พ้นโดยวิธีอื่นใดได้

กระทำตามคำสั่งเจ้าพนักงาน มีหลักเกณฑ์ดังนี้ (1) เป็นคำสั่งของเจ้าพนักงาน (2) คำสั่งนั้นมีชอบด้วยกฎหมาย (3) ผู้กระทำเชื่อโดยสุจริตว่ามีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม (4) ผู้กระทำไม่รู้ว่าเป็นคำสั่งที่มีชอบด้วยกฎหมาย

โทษ ป. อาญา มาตรา 18 **การลงโทษผู้กระทำความผิด คือประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ และ ริบทรัพย์สิน**

มาตรา 19 **ผู้ใดต้องโทษประหารชีวิต ให้เอาไปยิงเสียให้ตาย** วันที่ 30 มกราคม 2544 ครม.มีมติ ให้ตรา พ.ร.บ. แก้ไขประมวลกฎหมายอาญา มีสาระสำคัญ ดังนี้ **ผู้ใดต้องโทษประหารชีวิต ให้ดำเนินการด้วยวิธีฉีดสารพิษให้ตาย** (มาตรา 2 แก้ไขเพิ่มมาตรา 19)

การเพิ่มโทษ ไม่ให้เพิ่มถึงโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกเกิน 50 ปี **การลดโทษ** โทษประหารชีวิต ลดหนึ่งในสาม เป็นจำคุกตลอดชีวิต ลดกึ่งหนึ่งเป็นจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุก 25 ปี ถึง 50 ปี โทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือน้อยกว่านั้น ศาลจะกำหนดให้น้อยกว่าอีกก็ได้ ถ้ามีโทษปรับด้วยให้ยกโทษจำคุกเสีย คงให้ปรับอย่างเดียว (ไม่มีเงินจ่ายค่าปรับ กักขังแทนวันละ 70 บาท)

ความผิดลหุโทษ คือคดีที่กฎหมายระวางโทษ จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน ปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

การรอกำหนดโทษ หรือกำหนดโทษแล้ว แต่รอการลงโทษไว้ ให้ปล่อยตัวไปให้โอกาสกลับตัวภายในเวลาไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันพิพากษา **การรอกำหนดโทษ** หรือรอการลงโทษ เฉพาะกรณีโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี จำเลยไม่เคยรับโทษจำคุกมาก่อน ฯลฯ

การยกเว้นโทษ คือการกระทำเป็นความผิด แต่กฎหมายยกเว้นโทษไว้ เช่น คนวิกลจริต จิตบกพร่อง ทำความผิดด้วยความจำเป็นอยู่ในที่คับขัน กระทำตามคำสั่งเจ้าพนักงาน หรือการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่สามมิกระทำต่อภริยา เด็กอายุไม่เกิน 7 ปี ฯลฯ

ความผิดอันยอมความได้ ความผิดบางประเภท ยอมความกันได้ และกฎหมายบัญญัติไว้โดยชัดแจ้งว่า “มาตรา.....ความผิดในหมวดนี้ เป็นความผิดอันยอมความได้” หรือ เช่น ผู้สืบสันดานลักทรัพย์ผู้บุพการี ผู้บุพการีลักทรัพย์ผู้สืบสันดาน ฯลฯ

เหตุบรรเทาโทษ (ม. 78) เป็นอำนาจของศาลที่จะลดโทษแก่ผู้กระทำความผิด ได้แก่ - ทำผิดเพราะโอดเวลาเบาปัญญา - ตกอยู่ในความทุกข์อย่างสาหัส - มีคุณความดีมาก่อน - รู้สำนึกผิดและพยายามบรรเทาผลร้ายแห่งความผิดนั้น - ลุแก่โทษต่อเจ้าพนักงาน - ให้ความรู้แก่ศาลในการพิจารณาตัดสินความผิดเพราะบันดาลโทสะ (ถูกข่มเหงอย่างร้ายแรง ด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรม) (ม. 72) - อายุกว่า 14 ปี แต่ไม่เกิน 17 ปี ศาลจะพิจารณาโทษหรือไม่ก็ได้ - อายุกว่า 17 ปี แต่ไม่เกิน 20 ปี (อาจลดมาตราส่วนโทษที่กำหนดไว้ 1/3 หรือ 1/2 ก็ได้) (ม. 76) ถ้ากระทำไปเกินสมควรแก่เหตุ ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้

การร้องทุกข์ คือการที่ผู้ได้รับความเสียหาย ได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ว่ามีผู้กระทำความผิดขึ้น จะรู้ตัวผู้กระทำผิดหรือไม่ก็ตาม โดยการแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ และประสงค์จะให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ

กล่าวหาโทษ คือการที่ผู้อื่น ไม่ใช่ผู้ได้รับความเสียหาย ได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ว่ามีกระทำความผิดขึ้น จะรู้ตัวผู้กระทำผิดหรือไม่ก็ตาม

มหาวิทยาลัยธนบุรี

สรุปสาระสำคัญของวิชา 00 6002 กฎหมายเบื้องต้น เทียบโอน CE ภาค 1/2561

1. ที่มาหรือบ่อเกิดของกฎหมาย คือมนุษย์บัญญัติขึ้นและจารีตประเพณี ว่าด้วยเรื่องแบบแผนความประพฤติของมนุษย์ในสังคม บ่อเกิดของกฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษร คือกฎหมายสิบสองโต๊ะของจักรพรรดิจัสติเนียน ที่มาของระบบกฎหมาย CIVIL LAW ระบบกฎหมายที่ยึดหลักจารีตประเพณี ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร คือระบบกฎหมาย COMMON LAW

2. กฎหมายสาขาเอกชน ว่าด้วยเรื่องสิทธิ หน้าที่ ความเสียหาย และการชดเชย เอกชนกับเอกชน (ราษฎร) มีฐานะเท่าเทียมกัน สาขามหาชน ว่าด้วยความคิดและโทษ รัฐมีฐานะเหนือเอกชน สามารถจับกุมคุมขัง จำคุกสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลของเอกชนได้

3. สมัยกรุงศรีอยุธยา กฎหมายที่ได้รับอิทธิพลจากลัทธิฮินดู คือพระธรรมศาสตร์ สมัยรัชกาลที่ 1 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ ประกาศใช้กฎหมายตราสามดวง สมัยรัชกาลที่ 5 คนในบังคับต่างชาติทำผิดกฎหมาย ขึ้นศาลกงสุล เป็นการเสียสิทธิสภาพนอกอาณาเขต ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นบิดาของกฎหมายไทย คือกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ รัชกาลที่ 6 ได้เรียนรู้การปกครองรูปแบบใหม่ ที่เรียกว่าการปกครองแบบประชาธิปไตย ทรงสร้างเมืองจำลองขึ้นในพระราชวังชื่อเมือง "ดุสิตธานี" รัชกาลที่ ๗ ได้มีการติดต่อประสานงานจัดตั้งคณะราษฎรขึ้นเพื่อที่จะปฏิวัติ ปกครองประเทศขึ้นมาใหม่ โดยมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนและนักเรียนทหารที่ศึกษาและทำงานอยู่ในทวีปยุโรป โดยเริ่มต้นจากปรีดี พนมยงค์ นักเรียนวิชากฎหมาย และประยูร ภมรมนตรี นักเรียนวิชารัฐศาสตร์ ฯลฯ

4. ประธานรัฐสภาคนแรกของไทย คือเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี นายกรัฐมนตรีคนแรกคือพระยามโนปกรณนิติธาดา นายกรัฐมนตรีเป็น **ประมุขฝ่ายบริหาร** ประธานรัฐสภาเป็น **ประมุขฝ่ายนิติบัญญัติ** ประธานศาลฎีกาเป็น **ประมุขฝ่ายตุลาการ**

5. วันที่ 24 มิถุนายน 2475 คณะราษฎร ยึดอำนาจเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย สมัย ร. 7 (พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว) ประกาศใช้ พ.ร.บ. ธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ. 2475 รัฐธรรมนูญฉบับแรก

6. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2557 (ชั่วคราว) องค์ประกอบสำคัญ มีดังนี้ (แม่น้ำ 5 สาย) (1) สถาบันนิติบัญญัติแห่งชาติ (2) คณะรัฐมนตรี (3) สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ (4) คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ (5) คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะ

7. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 ประกาศใช้: 6 เมษายน 2560 279 มาตรา รัฐสภาประกอบด้วย

ฝ่ายนิติบัญญัติ **สภาผู้แทนฯ** สมาชิกจำนวน 500 คน แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง 350 คน แบบบัญชีรายชื่อพรรคการเมือง 150 คน อายุ 25 ปี ไม่กำหนดวุฒิ และ **วุฒิสภา** วุฒิสมาชิกจำนวน 200 อายุไม่ต่ำกว่า 40 ปี ไม่กำหนดวุฒิ

ฝ่ายบริหาร **คณะรัฐมนตรี** พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีอื่นอีกไม่เกิน 35 คน มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด อายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า **นายกรัฐมนตรี** ทรงแต่งตั้งจากบุคคลที่สภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบผู้ที่พรรคการเมืองเสนอชื่อผู้ที่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อพรรค พรรคการเมืองนั้นจะต้องมี ส.ส. ได้รับเลือกตั้ง 5% ของ ส.ส. ทั้งหมดคนที่มียุทธศาสตร์สภาผู้แทนราษฎร

ฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรม พิพากษาโดยคณะผู้พิพากษาในศาลชั้นต้น อุทธรณ์ และฎีกา **ศาลรัฐธรรมนูญ** ศาลปกครอง และศาลทหาร พิพากษาโดยคณะตุลาการ **องค์กรอิสระ** เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นให้มีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ได้แก่ คณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้ตรวจการแผ่นดิน

8. กฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลคือ **เทศบัญญัติ** ท้องถิ่นอื่นเป็น **ข้อบัญญัติ** บุคลากรของราชการส่วนท้องถิ่น ฝ่ายบริหารคือ นายก อบต. อบจ. นายกเมืองพัทยา นายกเทศมนตรี ผู้ว่าฯ กทม ฝ่ายนิติบัญญัติ คือประธานสภา และสมาชิก กทม. อบจ. อบต. เมืองพัทยา และเทศบาล ทั้งหมดเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน

9. สภาพบุคคลธรรมดาเริ่มขึ้นเมื่อคลอดและอยู่รอดเป็นทารก บรรณคดีภาวะเมื่ออายุ 20 ปีบริบูรณ์ หรือสมรสถูกต้อง ผู้หย่อนความสามารถ จับคู่กับผู้ปกครองดูแลดังนี้ ผู้เยาว์ - ผู้แทนโดยชอบธรรม, ผู้ไร้ความสามารถ - ผู้อนุบาล ผู้เสมือนไร้ความสามารถ - ผู้พิทักษ์ **สิ้นสุดลงเมื่อตาย** เพราะสิ้นลมหายใจ ทายาทใช้ **ใบมรณบัตร** เป็นหลักฐานในการรับมรดก **สาบสูญถือว่าตาย** ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งศาลว่า สาบสูญ ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา ใช้เป็นหลักฐานในการรับมรดก ทารกที่บิดาตายก่อนคลอดมีสิทธิรับมรดกของบิดาเมื่อคลอดและอยู่รอดเป็นทารก 310 วันนับแต่บิดาตาย

บุตรโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (บุตรนอกสมรส) จะดำเนินการให้เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายได้โดยชาย-หญิงสมรสกันภายหลัง หรือชายจดทะเบียนรับรองบุตร หรือร้องขอต่อศาล **การรับบุตรบุญธรรม** คือผู้รับบุตรบุญธรรมอายุไม่น้อยกว่า 25 ปี มากกว่าบุตรบุญธรรมไม่น้อยกว่า 15 ปี

10. **นิติกรรม** คือบ่อเกิดแห่งหนี้ จากความสมัครใจ คือความผูกพันระหว่างบุคคลสองฝ่ายขึ้นไป คือสัญญา (**โมฆะ** นิติกรรมที่สูญเปล่ามาแต่ต้น ไม่มีความผูกพันทางกฎหมายใด ๆ **โมฆียะ** สมบูรณ์ใช้ได้ จนกว่าจะถูกบอกล้าง) **นิติเหตุ** เหตุอื่นนอกจากนิติกรรม หนี้เกิดโดยไม่สมัครใจ เป็นบ่อเกิดแห่งหนี้ตาม **บทบัญญัติแห่งกฎหมาย** หนี้ใช้ค่าเสียหาย เป็น **ละเมิด** หนี้เกิดจาก **จัดการงานนอกสั่ง** หรือการได้ทรัพย์สินไม่มีที่มา เป็น **ละเมิดมิควรรู้ได้**

11. ดอกผลของทรัพย์ ดอกผลธรรมดา เช่น ผลไม้ ลูกสัตว์ ดอกผลนิโคย เกิดจากผลประโยชน์ทางธุรกิจ เช่น ดอกเบี้ย กำไร เงินปันผล

12. การกระทำที่ **ไม่มีความคิดทางอาญา** คือการกระทำที่ขาดเจตนา (เจตนาประสงค์ผล หรือเจตนาเล็งเห็นผล) หรือการกระทำโดยการ **ป้องกันสิทธิตนเองหรือผู้อื่นพอสมควรแก่เหตุ** นอกนั้นการกระทำทั้งหมดเป็นความผิด แยกเป็น 1) **ความคิดที่ต้องรับโทษเต็มๆ** เช่นฆ่าคนโดยเจตนา ใดรัตรองไว้ก่อน 2) **ความคิดที่ได้รับความยกเว้นโทษ** เช่นสามีภรรยาถักทรัพย์กันและกัน เด็กอายุต่ำกว่า 7 ปีบริบูรณ์ 3) **ความคิดที่มีเหตุบรรเทาโทษ** เช่นทำผิดเพราะบันดาลโทสะ **ความคิดอันยอมความได้** เช่นลูกลักทรัพย์พ่อแม่ฯ 4) **ความคิดลหุโทษ** จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

13. **การร้องทุกข์** คือการที่ผู้ได้รับความเสียหาย ได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ว่ามีผู้กระทำความผิดขึ้น โดยการแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ เพื่อให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ **กล่าวโทษ** คือการที่ผู้อื่น ไม่ใช่ผู้ได้รับความเสียหาย ได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ว่ามีผู้กระทำความผิดขึ้น จะรู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือไม่ก็ตาม

มหาวิทยาลัยธนบุรี

แบบทดสอบ วิชา 00 6002 กฎหมายเบื้องต้น (ครั้งที่ 1)

ชื่อ-นามสกุล.....รหัส.....สาขา.....

ตอนที่ 1 เลือกตอบ กาเครื่องหมาย X ทับข้อที่เลือก

- กฎหมายว่าด้วยเรื่องอะไร
ก. จารีตประเพณีและศีลธรรม
ข. วัฒนธรรมและอารยธรรม.
ค. แบบแผนความประพฤติของมนุษย์
ง. คำสั่งของผู้มีอำนาจในรัฐ (รัฐาธิปัตย์)
จ. ความมั่นคงของรัฐอิสระ
- ภายิตลาดินที่ว่า Ubi Societas Ubi Jus (ที่ไหนมีสังคม ที่นั่นมีกฎหมาย) หมายความว่าอะไร
ก. สังคมมีความจำเป็นสำหรับกฎหมาย
ข. กฎหมายมีความจำเป็นต่อสังคม
ค. สังคมเกิดก่อนกฎหมาย
ง. กฎหมายเกิดก่อนสังคม
จ. กฎหมายเกิดพร้อมกับมนุษย์คนแรก
- บ่อเกิดของกฎหมายที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร หรือจารีตประเพณี คือข้อใด
ก. คำพิพากษาบรรทัดฐานของศาล
ข. ศิลาจารีกพ่อนุรรมคำแห่ง
ค. ประมวลกฎหมายอาญา
ง. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
จ. พระราชบัญญัติต่าง ๆ
- ระบบกฎหมายที่ยึดหลักจารีตประเพณี ไม่ยึดติดกับลายลักษณ์อักษร คือระบบอะไร
ก. ระบบสังคมนิยม
ข. ระบบกฎหมายศาสนา
ค. ระบบกฎหมาย COMMON LAW
ง. ระบบกฎหมาย CIVIL LAW
จ. ระบบกฎหมายของโรมัน หรือเยอรมัน
- กฎหมายสิบสองโต๊ะ ของจักรพรรดิ Justinien ของโรมัน เป็นที่มาของระบบกฎหมายใด
ก. ระบบ CIVIL LAW
ข. ระบบ COMMON LAW
ค. ระบบกฎหมายอิสลาม
ง. ระบบกฎหมายสังคมนิยม
จ. ระบบกฎหมายศาสนา
- ประเทศอังกฤษ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ใช้ระบบกฎหมายใด
ก. ระบบกฎหมายอิสลาม
ข. ระบบกฎหมายสังคมนิยม
ค. ระบบ CIVIL LAW
ง. ระบบ COMMON LAW
จ. ระบบกฎหมายศาสนา
- ประเทศเยอรมัน ไทย ญี่ปุ่น ใช้ระบบกฎหมายใด
ก. ระบบ COMMON LAW
ข. ระบบ CIVIL LAW
ค. ระบบกฎหมายอิสลาม
ง. ระบบกฎหมายสังคมนิยม
จ. ระบบกฎหมายของพวก Anglo Xaxon
- กฎหมายว่าด้วยความคิด และโทษ เป็นกฎหมายสาขาใด
ก. สาขาเอกชน
ข. สาขามหาชน
ค. สาขาระหว่างประเทศ
ง. สาขาสังคมนิยม
จ. สาขาศาสนา
- กฎหมายว่าด้วยเรื่องสิทธิ หน้าที่ ความเสียหาย และการชดใช้ความเสียหาย เป็นกฎหมายสาขาใด
ก. สาขาเอกชน
ข. สาขามหาชน
ค. สาขาระหว่างประเทศ
ง. สาขาสังคมนิยม
จ. สาขาศาสนา
- กฎหมายที่กำหนดวิธีการฟ้องคดี การบังคับคดีเพื่อให้กฎหมายที่บัญญัติออกมาได้บังคับคือกฎหมายอะไร
ก. กฎหมายเอกชน
ข. กฎหมายมหาชน
ค. กฎหมายสารบัญญัติ
ง. กฎหมายวิธีสบัญญัติ
จ. กฎหมายแพ่งและอาญา

ตอนที่ 2 เขียนคำที่ให้อัปไปนี้เติมในช่องว่างแต่ละข้อ

Socialist Law ตามแบบพิธี จารีตประเพณี ลายลักษณ์อักษร กฎหมายสาขามหาชน
ตามเนื้อความ กฎหมายสาขาเอกชน แผนกคดีบุคคล แผนกคดีอาญา Religion Law

- กฎหมายคือข้อบังคับกำหนดความประพฤติของมนุษย์ในสังคม เป็นลักษณะกฎหมาย.....
- พระราชบัญญัติ ตราโดยรัฐสภา ส่วนเทศบัญญัติตราโดยสภาเทศบาลเป็นลักษณะกฎหมาย.....
- หลักการर्मลธิที่ว่า “ผู้รับโอนไม่มีสิทธิดีกว่าผู้โอน” เป็นบ่อเกิดกฎหมาย.....
- กฎหมายสิบสองโต๊ะ ของจักรพรรดิ Justinien ของโรมัน เป็นที่มาของระบบกฎหมาย.....
- ระบบกฎหมายที่ใช้ในประเทศสังคมนิยมหรือระบบคอมมิวนิสต์ เช่นจีน เกาหลีเหนือ
- ระบบกฎหมายที่ยึดเอาหลักคำสอนตามคัมภีร์ในศาสนา
- กฎหมายที่เป็นหลักอิสระทางแพ่ง กรณีมีข้อพิพาท คู่กรณีต้องนำคดีฟ้องร้องต่อศาลแพ่ง
- กฎหมายที่กำหนดโทษทางอาญาไว้คือ ประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ ริบทรัพย์สิน.....
- ผู้ต้องสงสัยวางระเบิดแยกราชประสงค์หนีไปต่างประเทศต้องใช้กฎหมายระหว่างประเทศ.....
- ชาวญี่ปุ่นสมรสกับหญิงไทยหย่าร้างกัน ฝ่ายหญิงฟ้องเรียกค่าเลี้ยงดูต้องใช้กฎหมายระหว่างประเทศ.....

มหาวิทยาลัยธนบุรี

แบบทดสอบ วิชา 00 6002 กฎหมายเบื้องต้น หน่วยที่ 2 ประวัติความเป็นมาของกฎหมายไทย (ครั้งที่ 2)

ชื่อ-นามสกุล.....รหัส.....สาขา.....

ตอนที่ 1 เลือกตอบ กา X ทับข้อที่เลือก เพียงข้อเดียว

1. ธรรมนูญลายลักษณ์อักษรฉบับแรกของไทย คือข้อใด
ก. ข้อกำหนดคบทพระอัยการ
ข. ศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหง
ค. สมัยสุโขทัย
ง. กฎหมายตราสามดวง
จ. พ.ร.บ. ธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ. 2475
2. พระราชกำหนดคบทพระอัยการ ประกาศบังคับใช้ในสมัยใด
ก. สมัยสุโขทัย
ข. สมัยกรุงศรีอยุธยา
ค. สมัยกรุงธนบุรี
ง. สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1
3. บางส่วนในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงเรียกว่า “กฎหมาย 4 บท” เกี่ยวกับเรื่องอะไร
ก. มรดก ที่ดิน วิธีพิจารณา และการร้องทุกข์
ข. สิทธิ หน้าที่ ความผิด และ โทษ
ค. จารีตประเพณี คดีแพ่ง คดีอาญา และการค้าเสรี
ง. ครอบครวั มรดก ที่ดิน และล้มละลาย
4. การปกครองไทยเปลี่ยนแปลงจากระบบพ่อปกครองลูกเป็นการยึดคำสั่งจากเทพ (ปกาศิตจากสวรรค์) ในสมัยใด
ก. สมัยสุโขทัย
ข. สมัยกรุงศรีอยุธยา
ค. สมัยกรุงธนบุรี
ง. สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1
5. การปกครองไทยเปลี่ยนแปลงจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชเป็นประชาธิปไตยในสมัยใด
ก. สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1
ข. สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 5
ค. สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 9
ง. สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 7
6. กฎหมายตราสามดวง ประกาศบังคับใช้ในสมัยใด
ก. สมัยสุโขทัย
ข. สมัยกรุงศรีอยุธยา
ค. สมัยกรุงธนบุรี
ง. สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1
7. ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นบิดาของกฎหมายไทย คือใคร
ก. พ่อขุนรามคำแหงมหาราช
ข. พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
ค. กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์
ง. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
8. การเสียดิทธิสภาพนอกอาณาเขต หมายถึงข้อใด
ก. ประเทศไทยเสียดิทธิกรุงศรีอยุธยาแก่พม่า
ข. ไทยเสียดินแดนให้แก่อังกฤษ และฝรั่งเศส
ค. ไทยเสียดิทธิภาพในทางศาลสมัยรัชกาลที่ 5
ง. ฝรั่งเศสเข้ายึดจังหวัดตราดและอำเภอด่านซ้ายจังหวัดน่าน ร.ศ.114
9. สาเหตุสำคัญที่รัชกาลที่ 5 ทรงปรับปรุงกฎหมายไทย คือข้อใด
ก. คนไทยต้องการศึกษา
ข. ปัญหาสิทธิสภาพนอกอาณาเขต
ค. สตรีและเด็กไม่ได้รับการคุ้มครอง
ง. มหาอำนาจตะวันตกบังคับให้ไทยต้องปรับปรุงกฎหมาย
10. ประมวลกฎหมายฉบับแรกของไทย คือข้อใด
ก. ประมวลกฎหมายอาญา
ข. กฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.127
ค. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. 2466
ง. กฎหมายลักษณะอาญา พ.ศ. 2486

ตอนที่ 2 เขียนคำที่ให้ไว้ต่อไปนี้เติมในช่องว่างแต่ละข้อ

สมัยสุโขทัย พระธรรมศาสตร์ พระราชศาสตร์ พระราชกำหนดคบทพระอัยการ อุดมการทางการเมืองแบบตะวันตก
บัวแก้ว ราชสีห์และ คชสีห์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า พระบาทสมเด็จพระปกเกล้า สิทธิสภาพนอกอาณาเขต สมัยอยุธยา

1. เจ้าเมืองปกครองราษฎรเป็นเสมือนพ่อปกครองลูก เป็นแบบการปกครองในสมัย.....
2. พระมหากษัตริย์เปรียบเสมือนเทวราช สวรรค์ส่งมาปกครองราษฎร ในสมัย.....
3. สมัยอยุธยา กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้นจากการวินิจฉัยบรรดาคดี คือ.....
4. สมัยอยุธยา นอกจาก พระราชศาสตร์ กฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้น คือ.....
5. คัมภีร์ทางกฎหมายที่นักปราชญ์ที่มีถิ่นกำเนิดจากอินเดียนำมาเผยแพร่ คือ.....
6. กฎหมายตราสามดวงที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ประกาศใช้ได้แก่.....
7. สมัย ร. 1 คนในบังคับต่างชาติขึ้นศาลกงสุล ไม่ขึ้นศาลไทย เป็นการเสีย.....
8. “คูสิทธิธานี” คือเมืองในอุดมการ พระราชนิพนธ์โดย.....
9. วันที่ 24 มิถุนายน 2475 คณะราษฎรยึดอำนาจการปกครองเปลี่ยนเป็นประชาธิปไตยในสมัย.....
10. สาเหตุสำคัญที่ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นประชาธิปไตยของไทย ได้แก่.....

มหาวิทยาลัยธนบุรี

แบบทดสอบ วิชา 00 6002 กฎหมายเบื้องต้น หน่วยที่ 4 วิชาพัฒนาการประชาธิปไตยไทย (ครั้งที่ 3)

ชื่อ-นามสกุล.....รหัส.....สาขา.....

ตอนที่ 1 เลือกตอบ กา X ทับข้อที่เลือก

- ผู้ยึดอำนาจการปกครองเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 เปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย คือใคร
ก. คณะทหารนำโดยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์
ข. คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (รศช.)
ค. คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)
ง. คณะราษฎร
- รัฐธรรมนูญฉบับแรกของไทยในระบอบประชาธิปไตย คือข้อใด
ก. รัฐธรรมนูญฉบับวันที่ 10 ธันวาคม 2475
ค. พ.ร.บ. ธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ. 2475
ค. คีตาจารึกของพ่อขุนรามคำแหง
ง. กฎหมายตราสามดวง
- เหตุการณ์วันมหาวิปโยค (14 ตุลาคม 2516) เกิดขึ้นจากการที่นักศึกษาประชาชนเรียกร้องอะไร
ก. ให้นายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้ง
ข. ให้ประธานรัฐสภาจากการเลือกตั้ง
ค. ให้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ
ง. ให้จอมพลถนอม กิตติขจร ลาออก
- เหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 มีการยึดอำนาจการปกครองนำโดยพลเรือเอกสงัด ชลออยู่ เรียกว่าอะไร
ก. การเปลี่ยนแปลงการปกครอง
ข. การปฏิรูปการปกครอง
ค. การรัฐประหาร
ง. การปฏิวัติยึดอำนาจ
- เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ (พ.ศ.2535) ประชาชนเรียกร้องอะไร (ผู้นำในการชุมนุมประท้วง คือพลตรีจำลอง ศรีเมือง หมอเหวง ไตรการการ ฯลฯ)
ก. ให้พลเอกสุนทร คงสมพงษ์ ลาออก
ข. ให้พลเอกสุจินดา คราประยูร ลาออก
ค. ให้นายกรัฐมนตรีและประธานรัฐสภาจากการเลือกตั้ง
ง. ให้นายอานันท์ ปันยารชุนเป็นนายกรัฐมนตรี
- เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ (พ.ศ.2553) กลุ่มเสื้อแดง (นปช) ออกมาชุมนุมเรียกร้องอะไร
ก. ให้นายกรัฐมนตรีและประธานรัฐสภาจากการเลือกตั้ง
ข. ให้นายอานันท์ ปันยารชุนเป็นนายกรัฐมนตรี
ค. นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ลาออกจกานายกรัฐมนตรี
ง. ให้นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ยุบสภาเลือกตั้งใหม่
- ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2557 (ฉบับชั่วคราว ฉบับที่ 19) คณะรัฐมนตรี (ครม.) อายุ และจำนวนเท่าใด
ก. อายุไม่ต่ำกว่า 40 ปี ไม่เกิน 36 คน
ข. อายุไม่ต่ำกว่า 40 ปี ไม่เกิน 250 คน
ค. อายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี ไม่เกิน 250 คน
ง. อายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี ไม่เกิน 220 คน
- ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2557 (ชั่วคราว) องค์การใดทำหน้าที่เป็นรัฐสภา (สภาผู้แทนฯ + วุฒิสภา)
ก. คณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และ คณะรัฐมนตรี (ครม.)
ข. สภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.)
ค. คณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ (กมธ.)
ง. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.)
- ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2557 (ฉบับชั่วคราว) สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) อายุ และจำนวนสมาชิกเท่าใด
ก. อายุไม่ต่ำกว่า 40 ปี ไม่เกิน 220 คน
ข. อายุไม่ต่ำกว่า 40 ปี ไม่เกิน 250 คน
ค. อายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี ไม่เกิน 250 คน
ง. อายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี ไม่เกิน 220 คน
- ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2557 (ฉบับชั่วคราว) สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) อายุ และจำนวนสมาชิกเท่าใด
ก. อายุไม่ต่ำกว่า 40 ปี ไม่เกิน 250 คน
ข. อายุไม่ต่ำกว่า 40 ปี ไม่เกิน 220 คน
ค. อายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี ไม่เกิน 250 คน
ง. อายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี ไม่เกิน 220 คน

ตอนที่ 2 เลือกคำที่ไว้ต่อไปนี้เติมในช่องว่างแต่ละข้อ

27 มิถุนายน 2475, 10 ธันวาคม 2475, 6 ตุลาคม 2482, 16 กันยายน 2500, 5 ธันวาคม 2500,
8 ธันวาคม 2506, 11 ตุลาคม 2540, 24 สิงหาคม 2550, 22 พฤษภาคม 2557, 22 กรกฎาคม 2557,

- รัฐธรรมนูญรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม เปลี่ยนนามประเทศ เมื่อ.....
- รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรในระบอบประชาธิปไตยของไทย ประกาศใช้เมื่อ.....
- รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรในระบอบประชาธิปไตยของไทย ฉบับถาวรฉบับแรกของไทย เมื่อ.....
- จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้นำกำลังทหารเข้ายึดอำนาจ โคนล้มจอมพล ป. พิบูลสงคราม เมื่อ.....
- จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ยกเลิกวันชาติเดิม เปลี่ยนเป็นวันชาติใหม่ เมื่อ.....
- จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ถึงแก่อสัญกรรม ที่โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า เมื่อ.....
- คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ยึดอำนาจการปกครอง เพื่อปฏิรูปประเทศไทย เมื่อ.....
- วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2557 (ฉบับชั่วคราว) คือ
- วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับที่ 16 คือ.....
- วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับที่ 18 คือ.....

มหาวิทยาลัยธนบุรี

แบบทดสอบ วิชา 00 6002 กฎหมายเบื้องต้น หน่วยที่ 3 กฎหมายรัฐธรรมนูญ (ครั้งที่ 4)

ชื่อ-นามสกุล.....รหัส.....สาขา.....

ตอนที่ 1 แบบทดสอบแบบจับคู่ (Matching) 10 ข้อ

เขียนตัวเลขหน้าข้อความในช่อง ก (1 – 10) ลงในวงเล็บ () หน้าข้อความในช่อง ข (1 – 10) ให้ได้ความสอดคล้องกัน

ก	ข
1. พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา	1. () รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรฉบับแรกของโลก
2. พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ	2. () รัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรฉบับแรกของไทย
3. มหาบัตร Magna Carta	3. () รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม 2475 แก้ไข 6 ตุลาคม 2482
4. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับที่ 19	4. () ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2502
5. พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์	5. () รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2534
6. ผ่านการทำประชามติก่อนการประกาศใช้	6. () รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540
7. จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์	7. () รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2549 (ฉบับชั่วคราว)
8. ศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง	8. () รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550
9. พลเอกสุจินดา คราประยูร	9. () ประกาศ คำสั่ง คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)
10. เปลี่ยนนามประเทศสยามเป็นไทย	10. () รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2557 (ฉบับชั่วคราว)

ตอนที่ 2 เขียนคำที่ให้ไว้ต่อไปนี้เติมในช่องว่างแต่ละข้อ

ศ.บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี, the rule of law, ดินแดนประชากร และอธิปไตย,
ประมุขฝ่ายตุลาการ, ประมุขฝ่ายบริหาร, ประมุขฝ่ายนิติบัญญัติ, พระยามโนปกรณนิติธาดา,
นายพรเพชร วิชิตชลชัย, ปฏิวัติใหญ่ในฝรั่งเศส,

1. การเรียกร้องเกี่ยวกับเสรีภาพ (Liberty) สมภาพ (Equality) และภราดรภาพ (Frattemity) ในเหตุการณ์.....
2. เสรีชนคนใดถูกจับ หรือถูกจำคุกให้มีการกระทำได้อีกโดยกฎหมายตามหลักกฎหมายเท่านั้น
3. รัฐธรรมนูญ เป็นกฎหมายที่ว่าด้วยระเบียบแห่งอำนาจสูงสุดในรัฐที่มีองค์ประกอบ คือ.....
4. นายกรัฐมนตรีคนแรกของไทยในระบอบประชาธิปไตย
5. ประธานรัฐสภาคนแรกของไทยในระบอบประชาธิปไตย คือ.....
6. ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2557 (ชั่วคราว) คือ.....
7. นายกรัฐมนตรีเป็นตำแหน่งสูงสุด ในฐานะเป็น
8. ประชาชนเลือกตั้ง ส.ส. ไปทำหน้าที่ตรากฎหมาย และ ส.ส.เลือกประธานหนึ่งคนเป็น.....
9. คณะผู้พิพากษาในกระบวนการยุติธรรม มีประธานศาลฎีกา เป็น
10. ประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ (รัฐธรรมนูญ พ.ศ.2557 (ชั่วคราว) คือ.....

มหาวิทยาลัยธนบุรี

แบบทดสอบ วิชา 00 6002 กฎหมายเบื้องต้น หน่วยที่ 5 กฎหมายรัฐธรรมนูญ ต่อ (ครั้งที่ 5)

ชื่อ-นามสกุล.....รหัส.....สาขา.....

ตอนที่ 1 เลือกตอบ กา X ทับข้อที่เลือก

- รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายที่วางระเบียบแห่งอำนาจสูงสุดในรัฐ ต่อไปนี้กฎหมายใดถือเป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญได้
ก. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ข. ประมวลกฎหมายอาญา ค. ประกาศหรือคำสั่งคณะปฏิวัติหรือ คณะ คสช ง. พระธรรมนูญศาลยุติธรรม
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2560 ใครเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ
ก. นายพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานสภานิติบัญญัติฯ ข. พลเอกประยุทธ์ จันทร์ฉวา นายกรัฐมนตรี
ค. นายมีชัย ฤชุพันธ์ ประธานกรรมการร่างฯ ง. พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี
- ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 รัฐสภาประกอบด้วยอะไร
ก. สภาผู้แทนราษฎร สมาชิก 350 คน วุฒิสภา สมาชิก 150 คน ค. สภาผู้แทนราษฎร สมาชิก 150 คน วุฒิสภา สมาชิก 350 คน
ก. สภาผู้แทนราษฎร สมาชิก 200 คน วุฒิสภา สมาชิก 500 คน ค. สภาผู้แทนราษฎร สมาชิก 500 คน วุฒิสภา สมาชิก 500 คน
- ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยอะไร
ก. แบบแบ่งเขต 350 คน แบบบัญชีรายชื่อ 150 คน ข. แบบแบ่งเขต 150 คน แบบบัญชีรายชื่อ 350 คน
ค. แบบแบ่งเขต 500 คน แบบบัญชีรายชื่อ 200 คน ง. แบบแบ่งเขต 200 คน แบบบัญชีรายชื่อ 500 คน
- ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 สมาชิกวุฒิสภา กำหนดอายุ และที่มาอย่างไร
ก. อายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี จากการเลือกกันเอง ข. อายุไม่ต่ำกว่า 40 ปี เลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน
ค. อายุไม่ต่ำกว่า 40 ปี จากการเลือกกันเอง ง. อายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี จากการเลือกกันเอง
- ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 สมาชิกวุฒิสภามีคุณสมบัติตามข้อใดถูกต้อง
ก. เป็นสมาชิกพรรคการเมือง ข. ต้องไม่ฝักใฝ่หรือยอมยู่ใด้อำณัติของพรรคการเมืองใด
ค. อายุไม่ต่ำกว่า 40 ปี วุฒิปริญญาตรี ง. อายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี ไม่กำหนดวุฒิ
- ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 นายกรัฐมนตรี กำหนดอายุ และที่มาอย่างไร
ก. อายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี จากการเลือกกันเอง ข. อายุไม่ต่ำกว่า 40 ปี เลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน
ค. อายุไม่ต่ำกว่า 40 ปี จากการเลือกกันเอง ง. อายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี จากการเลือกกันเอง
- นายกรัฐมนตรีทรงแต่งตั้งจากบุคคลที่ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อที่มีลักษณะอย่างไร
ก. เป็น ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อพรรคการเมือง ข. พรรคการเมืองนั้น ส.ส.แบ่งเขตได้รับเลือกตั้งไม่น้อยกว่า 5%
ค. สภาผู้แทนราษฎรให้ความเห็นชอบผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ ง. ข้อ ก. ข. และ ค ครบทุกข้อ
- ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กำหนดอายุ และ คุณสมบัติตามข้อใดถูกต้อง
ก. อายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี ไม่กำหนดวุฒิ ข. อายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี ปริญญาตรี
ค. อายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี ปริญญาตรี ง. อายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี ไม่กำหนดวุฒิ
- เมื่อยังไม่มีการประชุมครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปที่จัดตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2560 ใครทำหน้าที่รัฐสภา
ก. คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ข. คณะองคมนตรี ค. สภานิติบัญญัติแห่งชาติตาม รธน. 2557 ง. สภาปฏิรูปแห่งชาติ

ตอนที่ 2 เลือกคำที่ใ้ไว้ต่อไปนี้เติมในช่องว่างแต่ละข้อ

- คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, วันที่ 6 เมษายน 2560, 22 กรกฎาคม 2557. คณะผู้พิพากษา, คณะตุลาการ, ผู้ตรวจการแผ่นดิน, วันที่ 22 พฤษภาคม 2557, คณะกรรมการการเลือกตั้ง, คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต, คณะการตรวจเงินแผ่นดิน,
- คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) นำโดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ยึดอำนาจการปกครองเมื่อใด.....
 - วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2557 (ฉบับชั่วคราว) เมื่อใด
 - รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 เป็นฉบับที่ 20 ประกาศใช้เมื่อใด.....
 - ผู้จัดหรือดำเนินใ้ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภา สภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น และการออกเสียงประชามติ คือ.....
 - ผู้ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน เสนอต่อรัฐสภา ๑ ได้แก่.....
 - ผู้ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ใ้ได้แก่.....
 - ผู้พิจารณาวินิจฉัยคดีในศาลยุติธรรม (ชั้นต้น อุทธรณ์ และฎีกา) ใ้ได้แก่.....
 - ผู้พิจารณาวินิจฉัยคดีในศาลทหาร ศาลปกครอง และศาลรัฐธรรมนูญ ใ้ได้แก่.....
 - ผู้วางนโยบายเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน สั่งลงโทษผู้กระทำความผิดกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ.....
 - ผู้เสนอแนะหน่วยงานใ้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ แสวงหาข้อเท็จจริงเมื่อเมื่อผู้ใ้ได้รับความเดือดร้อนร้องทุกข์.....

มหาวิทยาลัยธนบุรี

แบบทดสอบ วิชา 00 6002 กฎหมายเบื้องต้น หน่วยที่ 6 **ศักดิ์ หรือลำดับชั้นของกฎหมาย** (ครั้งที่ 6)

ชื่อ-นามสกุล.....รหัส.....สาขา.....

ตอนที่ 1 เลือกตอบ กา X ทับข้อที่เลือก

- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และประมวลกฎหมายอาญาเป็นกฎหมายลำดับใด
ก. รัฐธรรมนูญ ข. พระราชบัญญัติ ค. พระราชกำหนด ง. พระราชกฤษฎีกา
- พระราชบัญญัติเป็นกฎหมายที่ตราขึ้น โดยอาศัยอำนาจใด
ก. อำนาจบริหาร ข. อำนาจตุลาการ ค. อำนาจนิติบัญญัติ ง. อำนาจศาล
- พระราชบัญญัติต่อไปนี้ พระราชบัญญัติใดเป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ก. พ.ร.บ. งบประมาณแผ่นดิน ข. พ.ร.บ. การจัดตั้งศาล ค. พ.ร.บ. การศึกษาภาคบังคับ ง. พ.ร.บ. ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ผู้ที่ไม่ใช่ประธานสภาผู้แทนราษฎร (ทั่วไป) ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2560 คือข้อใด
ก. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อกัน ไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน ข. ส.ส. 1/10 เข้าชื่อกัน ค. คณะรัฐมนตรี ง. ส.ส. เข้าชื่อกัน 20 คน
- ผู้ที่มีอำนาจเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2560 คือใคร
ก. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าชื่อกัน 20 คน ข. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อกัน ไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน
ค. คณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกสภาผู้แทนฯ เข้าชื่อกัน 1/10 ของสมาชิกทั้งหมด ง. ไม่มีข้อใดถูกต้อง
- ร่าง พ.ร.บ. ที่ผู้เสนอตาม ข้อ 4 หรือ 5 ร่างพระราชบัญญัติใดต้องมีคำรับรองของนายกรัฐมนตรีด้วย
ก. พ.ร.บ. งบประมาณแผ่นดิน ข. พ.ร.บ. การจัดตั้งศาล ค. พ.ร.บ. การศึกษาภาคบังคับ ง. พ.ร.บ. ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- พระราชบัญญัติ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ มีผลใช้บังคับได้เมื่อใด
ก. ผ่านการพิจารณาวันที่ 3 ข. พระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย ค. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ง. ศาลวินิจฉัยแล้ว
- คณะรัฐมนตรีมีอำนาจตราพระราชกำหนดได้ในกรณีใด
ก. เพื่อรักษาความปลอดภัยของประเทศ ข. เพื่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ ค. บัดป้องภัยพิบัติสาธารณะ ง. ถูกทุกข้อ
- บุคคลใดเป็นผู้มีอำนาจลงนามในกฎกระทรวง
ก. นายกรัฐมนตรี ค. รัฐมนตรีประจำกระทรวง ค. ปลัดกระทรวง ง. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- การเปิด - ปิดสมัยประชุมรัฐสภา (สมัยสามัญทั่วไป สมัยสามัญนิติบัญญัติ หรือสมัยวิสามัญ) ต้องตราเป็นกฎหมายอะไร
ก. พระราชบัญญัติ ข. พระราชกำหนด ค. พระราชกฤษฎีกา ง. กฎกระทรวง

ตอนที่ 2 เลือกคำที่ให้ไว้ต่อไปนี้เติมในช่องว่างแต่ละข้อ

กฎหมายแม่บท - ลูกบท, สภาผู้แทนราษฎร, 30 วัน , พ.ร.บ. ทั่วไป (ไม่ใช่การเงิน), นายกรัฐมนตรี,
พ.ร.บ ทั่วไป (การเงิน), 20 วัน , ศาลรัฐธรรมนูญ, 60 วัน , พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ ,

- ร่างพระราชบัญญัติและร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้เสนอต่อ
- วุฒิสภาต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ไม่ใช่พ.ร.บ. การเงิน ให้แล้วเสร็จภายใน
- วุฒิสภาต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เป็นพ.ร.บ. การเงิน ให้แล้วเสร็จภายใน
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คือ.....
- พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 คือ.....
- พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี (ต้องเสนอให้รัฐสภาพิจารณาทุกปี) คือ.....
- กฎหมายลำดับรองขัดหรือแย้งกับกฎหมายลำดับเหนือ หรือกฎหมายหลักไม่ได้ ได้แก่.....
- ผู้พิจารณาว่ากฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่
- ร่าง พ.ร.บ. ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้วใครเป็นผู้นำขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย.....
- นับแต่วันที่ได้รับร่าง พ.ร.บ. นั้นจากรัฐสภา จะต้องนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย.....

มหาวิทยาลัยธนบุรี

แบบทดสอบ วิชา 00 6002 กฎหมายเบื้องต้น หน่วยที่ 7

ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ครั้งที่ 7)

ชื่อ-นามสกุล.....รหัส.....สาขา.....

ตอนที่ 1 เลือกตอบ กา X ทับข้อที่เลือก

- ส่วนราชการต่อไปนี้ ส่วนราชการใดเป็นส่วนราชการส่วนท้องถิ่น
ก. หน่วยเร่งรัดพัฒนาชนบท ข. หมู่บ้าน ตำบล ค. องค์การบริหารส่วนตำบล ง. จังหวัดนครราชสีมา
- ส่วนราชการต่อไปนี้ ส่วนราชการใดเป็นส่วนราชการส่วนท้องถิ่น (ภูมิภาค)
ก. องค์การบริหารส่วนตำบล ข. หมู่บ้าน ตำบล จังหวัด ค. เทศบาลตำบล ง. กรมการปกครองท้องถิ่น
- ใครเป็นผู้มีอำนาจตราข้อบัญญัติเมืองพัทยา
ก. สภา อบต.พัทยา ข. สภาเมืองพัทยา ค. นายอำเภอบางละมุง ง. ผู้ว่าฯ ชลบุรี
- กฎหมายที่สภาเมืองพัทยาดราออกบังคับใช้เรียกว่าอะไร
ก. ข้อกำหนดเมืองพัทยา ข. ข้อบัญญัติเมืองพัทยา ค. เทศบัญญัติเมืองพัทยา ง. ข้อบัญญัติจังหวัดชลบุรี
- ใครเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาและลงนามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร
ก. รมว. มหาดไทย ข. สภา กทม. ค. ปลัด กทม. ง. ผู้ว่า กทม.
- กฎหมายที่เทศบาลตราออกบังคับใช้ในเขตเทศบาลนั้น ๆ เรียกว่าอะไร
ก. เทศบัญญัติ ข. ข้อกำหนด ค. ข้อบัญญัติ ง. พระราชบัญญัติ
- ตำแหน่งต่อไปนี้ ตำแหน่งใดต้องมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน
ก. นายกรัฐมนตรี ข. รัฐมนตรี ค. นายก อบจ. ง. ผู้ว่าราชการจังหวัด
- กฎหมายใดต่อไปนี้ ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา มิฉะนั้นไม่มีผลใช้บังคับ
ก. เทศบัญญัติ ข. ข้อบัญญัติ อบต. ค. ข้อบัญญัติ อบจ. ง. พระราชบัญญัติ
- ตำแหน่งต่อไปนี้ ตำแหน่งใดไม่ใช่ผู้บริหารท้องถิ่น
ก. ประธานสภาเทศบาล ข. นายกเทศมนตรี. ค. นายก อบต. หรือ อบจ. ง. นายกเมืองพัทยา
- สถานศึกษาต่อไปนี้ สถานศึกษาใดสังกัดกรุงเทพมหานคร
ก. โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม ข. โรงเรียนวัดหนองแขม ค. โรงเรียนวัดรางบัว ง. โรงเรียนวัดนวลนรดิษฐ์

ตอนที่ 2 เลือกคำที่ให้ไว้ต่อไปนี้เติมในช่องว่างแต่ละข้อ

ประธานสภา กทม., สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด, สภากรุงเทพมหานคร, นายกเทศมนตรี, สมาชิกสภา กทม, สมาชิกสภา อบจ., นายกองค์การบริหารส่วนตำบล, นายกเมืองพัทยา, สภาองค์การบริหารส่วนตำบล, สภาเทศบาล,

- ผู้ที่ประชาชนเลือกตั้งไปทำหน้าที่เป็นฝ่ายบริหารในองค์การบริหารส่วนตำบล คือ.....
- องค์กรฝ่ายที่มีอำนาจหน้าที่ตราเทศบัญญัติ คือ
- องค์กรฝ่ายที่มีอำนาจหน้าที่ตราข้อบัญญัติจังหวัด คือ
- คณะผู้บริหารเทศบาล คือ คณะเทศมนตรี ส่วนผู้บริหารสูงสุดของเทศบาล คือ
- ผู้แทนที่ประชาชนเลือกตั้งไปทำหน้าที่นิติบัญญัติในองค์การบริหารส่วนจังหวัด เรียกว่า.....
- ผู้ที่ประชาชนเลือกตั้งไปทำหน้าที่เป็นผู้บริหารของเมืองพัทยา คือ.....
- ผู้แทนที่ประชาชนเลือกตั้งไปทำหน้าที่นิติบัญญัติในเขตกรุงเทพมหานคร เรียกว่า.....
- ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นประมุขฝ่ายนิติบัญญัติของกรุงเทพมหานคร คือ.....
- องค์กรฝ่ายที่มีอำนาจหน้าที่ตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร คือ
- องค์กรฝ่ายที่มีอำนาจหน้าที่ตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล คือ

มหาวิทยาลัยธนบุรี

แบบทดสอบ วิชา 00 6002 กฎหมายเบื้องต้น หน่วยที่ 8 ขอบเขตการใช้กฎหมาย (ครั้งที่ 8)

ชื่อ-นามสกุล.....รหัส.....สาขา.....

ตอนที่ 1 เลือกตอบ กา X ทับข้อที่เลือก

- พื้นที่ในประเทศไทย รวมแม่น้ำ ลำคลอง ทะเลฝั่งอ่าวไทย อันดามัน ไม่เกิน 12 ไมล์ทะเล
ก. พื้นที่นอกราชอาณาจักร ข. พื้นที่ในราชอาณาจักร ค. เขตเศรษฐกิจพิเศษ ง. เขตเศรษฐกิจจำเพาะ
- เขตน่านน้ำ ทะเลฝั่งอ่าวไทย อันดามัน ไม่เกิน 200 ไมล์ทะเล (370 กิโลเมตร) นับจากเส้นฐานชายฝั่ง คืออะไร
ก. พื้นที่นอกราชอาณาจักร ข. พื้นที่ในราชอาณาจักร ค. เขตเศรษฐกิจพิเศษ ง. เขตเศรษฐกิจจำเพาะ
- ถูกปล้นบนเรือเดินทะเลไทยในพื้นที่น่านน้ำญี่ปุ่น ผู้ถูกปล้นไม่ใช่คนไทย เป็นกรณีใด
ก. คดีอาญานอกราชอาณาจักร ข. คดีแพ่งในราชอาณาจักร ค. คดีแพ่งนอกราชอาณาจักร ง. คดีอาญาในราชอาณาจักร
- การสมรสในต่างประเทศ การทำสัญญาในต่างประเทศ ททรัพย์สินอยู่ในต่างประเทศ
ก. คดีแพ่งในราชอาณาจักร ข. คดีแพ่งนอกราชอาณาจักร ค. คดีอาญาในราชอาณาจักร ง. คดีอาญานอกราชอาณาจักร
- เมื่อต้องการให้ศาลรับรองสิทธิหรือเมื่อมีการโต้แย้งสิทธิ ให้ดำเนินการได้อย่างไร
ก. ฟ้องคดีต่อศาลแพ่ง ข. ฟ้องคดีต่อศาลอาญา ค. ร้องหรือฟ้องคดีต่อศาลอาญา ง. ร้องหรือฟ้องคดีต่อศาลแพ่ง
- เมื่อมีการกระทำที่กฎหมายระบุว่าเป็นความผิดโดยเจตนา หรือประมาท ให้ดำเนินการได้อย่างไร
ก. ฟ้องคดีต่อศาลแพ่ง ข. ฟ้องคดีต่อศาลอาญา ค. ร้องหรือฟ้องคดีต่อศาลอาญา ง. ร้องหรือฟ้องคดีต่อศาลแพ่ง
- การที่ผู้ได้รับความเสียหาย ได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ว่ามีผู้กระทำความผิดขึ้น
ก. การแจ้งความ ข. การกล่าวหา ค. การร้องทุกข์ ง. การกล่าวโทษ
- การที่ผู้อื่น ไม่ใช่ผู้ที่ได้รับความเสียหาย ได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ว่ามีผู้กระทำความผิดขึ้น
ก. การแจ้งความ ข. การกล่าวหา ค. การร้องทุกข์ ง. การกล่าวโทษ
- ผู้ที่ถูกฟ้องในคดีแพ่งและอาญา เมื่อศาลรับฟ้องแล้ว มีฐานะเป็นอะไร
ก. เป็นผู้ต้องหาในคดีแพ่งและอาญา ข. เป็นผู้ถูกกล่าวโทษในคดีแพ่งและอาญา
ค. เป็นจำเลยในคดีแพ่งและอาญา ง. เป็นโจทก์ในคดีแพ่งและอาญา
- ผู้เสียหายตั้งทนายฟ้องคดีแพ่ง หรืออัยการฟ้องคดีอาญา มีฐานะเป็นอะไร
ก. เป็นผู้ต้องหาในคดีแพ่งและอาญา ข. เป็นผู้ถูกกล่าวโทษในคดีแพ่งและอาญา
ค. เป็นจำเลยในคดีแพ่งและ ง. เป็นโจทก์ในคดีแพ่งและอาญา

ตอนที่ 2 เลือกคำที่ให้ไว้ต่อไปนี้เติมในช่องว่างแต่ละข้อ

คดีอาญา, ทนายความ, พนักงานอัยการ, เจ้าพนักงานบังคับคดี, เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์,
สมาชิกวุฒิสภา, พนักงานสอบสวน, ทหารไปสงคราม, พนักงานคุมประพฤติ, คดีแพ่ง

- ผู้ดำเนินคดีในศาลให้ทั้งฝ่ายโจทก์ และจำเลย เช่นการยื่นฟ้อง การชก้านพยาน ฯลฯ
- ผู้มีอำนาจสอบสวนคดีที่เสนอมาพิจารณาสอบสวนเพื่อส่ง หรือไม่ส่งให้อัยการ คือ.....
- ผู้มีอำนาจสั่งคดีที่พนักงานสอบสวนเสนอมา หรือเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดีแทนประชาชน คือ.....
- ผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลแพ่ง เช่นยึดทรัพย์จำเลย ฯลฯ คือ.....
- ผู้ดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอาญา เช่นการควบคุมดูแลนักโทษในเรือนจำ คือ.....
- ระหว่างสมัยประชุม ผู้ที่ไม่ต้องถูกจับกุม คุมขัง หรือถูกสอบสวนในคดีอาญา ฯ คือ.....
- ผู้ที่ได้รับการยกเว้นโดยมีกฎหมายรองรับ เช่นการยกเว้นภาษีอากรแก่
- ผู้ติดตามรายงานผู้ต้องโทษที่รอลงอาญา หรือเจ้าหน้าที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก ฯ คือ.....
- ศาลซักถามจำเลย จำเลยหนึ่ง ถือว่ายอมรับตามฟ้อง ศาลตัดสินได้ ใน
- ศาลซักถามจำเลยหนึ่ง จำเลยหนึ่ง ถือว่าจำเลยปฏิเสธ ศาลยังตัดสินไม่ได้ ใน.....

มหาวิทยาลัยธนบุรี

แบบทดสอบ วิชา 00 6002 กฎหมายเบื้องต้น หน่วยที่ 9 บุคคล (ครั้งที่ 9)

ชื่อ-นามสกุล.....รหัส.....สาขา.....

ก. เลือกตอบ กา X ทับข้อที่เลือก

1. สภาพบุคคลธรรมดาเริ่มขึ้นเมื่อใด
ก. ถือปฏิสนธิในครรภ์มารดา ข. เมื่อคลอด และอยู่รอดเป็นทารก ค. อายุ 18 ปีบริบูรณ์ ง. บรรลุนิติภาวะ
2. ทารกในครรภ์มารดา บิดาตายเพราะอุบัติเหตุตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา มีสิทธิรับมรดกเมื่อใด
ก. เมื่อคลอด และอยู่รอดเป็นทารก ข. ภายใน 310 วันนับแต่วันคลอด ค. ภายใน 310 วันนับแต่บิดาตาย ง. บรรลุนิติภาวะ
3. คนได้สัญชาติโดยกำเนิดในประเทศไทยถือหลักอะไรบ้าง
ก. หลักดินแดน ข. หลักสืบสายโลหิต ค. หลักการแปลงสัญชาติหรือการสมรส ง. หลักดินแดนหรือหลักสืบสายโลหิต
4. คนไทยได้สัญชาติอเมริกันหลังกำเนิดถือหลักอะไร
ก. หลักดินแดน ข. หลักสืบสายโลหิต ค. หลักการแปลงสัญชาติหรือการสมรส ง. หลักดินแดนหรือหลักสืบสายโลหิต
5. กรณีใดต่อไปนี้ต้องจดทะเบียน
ก. การสมรส การหย่า ข. การกำหนดภูมิลำเนา ค. การเปลี่ยนภูมิลำเนา ง. การขอมีบัตรประจำตัวประชาชน
6. การสมรสจะกระทำได้ในกรณีใด
ก. ชายอายุ 17 หญิงอายุ 15 ข. ชายหญิงอายุ 17 ปีเท่ากัน ค. ชายหญิงอายุ 17 ปี หรือศาลอนุญาต ง. ชายหญิงบรรลุนิติภาวะแล้ว
7. เด็กตายในครรภ์ คลอดออกมาโดยไม่มีชีวิต ต้องแจ้งต่อนายทะเบียนท้องถิ่น ภายใน 24 ชม. นับแต่คลอด มารดาตั้งครรภ์ได้นานเท่าใด
ก. 28 ชั่วโมง ข. 24 ชั่วโมง ค. 28 สัปดาห์ ง. 24 สัปดาห์
8. การสิ้นสภาพบุคคลธรรมดา คือกรณีใด
ก. ตาย เพราะสิ้นลมหายใจ ข. ศาลมีคำสั่งว่าสาบสูญ ค. เป็นคนทุพพลภาพ ง. ตายเพราะสิ้นลมหายใจ หรือศาลมีคำสั่งว่าสาบสูญ
9. บุคคลที่สาบสูญต้องจากภูมิลำเนาไปนานเท่าใด ในเหตุธรรมดา และเหตุอันตราย จึงจะถือว่าเป็นผู้สาบสูญ
ก. ธรรมดา 2 ปี อันตราย 5 ปี ข. ธรรมดา 5 ปี อันตราย 2 ปี ค. ธรรมดา 7 ปี อันตราย 5 ปี ง. ธรรมดา 5 ปี อันตราย 7 ปี
10. บุคคลถึงแก่ความตาย ทรัพย์สินเป็นมรดกตกทอดแก่ทายาท ผู้รับมรดกใช้อะไรเป็นหลักฐานสำคัญ
ก. ทะเบียนบ้าน บัตรประชาชน ข. ใบมรณบัตร ค. ใบแจ้งความที่ตำรวจออกให้ ง. คำสั่งศาลว่าสาบสูญ

ตอนที่ 2 เติมคำหรือข้อความในช่องว่างแต่ละข้อ

1. การแจ้งเกิด ให้แจ้งต่อนายทะเบียนท้องถิ่นภายใน 15 วัน เด็กเกิดในบ้าน ผู้แจ้งคือ.....
2. ผู้มีสัญชาติไทย ตายในต่างประเทศ ผู้พบเห็นแจ้งการตายต่อ.....
3. บุคคลที่สาบสูญถือว่าตาย ทรัพย์สินตกได้แก่ทายาท ๆ ใช้อะไรเป็นหลักฐานในการรับมรดก
4. นายมั่งมีสาบสูญไป ทรัพย์สินตกได้แก่คู่สมรส ใครร้องศาลให้มีคำสั่งว่าสาบสูญ.....
5. คำสั่งให้สาบสูญ และคำสั่งเพิกถอนคำสั่งให้สาบสูญ ต้องประกาศใน.....
6. ผู้ที่ถูกศาลสั่งให้เป็นคนสาบสูญมีชีวิตอยู่ หรือตายในเวลาอื่น บุคคลผู้ได้มรดกจากกรณีนี้ ได้จำหน่ายจ่ายโอนไปแล้ว โดยไม่สุจริต ต้องคืน ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยอะไรมาใช้บังคับ.....
7. การได้สัญชาติโดยกำเนิด หลักดินแดน คือ
8. การได้สัญชาติโดยกำเนิด หลักสืบสายโลหิต คือ
9. การได้สัญชาติหลังกำเนิด หลักการสมรส คือ
10. การได้สัญชาติหลังกำเนิด หลักการแปลงสัญชาติ คือ.....

มหาวิทยาลัยธนบุรี

แบบทดสอบ วิชา 00 6002 กฎหมายเบื้องต้น หน่วยที่ 10 ความสามารถของบุคคลธรรมดา (ครั้งที่ 10)

ชื่อ-นามสกุล.....รหัส.....สาขา.....

ก. เลือกตอบ กาเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก, ข, ค, หรือ ง ที่ถูกต้องที่สุด

- เมื่อเริ่มสภาพบุคคลธรรมดา บุคคลมีความสามารถอย่างไรบ้าง
ก. มีสิทธิอย่างจำกัด ข. ใช้สิทธิไม่จำกัด ค. มีสิทธิอย่างจำกัด แต่ใช้สิทธิไม่จำกัด ง. มีสิทธิไม่จำกัด แต่ใช้สิทธิถูกจำกัด
- ผู้หย่อนความสามารถ คือถูกจำกัดไม่ให้ทำอะไรได้ด้วยตนเอง
ก. เลือกที่อยู่อาศัย ข. เลือกการประกอบอาชีพ ค. รับหรือโอนทรัพย์สิน (นิติกรรม) ง. เป็นนักรการเมือง
- ผู้หย่อนความสามารถ คือใคร
ก. ผู้เยาว์ ผู้ไร้ความสามารถ และเสมือนไร้ความสามารถ ข. คนทุพพลภาพ ค. เป็นคนวิกลจริต ง. บุคคลล้มละลาย
- ผู้หย่อนความสามารถ ทำนิติกรรมโดยพลการ ทำให้นิติกรรม มีผลอย่างไร
ก. นิติกรรมเป็นโมฆะ ข. นิติกรรมเป็นโมฆียะ ค. นิติกรรมสมบูรณ์ ง. นิติกรรมไม่สมบูรณ์
- ผู้หย่อนความสามารถ ก่อนทำนิติกรรม จะต้องทำอะไร
ก. ขออนุมัติ ข. ขออนุญาต ค. ขอความยินยอม ง. ขอสัตยาบัน
- ผู้หย่อนความสามารถ ทำนิติกรรมไปโดยพลการ นิติกรรมเป็นโมฆียะ ผู้ใช้อำนาจปกครองทำอะไรได้
ก. ยกเลิกโมฆียะกรรม ข. บอกล้างโมฆียะกรรม ค. ให้สัตยาบันโมฆียะกรรม ง. ข้อ ข. หรือ ค.
- การที่กฎหมายไม่ยอมให้ผู้หย่อนความสามารถทำนิติกรรมได้เอง เพื่อประโยชน์ของใคร
ก. ผู้แทนโดยชอบธรรม ข. ผู้หย่อนความสามารถเอง ค. ผู้อนุบาล หรือผู้พิทักษ์ ค. ประเทศชาติ
- ข้อต่อไปนี้เป็นนิติบุคคล
ก. คณะวิศวกรรม ม.ธนบุรี ข. สโมสรนักศึกษา ม.ธนบุรี ค. สมาคมศิษย์เก่า ม.ธนบุรี ง. สภา ม.ธนบุรี
- ข้อต่อไปนี้เป็นนิติบุคคล
ก. มหาวิทยาลัยธนบุรี ข. มูลนิธิต่าง ๆ ค. วัดเวฬุวนาราม ง. สำนักสงฆ์เซตวัน
- ข้อใดต่อไปนี้ เป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
ก. บริษัทจำกัด ข. บริษัทมหาชนจำกัด ค. การทำอากาศยาน ง. สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ข. เขียนเติมคำ หรือข้อความ

- บุคคลพ้นภาวะผู้เยาว์ เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ ผู้เยาว์ ต้อง อยู่ในความปกครองดูแลของ.....
- ผู้ไร้ความสามารถ คือบุคคลวิกลจริตที่ศาลมีคำสั่ง อยู่ในความปกครองดูแลของ.....
- ผู้เสมือนไร้ความสามารถ คือบุคคลพิการทางกาย จิตหรือประพฤติดีเสียหาย อยู่ในความดูแลของ.....
- ผู้ที่จะร้องศาลให้มีคำสั่งว่าเป็นคนไร้ความสามารถ คือผู้บุพการี ได้แก่.....
- ผู้ที่จะร้องศาลให้มีคำสั่งว่าเป็นคนไร้ความสามารถ คือผู้สืบสันดาน ได้แก่.....
- ผู้ที่จะร้องศาลให้มีคำสั่งว่าเป็นคนไร้ความสามารถที่ไม่มีญาติพี่น้อง ได้แก่.....
- นิติกรรมที่ผู้เยาว์ทำได้เอง คือ (บอก 2 กรณี)
1.....
2.....
- นิติกรรมที่ผู้เสมือนไร้ความสามารถทำไม่ได้เอง คือ (บอก 2 กรณี)
1.....
2.....

มหาวิทยาลัยธนบุรี

แบบทดสอบ วิชา 00 6002 กฎหมายเบื้องต้น หน่วยที่ 11 ทรัพย์สิน (ครั้งที่ 11)

ชื่อ-นามสกุล.....รหัส.....สาขา.....

ตอนที่ 1. เลือกตอบ กาเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก, ข, ค, หรือ ง.

1. ทรัพย์สิน คือวัตถุมีรูปร่าง และไม่มีรูปร่าง อาจมีราคาได้ อาจถือเอาได้ คือข้อใด
 ก. กระแสไฟฟ้า ข. แก๊สหุงต้ม ค. แหวนเพชร ง. ถูกทุกข้อ
2. ข้อใดเป็นอสังหาริมทรัพย์
 ก. สวนสาธารณะ ข. ดินข้าวโพด ค. โคนหรือกระบือ ง. รถยนต์ เรือยนต์
3. สหกริมทรัพย์ ชนิดพิเศษ ชื่อชาย จำนอง ต้องจดทะเบียน
 ก. รถยนต์ ข. เรือ แพ สัตว์พาหนะ ค. อัญ หินปูนทรายสำหรับก่อสร้าง ง. ไม้ซุง ไม้แปรรูป
4. ข้อใดเป็นทรัพย์สินแบ่งไม่ได้
 ก. ข้าวสาร น้ำตาลทราย ข. ท่อน้ำประปา ค. ดินสอดำหนึ่งแท่ง ง. พระบรมฉายาลักษณ์
5. ข้อใดเป็นทรัพย์สินแบ่งได้
 ก. เสื้อ กางเกง ข. ที่ดินหนึ่งแปลง ค. หุ่นบริษัท ง. ใบธนบัตรหนึ่งใบราราพันบาท
6. ข้อต่อไปนี้เป็นข้อใดเป็นทรัพย์สินประเภทกับทรัพย์สินส่วนบุคคล ไม่ใช่ทรัพย์สินอุปกรณ์
 ก. เรือ กับ พาย ข. แม่กุญแจ กับ ลูกกุญแจ ค. รถยนต์กับพวงมาลัยรถยนต์ ง. รถยนต์กับวิทยุติดรถยนต์
7. ข้อต่อไปนี้เป็นข้อใดเป็นทรัพย์สินประเภทกับทรัพย์สินอุปกรณ์ ไม่ใช่ทรัพย์สินส่วนบุคคล
 ก. รถยนต์ กับกุญแจรถยนต์ ข. รถยนต์ กับล้อรถยนต์ ค. นาฬิกา กับเข็มนาฬิกา ง. ที่ดิน กับสิ่งปลูกสร้าง
8. ดอกผลของทรัพย์สินต่อไปนี้เป็นข้อใดเป็นดอกผลชนิดินัย
 ก. รีดนมจากโคนม ข. นำน้ำยางพาราไปขาย ค. เลี้ยงแกะเพื่อตัดขน ง. ล่าช้างเพื่อเอางา
9. ดอกผลของทรัพย์สินต่อไปนี้เป็นข้อใดเป็นดอกผลธรรมดา
 ก. ค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์ ข. เงินปันผลค่าหุ้น ค. ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร ง. ผลมะม่วง
10. ทรัพย์สินต่อไปนี้เป็นข้อใดไม่ใช่ทรัพย์สินทางปัญญา
 ก. Computer Program ข. เครื่องหมายจราจร (Traffic Sign) ค. เครื่องหมายการค้า (Trade Mark) ง. งานฐานข้อมูล (Data Base)

ตอนที่ 2 เติมคำหรือข้อความในช่องว่างแต่ละข้อ

สังหาริมทรัพย์ ส่วนควบของทรัพย์สิน อุปกรณ์ของทรัพย์สิน หนังสือแสดงสิทธิครอบครองที่ดิน ทรัพย์สินส่วนพระองค์
 ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ที่ราชพัสดุ หนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ทรัพย์สินทางปัญญา ทรัพย์สินนอกพาณิชย์

ที่	ข้อความ	ความหมาย
1	ทรัพย์สินที่จัดไว้เพื่อใช้จ่ายสำหรับสถาบันพระมหากษัตริย์	
2	ทรัพย์สินที่ไม่สามารถถือเอาได้ และโอนแก่กันไม่ได้ สิ่งผิดกฎหมาย	
3	ทรัพย์สินที่พระมหากษัตริย์ทรงถือครองอย่างเอกชน	
4	หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (นส.3 ก. หรือ นส. 3)	
5	อสังหาริมทรัพย์มีไว้ในราชการ อยู่ในความดูแลของสำนักพระราชวัง	
6	โฉนดที่ดิน โฉนดตราจอง ตราจองที่ตราว่าได้ทำประโยชน์แล้ว	
7	ทรัพย์สินที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ เช่น ช้าง ม้า วัว ควาย ไต้อู เก้าอี้	
8	ทรัพย์สินซึ่งประกอบด้วยทรัพย์สินที่เป็นประธาน แยกออกจากทรัพย์สินประธานได้	
9	ผลงานอันเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ ประดิษฐ์คิดค้น	
10	ส่วนซึ่งเป็นสาระสำคัญของทรัพย์สิน ไม่อาจแยกจากกันได้	

มหาวิทยาลัยชนบุรี

แบบทดสอบ วิชา 00 6002 กฎหมายเบื้องต้น หน่วยที่ 12 หนี้ (ครั้งที่ 12)

ชื่อ-นามสกุล.....รหัส.....สาขา.....

ก. เลือกตอบ กาเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก, ข, ค, หรือ ง.

1. ข้อใดต่อไปนี้เป็นบ่อเกิดแห่งหนี้

ก. ภัยธรรมชาติ เช่นอุทกภัย อัคคีภัย ข. จัดการงานนอกสั่ง ค. แปลงหนี้ใหม่ ง. หนี้เคลื่อนกลิ้งกัน

2. ข้อใดต่อไปนี้เป็นไม่ใช่บ่อเกิดแห่งหนี้

ก. นิติกรรม ข. ละเมิด ค. ลากมิควรได้ ง.. หักกลบหนี้

3. ผู้มีเงินได้ต้องเสียภาษีอากรให้แก่รัฐ เป็นบ่อเกิดแห่งหนี้ตามข้อใด

ก. การจัดการงานนอกสั่ง ข. ละเมิด ค. ลากมิควรได้ ง. บทบัญญัติแห่งกฎหมาย

4. แดงจ่ายค่าไฟฟ้าแทนดำไปก่อน เพราะดำไม่อยู่บ้าน ดำกลับมาแดงเรียกค่าไฟฟ้าจากดำได้ เป็นมูลหนี้ตามข้อใด

ก. การจัดการงานนอกสั่ง ข. ละเมิด ค. ลากมิควรได้ ง. บทบัญญัติแห่งกฎหมาย

5. ข้อใดเป็นวัตถุประสงค์แห่งหนี้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการชำระหนี้ให้หนี้ระงับลง

ก. กระทำการ หรืองดเว้นกระทำการ ข. โอนกรรมสิทธิ์สิ่งสมบัตย์ ค. ชำระราคา ง. ถูกทุกข้อ

6. หนี้อันเกิดจากมูลละเมิด กฎหมายให้นับตั้งแต่เมื่อใด

ก. พนักงานสอบสวนเสร็จ ข. ศาลรับฟ้องคดี ค. ศาลมีคำพิพากษา ง. วันที่ทำละเมิด

7. หนี้ไม่ได้กำหนดเวลาแห่งการชำระหนี้ไว้ ลูกหนี้ผิดนัดเมื่อใด

ก. เมื่อครบหนึ่งปีหลังก่อหนี้ขึ้น ข. เมื่อเจ้าหนี้ได้เตือนแล้ว ค. เมื่อศาลรับฟ้อง ง. เมื่อศาลมีคำพิพากษา

8. เมื่อลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ เจ้าหนี้คิดดอกเบี้ยระหว่างผิดนัดได้เท่าใด

ก. ร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ข. ร้อยละเจ็ดครึ่งต่อเดือน ค. ร้อยละสิบห้าต่อปี ง. ร้อยละสิบห้าต่อเดือน

9. ถ้าลูกหนี้จำหน่ายจ่ายโอนทรัพย์สินให้ผู้อื่นทำให้เจ้าหนี้เสียเปรียบ เจ้าหนี้ฟ้องให้ยกเลิกการโอนได้ เรียกว่าอะไร

ก. การบอกล้าง ข. การให้สัตยาบัน ค. การเพิกถอนการซื้อขอล ง. การทำถ่วงซื้อขอล

10. การกระทำในข้อใด ไม่อาจทำให้หนี้ระงับลงได้

ก. การชำระหนี้ ข. การปลดหนี้ ค. การหักกลบหนี้ ง. การผิดผ่อน

ตอนที่ 2 เขียนคำที่ให้ไว้ ต่อไปนี้ ลงในช่องว่างให้ได้ความสอดคล้องกัน

นิติเหตุ	ละเมิด	หักกลบหนี้	นิติกรรม	ลูกหนี้ร่วม
หนี้เคลื่อนกลิ้งกัน	เจ้าหนี้ร่วม	จัดการงานนอกสั่ง	ลากมิควรได้	การปลดหนี้

1. บ่อเกิดแห่งหนี้ที่บุคคลได้แสดงเจตนาโดยสมัครใจ ขอบด้วยกฎหมาย มุ่งก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์ระหว่างกัน คือ

2. เหตุอื่น ๆ นอกเหนือจากนิติกรรม คือหนี้เกิดขึ้นมีผลทางกฎหมาย โดยไม่ได้ตั้งใจให้เกิดขึ้นโดยตรง คือ

3. การกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหาย เรียกว่า.....

4. ทำการบางอย่างให้ผู้อื่น โดยเขามีได้ว่าขานวนใช้ แต่ได้ทำไปในทางที่เป็นประโยชน์แก่ตัวการ คือ

5. บุคคลได้ทรัพย์สินใดมาโดยปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้ เรียกว่า.....

6. เจ้าหนี้ยินยอมยกหนี้ให้ลูกหนี้ โดยไม่เรียกค่าตอบแทนใด ๆ หนี้ระงับ เรียกว่า.....

7. บุคคลสองคนต่างเป็นเจ้าหนี้ลูกหนี้กันและกัน มีวัตถุประสงค์แห่งหนี้เดียวกัน หนี้ระงับโดยวิธี

8. สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้และลูกหนี้มารวมกันอยู่ในตัวบุคคลเดียวกัน หนี้ระงับเพราะ.....

9. มูลหนี้รายเดียวกันมีเจ้าหนี้หลายคน แต่ละคนเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้แก่ตนทั้งหมดได้ คือ.....

10. ลูกหนี้หลายคนมีเจ้าหนี้คนเดียว ลูกหนี้คนใดชำระหนี้แล้วเป็นคุณแก่ลูกหนี้อื่นทั้งหมด คือ.....

มหาวิทยาลัยชนบุรี

แบบทดสอบ วิชา 00 6002 กฎหมายเบื้องต้น หน่วยที่ 13 นิติกรรม สัญญา (ครั้งที่ 13)

ชื่อ-นามสกุล.....รหัส.....สาขา.....

ตอนที่ 1 เลือกตอบ ก (X) ทับข้อที่ถูกต้องที่สุด

- มูลหนี้ในกรณีต่อไปนี้ มูลหนี้ใดเกิดจากนิติกรรมสัญญา
ก. เสียค่าปรับขับรถผิดกฎจราจร ข. จ่ายค่าไฟฟ้าประจำเดือน ค. เสียภาษีให้แก่รัฐบาล ง. ค่าเลี้ยงดูระหว่างคู่สมรส
- การกระทำต่อไปนี้ทำให้เกิดหนี้ขึ้น การใดเป็นนิติกรรมหลายฝ่าย
ก. การจ้างงาน จ้างนำ ข. คำเสนอในการทำนิติกรรม ค. การร่วมกันเดินแอร์บิกออกกำลังกาย ง. การทำพินัยกรรม
- เช่าที่ดินทำสวนจ่ายค่าเช่ารายเดือน ๆ ละ 5,000 บาท. คู่กรณีตกลงกันเพิ่มค่าเช่าเป็น 10,000 เป็นเช่าซื้อ การดังกล่าวเป็นกรณีใด
ก. การก่อสิทธิ ข. การเปลี่ยนแปลงสิทธิ ค. การโอนสิทธิ ง. การสงวนสิทธิ
- การใดมีวัตถุประสงค์ขจัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน
ก. ขายเครื่องดื่มสุรา ข. หลอกขายสร้อยแก้ว ค. สูบบุหรี่ในที่สาธารณะ ง. ทำข้อตกลงไม่เอาความฐานฆ่าคนตาย
- ข้อใดเป็นนิติกรรมที่ไม่มีค่าตอบแทน
ก. สัญญาให้โดยเสน่หา ข. สัญญาเช่าทรัพย์ เช่าซื้อ ค. ยืมใช้คงรูป ง. สัญญาฝากทรัพย์มีบำเหน็จ
- เอกไปศึกษาต่อต่างประเทศ ตกลงให้โทเช่าบ้านในกรุงเทพฯ อยู่จนกระทั่งเอกเรียนจบกลับประเทศ เป็นเงื่อนไขอะไร
ก. เงื่อนไขบังคับก่อน ข. เงื่อนไขบังคับหลัง ค. เงื่อนไขเริ่มต้น ง. เงื่อนไขสิ้นสุด
- การกีฬาแห่งประเทศไทยจะให้เงินแก่นักกีฬาที่ได้เหรียญทองเหรียญละล้านบาท เป็นเงื่อนไขอะไร
ก. เงื่อนไขบังคับก่อน ข. เงื่อนไขบังคับหลัง ค. เงื่อนไขเริ่มต้น ง. เงื่อนไขสิ้นสุด
- เอกอยู่กรุงเทพฯ เสนอขายรถยนต์ให้โทอยู่เชียงใหม่ กรณีใดถือว่าเป็นคำเสนอของผู้อยู่เฉพาะหน้า
ก. ส่งคำเสนอทาง E-mail ข. พุดทางโทรศัพท์ ค. ส่งคำเสนอทางโทรสาร ง. ส่งคำเสนอทางจดหมาย
- ข้อใดต่อไปนี้ เป็นสัญญาไม่ต่างตอบแทน
ก. สัญญาเช่าทรัพย์ ข. สัญญาซื้อขาย ค. สัญญาให้โดยเสน่หา ง. สัญญาฝากทรัพย์มีบำเหน็จ
- การกระทำนิติกรรมในข้อใดต่อไปนี้ที่กฎหมายถือว่าเป็นโมฆะ
ก. ซื้อขายปิ่นเถื่อน ข. จ้างคนงานสำคัญคิดว่าจบ ปวส. ค. เช่าบ้านทำบ่อนการพนัน ง. ค่าขายของหนีภาษี

ตอนที่ 2 เขียนคำที่ให้ไว้ต่อไปนี้ ลงในช่องว่างให้ได้ความสอดคล้องกัน

คำเสนอ	โมฆะกรรม	โมฆียะกรรม	เจตนาหลง	มัดจำ
เบียดปรับ	การทำกหล้อฉล	เจตนาซ่อนเร้น	คำสนอง	นิติกรรมอำพราง

- นิติกรรมที่สูญเปล่ามาแต่ต้น ไม่มีผลทางกฎหมายใด ๆ
- นายหนึ่งโอนหุ้นให้นายสองถือไว้ แต่ในใจจริงไม่ได้โอนให้นายสองจริง ๆ
- นิติกรรมที่สมบูรณ์ใช้ได้ตลอดไป จนกว่าจะถูกบอกล้าง
- นายเอกกับนายโทสมรู้กันโอนขายที่ดินให้แก่กัน แต่มิได้เจตนาขายกันจริง ๆ
- คำหลอกขายสร้อยคอค่าแก่ให้แก่แดง โดยบอกว่าเป็นทองคำแท้
- ต้องการให้ที่ดินโดยเสน่หา (ปิดบัง) แต่จดทะเบียนโอนขายกันหลอก ๆ (เปิดเผย)
- การแสดงเจตนาของบุคคลฝ่ายเดียว เพื่อก่อนนิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคล คือ.....
- การแสดงเจตนาตอบรับข้อเสนอบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง คือ
- สิ่งใดที่ได้ให้ไว้ เป็นพยานหลักฐาน หรือเป็นประกันการที่จะปฏิบัติตามสัญญานั้น คือ
- ถ้าถูกหนี้ถูกหนี้ไม่ชำระหนี้ หรือชำระหนี้ไม่ถูกต้อง จะใช้เงินแก่เจ้าหนี้จำนวนหนึ่ง คือ.....

มหาวิทยาลัยธนบุรี

แบบทดสอบ วิชา 00 6002 กฎหมายเบื้องต้น หน่วยที่ 14 บรรพ 5 ครอบคลุม (ครั้งที่ 14)

ชื่อ-นามสกุล.....รหัส.....สาขา.....

คำชี้แจง เลือกตอบ กาเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก, ข, ค, ง หรือ จ

- ของหมั้น เป็นสิ่งมีราคา หรือไม่ก็ได้ ฝ่ายชายเป็นผู้ให้ ใครเป็นผู้มีสิทธิในของหมั้น
ก. บิดามารดาของหญิง ข. บิดามารดาของชาย ค. หญิงคู่หมั้นเท่านั้น ง. เป็นสิทธิของชาย-หญิงร่วมกัน
- กรณีต่อไปนี้ กรณีใดจะทำการสมรสตามกฎหมายได้
ก. ชายหญิงมีคู่สมรสอยู่แล้ว ข. ชายหญิงอายุ 17 ปี หรือศาลอนุญาต ค. ผู้ที่เป็นเพศเดียวกัน ง. บุตรบุญธรรมกับผู้รับบุตรบุญธรรม
- บุตรไม่ชอบด้วยกฎหมาย คือบุตรตามกรณีใด
ก. บุตรที่บิดามารดาไม่จดทะเบียนสมรส ข. บุตรบุญธรรม ค. บุตรอุ้มบุญ ง. บุตรคลอดก่อนกำหนด
- บุตรไม่ชอบด้วยกฎหมาย สามารถดำเนินการให้เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายอย่างไรได้บ้าง
ก. ชายหญิงจดทะเบียนสมรสภายหลัง ข. ชายจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตร ค. ศาลพิพากษาว่าเด็กเป็นบุตรของชาย ง. ถูกทุกข้อ
- การจดทะเบียนรับรองบุตร ใครเป็นผู้ยื่นขอจดทะเบียนได้
ก. ชาย (บิดา)ของเด็ก ข. หญิง(มารดา)ของเด็ก ค. ชายและหญิง(บิดามารดา) ของเด็ก ง. ตัวเด็กเอง
- บุตรที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อาจมีสิทธิได้รับมรดกหากปรากฏว่าชายให้ใช้นามสกุล ส่งเสียให้ได้เรียนฯ ถือเป็นกรณีใด
ก. การรับรองบุตรโดยตรง ข. การรับรองบุตรโดยกฎหมาย ค. การรับรองบุตรโดยปริยาย ง. การรับรองว่าเป็นบุตรบุญธรรม
- การจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมได้ ผู้รับบุตรบุญธรรมต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าผู้จะเป็นบุตรบุญธรรมกี่ปี แก่กว่ากันกี่ปี
ก. 18 ปี - 7 ปี ข. 20 ปี - 10 ปี ค. 25 ปี - 15 ปี ง. 30 ปี - 20 ปี
- ผู้รับบุตรบุญธรรมสมรสกับบุตรบุญธรรม มีผลให้การรับบุตรบุญธรรมเป็นอย่างไร
ก. เป็นโมฆะ ข. เป็นโมฆียะ ค. เป็นอันยกเลิก ง. ไม่สมบูรณ์
- ตามพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการมีบัตรประชาชน บุคคลอายุเท่าใดจึงจะขอมีบัตรได้
ก. 7 ปีบริบูรณ์ ข. 10 ปีบริบูรณ์ ค. 15 ปีบริบูรณ์ ง. 18 ปีบริบูรณ์
- คดีที่เรียกว่า **อุทลุม** คือคดีที่ห้ามไม่ให้ใครฟ้องใครต่อศาล
ก. ภรรยาฟ้องสามี ข. บุตรบุญธรรมฟ้องผู้รับบุตรบุญธรรม ค. บุตรฟ้องผู้บุพการี ง. ผู้บุพการีฟ้องบุตร

ตอนที่ 2 เขียนคำที่ให้ไว้ ต่อไปนี้ ลงในช่องว่างให้ได้ความสอดคล้องกัน

บุตรอุ้มบุญ	อุ้มบุญแท้	อุ้มบุญเทียม	สินส่วนตัว	สินสมรส
สินสอด	ของหมั้น	เป็นโมฆียะ	จดทะเบียนแล้ว	เป็นโมฆะ

- การหมั้นจะทำได้เมื่อชายและหญิงมีอายุสิบเจ็ดปีบริบูรณ์แล้ว มิฉะนั้นการหมั้น.....
- การสมรสโดยสำคัญสำคัญผิดตัวคู่สมรส เช่นสมรสกับเอ สำคัญผิดว่าเป็นบี เป็นผลให้การสมรส.....
- ทรัพย์สินประเภทที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอยู่ก่อนสมรส หรือเป็นของใช้ส่วนตัว เช่นรองเท้า เสื้อผ้า คือ.....
- ทรัพย์สินประเภทที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้มาระหว่างสมรสจากการประกอบอาชีพ คือ.....
- เป็นทรัพย์สินซึ่งฝ่ายชายให้แก่บิดามารดา ผู้รับบุตรบุญธรรม หรือผู้ปกครองฝ่ายหญิง.....
- ทรัพย์สินที่ฝ่ายชายให้แก่หญิง เพื่อเป็นหลักฐานว่าจะสมรสกับหญิงนั้น
- การสมรสตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จะมีได้เฉพาะเมื่อได้.....
- เด็กที่เกิดจากการตั้งครรภ์โดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ คือ.....
- การใช้น้ำเชื้อจากฝ่ายชายของคู่ที่ต้องการมีบุตร ผสมกับไข่ของแม่อุ้มบุญ และฝังในมดลูกของแม่อุ้มบุญ คือ.....
- การใช้น้ำเชื้อและไข่จากคู่พ่อ แม่ที่แท้จริง แล้วจึงฝากไข่ที่รับการผสมเรียบร้อยแล้วเข้าไปในตัวของแม่อุ้มบุญ คือ.....

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

แบบทดสอบ วิชา 00 6002 กฎหมายเบื้องต้น หน่วยที่ 15 มรดก (ครั้งที่ 15)

ชื่อ-นามสกุล.....รหัส.....สาขา.....

1. ทายาท ตามกฎหมายลักษณะมรดก คือใคร
ก. ผู้แทนโดยชอบธรรม ข. ทายาทโดยธรรม ค. ผู้รับพินัยกรรม ง. ทายาทโดยธรรม และ ผู้รับพินัยกรรม
2. ทายาทโดยธรรม หมายถึงผู้ใด
ก. บุตรบุญธรรม ข. ผู้แทนโดยชอบธรรม ค. ญาติสายโลหิตและคู่สมรสเจ้ามรดก ง. พนักงานอัยการ
3. ผู้ทำพินัยกรรมต้องเขียนข้อความทั้งหมดด้วยลายมือตนเอง ลงวัน เดือน ปี และลายมือชื่อของตน เป็นพินัยกรรมแบบใด
ก. แบบธรรมดา ข. เขียนเองทั้งฉบับ ค. เอกสารฝ่ายเมือง หรือเอกสารลับ ง. ทำด้วยวาจา
4. กรณีมีเหตุพิเศษ เช่นตกอยู่ในอันตรายใกล้ความตาย เจ้ามรดกบอกพยาน 2 คน พร้อมกัน พยาน 2 คน ต้องไปแจ้งนายอำเภอโดยไม่ชักช้า นายอำเภอจะบันทึกข้อความที่พยานแจ้งไว้แล้วให้พยาน 2 คนลงลายมือชื่อ เป็นพินัยกรรมแบบใด
ก. แบบธรรมดา ข. เขียนเองทั้งฉบับ ค. เอกสารฝ่ายเมือง หรือเอกสารลับ ง. ทำด้วยวาจา
5. ผู้มีสิทธิจะได้รับมรดก **ปลอม ทำลาย ปิดบังพินัยกรรมทั้งหมด หรือบางส่วน** ไม่มีสิทธิได้รับมรดกเพราะเหตุใด
ก. ถูกตัดสิทธิได้รับมรดก ข. การสละมรดก ค. ถูกกำจัดเพราะขัดแย้ง ปิดบัง ง. ถูกกำจัดฯ ฐานเป็นผู้ไม่สมควร
6. กรณีต่อไปนี้กรณีใดที่ผู้ได้รับมรดก**ถูกกำจัดมิได้รับมรดกฐานเป็นผู้ไม่สมควร**
ก. หม่า หรือ ฟ้องเจ้าที่จมรดกโทษประหาร ข. เจ้ามรดกถูกทำร้ายไม่เอาความ ค. ปลอมพินัยกรรม ง. ถูกทุกข้อ
7. **การตัดมิได้รับมรดก** เจ้ามรดกทำได้ในกรณีใด
ก. ทำพินัยกรรมหรือหนังสือมอบไว้แก่เจ้าหน้าที่ ข. ร้องให้ศาลมีคำสั่ง ค. ฟ้องศาลให้มีคำพิพากษา ง. ถูกทุกข้อ
8. นายรวยถึงแก่ความตาย เมื่อภรรยาตายตั้งครรภ์หกเดือน เด็กในครรภ์มีสิทธิในมรดกอย่างไรหรือ
ก. ไม่มีสิทธิอะไรเลย ข. มีสิทธิตั้งแต่อยู่ในครรภ์ ค. มีสิทธิเมื่อคลอด ง. มีสิทธิเมื่อคลอดและอยู่รอดภายใน 310 วัน
9. ผู้มีสิทธิรับมรดก (ลูก) ตายไปก่อนเจ้ามรดก (พ่อ) ผู้ที่ยังมีชีวิตต่อไปนี้ใครได้รับมรดกแทนที่ไม่ได้
ก. ลูกของผู้มีสิทธิ(ผู้ตาย) ข. หลานของผู้มีสิทธิ(ผู้ตาย) ค. เหลนของผู้มีสิทธิ(ผู้ตาย) ง. ปู่ ย่า ตา ยาย ของผู้มีสิทธิ(ผู้ตาย)
10. ผู้จัดการมรดก มีหน้าที่รวมทรัพย์มรดกแล้วนำมาแบ่งปันแก่ทายาทผู้มีสิทธิ ได้แก่ใครต่อไปนี้
ก. ผู้จัดการมรดกที่ตั้งโดยพินัยกรรม ข. ทายาทโดยธรรม หรือผู้รับพินัยกรรม ค. พนักงานอัยการ ง. ถูกทั้งหมด

ตอนที่ 2 เขียนคำที่ให้ไว้ ต่อไปนี้ ลงในช่องว่างให้ได้ความสอดคล้องกัน

แบบเอกสารลับ ฐานไม่สมควร มิให้ได้มรดกทั้งหมด เฉพาะส่วนที่ยกย้ายปิดบัง โดยพินัยกรรม
ไม่ถูกกำจัดมิให้ได้มรดก ตามคำสั่งศาล การตัดมิได้รับมรดก แบบเอกสารฝ่ายเมือง สืบมรดกต่อไปได้

11. ทายาทยกย้ายหรือปิดบังทรัพย์มรดกเท่าส่วนที่ตนจะได้รับหรือมากกว่า ถูกจำกัดอย่างไร
12. ทายาทยกย้ายหรือปิดบังทรัพย์มรดกน้อยกว่าส่วนที่ตนจะได้รับ ถูกจำกัดอย่างไร
13. ผู้รับพินัยกรรมยกย้ายปิดบังทรัพย์มรดกเฉพาะสิ่งเฉพาะอย่างให้ผู้ตายยกให้ ถูกจำกัดมิให้ได้มรดกหรือไม่.....
14. ผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าฆ่าเจ้ามรดกหรือผู้ได้รับมรดกก่อนตนตาย ถูกจำกัดมิให้ได้มรดกฐานอะไร.....
15. ทำพินัยกรรมที่กรรมการอำเภอมีพยานลงนามพร้อมกันลงวันที่ประทับตรา เป็นพินัยกรรมแบบใด.....
16. ผู้ทำพินัยกรรมฉีกลงชื่อคาบรอยฉีกแล้วให้กรรมการอำเภอลงชื่อประทับตราบนซอง เป็นพินัยกรรมแบบใด.....
17. ผู้ถูกจำกัดมิให้ได้มรดก เป็นการเฉพาะตัว เสมือนหนึ่งว่าทายาทนั้นตายแล้ว ผู้สืบสันดานมีสิทธิอะไร.....
18. เจ้ามรดกทำพินัยกรรมหรือทำเป็นหนังสือมอบไว้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ไม่ประสงค์ให้รับมรดก เป็นกรณีใด.....
19. ตั้งผู้จัดการมรดกโดยพินัยกรรมระบุไว้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เช่นบรรลุนิติภาวะเป็นผู้จัดการมรดกกรณีใด.....
20. ร้องขอต่อศาลให้ตั้งทายาท ผู้มีส่วนได้เสีย หรือพนักงานอัยการเป็นผู้จัดการมรดก เป็นผู้จัดการมรดกกรณีใด.....

มหาวิทยาลัยธนบุรี

สอบรวบยอดครั้งที่ 1

การสอบ ภาคการศึกษาที่ ... ปีการศึกษา 25...

วิชา 00 6002 กฎหมายเบื้องต้น

สอบวันที่เดือน.....พ.ศ. 25

เวลา 13.30 – 16.00 น. คะแนนเต็ม 80 คะแนน

ผู้ออกข้อสอบ อาจารย์ประวิทย์ ชุมสวัสดิ์

คำชี้แจง ข้อสอบมี 4 ตอน ตอนที่ 1 แบบปรนัย 30 ข้อ ตอนที่ 2 แบบจับคู่ 10 ข้อ ตอนที่ 3 แบบอัตนัย 4 ข้อ

ตอนที่ 1 เลือกตอบ (30 คะแนน) ทำในสมุด หน้า Answer Sheet ข้อ 1 - 30

- ที่มาหรือบ่อเกิดของกฎหมาย คือข้อใด
 - คัมภีร์ในศาสนาและหลักปรัชญา
 - เทวโองการหรือบัญชาของพระเจ้า
 - มนุษย์บัญญัติขึ้นและจารีตประเพณี
 - กฎหมายสืบสองโต๊ะของจักรพรรดิจัสติเนียน
 - กฎหมายตราสามดวง
- ที่มาหรือบ่อเกิดของกฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษรคือข้อใด
 - คัมภีร์ในศาสนาและหลักปรัชญา
 - กฎหมายสืบสองโต๊ะของจักรพรรดิจัสติเนียน
 - กฎหมายของพวก แองโกลแซกซอน
 - เทวโองการหรือบัญชาของพระเจ้า
 - วัฒนธรรมและอารยธรรมของกรีก - โรมัน
- ระบบกฎหมายที่ยึดหลักจารีตประเพณี ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร คือระบบอะไร
 - ระบบสังคมนิยม
 - ระบบกฎหมายศาสนา
 - ระบบกฎหมายโรมัน
 - ระบบกฎหมาย COMMON LAW
 - ระบบกฎหมาย CIVIL LAW
- ปัจจุบันประเทศไทย ใช้ระบบกฎหมายใด
 - ระบบกฎหมายตราสามดวง
 - ระบบ COMMON LAW
 - ระบบ CIVIL LAW
 - ระบบกฎหมายอิสลาม
 - ระบบกฎหมายสังคมนิยม
- กฎหมายสาขามหาชน คือข้อใด
 - กฎหมายว่าด้วยเอกเทศสัญญาต่าง ๆ
 - กฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งห้างหุ้นส่วนบริษัท
 - กฎหมายลักษณะครอบครัวและมรดก
 - กฎหมายว่าด้วยความผิดและโทษ
 - ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- กฎหมายสาขาเอกชน คือข้อใด
 - กฎหมายรัฐธรรมนูญ
 - พระธรรมนูญศาลยุติธรรม
 - ประมวลกฎหมายที่ดิน
 - ประมวลกฎหมายอาญา
 - กฎหมายว่าด้วยสิทธิ หน้าที่ (หนี้) และการชดใช้ความเสียหาย
- กฎหมายตราสามดวง ประกาศบังคับใช้ในสมัยใด
 - สมัยสุโขทัย
 - สมัยกรุงศรีอยุธยา
 - สมัยกรุงธนบุรี
 - สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 1
 - สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 5
- ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นบิดาของกฎหมายไทย คือใคร
 - พ่อขุนรามคำแหงมหาราช
 - พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
 - พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์

9. การเสียสิทธิสภาพนอกอาณาเขต หมายถึงข้อใด

- ก. ประเทศไทยเสียกรุงศรีอยุธยาแก่พม่า
ข. ไทยเสียดินแดนให้แก่อังกฤษ และฝรั่งเศส
ค. ไทยเป็นฝ่ายแพ้ในสงครามโลกครั้งที่สอง
ง. ไทยเสียเสรีภาพในทางศาลสมัยรัชกาลที่ 5
จ. ฝรั่งเศสเข้ายึดจังหวัดตราดและอำเภอด่านซ้ายจังหวัดน่าน ร.ศ.114

10. รัฐธรรมนูญฉบับแรกของโลก คือข้อใด

- ก. กฎหมายสิบสองโต๊ะของจักรพรรดิฉิน
ข. มหาบัตร Magna Carta สมัยพระเจ้าจอห์นของอังกฤษ
ค. Declaration of Independence ของสหรัฐอเมริกา
ค. ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ
จ. ประกาศเรื่องเสรีภาพ สมภาพ และภราดรภาพ ของฝรั่งเศส พ.ศ. 1789

11. รัฐธรรมนูญฉบับแรกของไทยในระบอบประชาธิปไตย คือข้อใด

- ก. ศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหง
ข. ข้อกำหนดคบทพระอัยการ
ค. กฎหมายตราสามดวง
ง. รัฐธรรมนูญฉบับวันที่ 10 ธันวาคม 2475
จ. พ.ร.บ. ธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ. 2475

12. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยอะไร

- ก. ส.ส. แบ่งเขต 400 บัญชีรายชื่อ 100
ข. ส.ส. แบ่งเขต 100 บัญชีรายชื่อ 400
ค. ส.ส. แบ่งเขต 400 แบบสัดส่วน 100
ง. ส.ส. แบ่งเขต 400 แบบสัดส่วน 80
จ. ส.ส. แบ่งเขต 375 บัญชีรายชื่อ 125

13. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ก่อนการแก้ไข สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยอะไร

- ก. ส.ส. แบ่งเขต 100 บัญชีรายชื่อ 400
ข. ส.ส. แบ่งเขต 400 บัญชีรายชื่อ 100
ค. ส.ส. แบ่งเขต 400 แบบสัดส่วน 100
ง. ส.ส. แบ่งเขต 400 แบบสัดส่วน 80
จ. ส.ส. แบ่งเขต 375 บัญชีรายชื่อ 125

14. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 แก้ไขแล้ว สภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยอะไร

- ก. ส.ส. แบ่งเขต 100 บัญชีรายชื่อ 400
ข. ส.ส. แบ่งเขต 400 บัญชีรายชื่อ 100
ค. ส.ส. แบ่งเขต 400 แบบสัดส่วน 100
ง. ส.ส. แบ่งเขต 400 แบบสัดส่วน 80
จ. ส.ส. แบ่งเขต 375 บัญชีรายชื่อ 125

15. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 วุฒิสมาชิกจำนวน 150 คน ประกอบด้วยอะไร

- ก. การเลือกตั้ง 100 การสรรหา 50
ข. การเลือกตั้ง 75 การสรรหา 75
ค. การเลือกตั้ง 76 การสรรหา 74
ง. การเลือกตั้ง 74 การสรรหา 76
จ. เลือกตั้งจังหวัดละ 1 คน ที่เหลือเป็นสมาชิกจากการสรรหา

16. คุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และ 2550 ข้อใดถูกต้อง

- ก. พ.ศ. 2540 ปริญญาตรี พ.ศ.2550 ไม่กำหนดวุฒิ
ข. พ.ศ. 2540 ไม่กำหนดวุฒิ พ.ศ.2550 ปริญญาตรี
ค. ปริญญาตรี ทั้ง พ.ศ. 2540 และ พ.ศ. 2550
ง. ไม่กำหนดวุฒิ ทั้ง พ.ศ. 2540 และ พ.ศ.
จ. ไม่มีข้อใดถูก

17. อายุของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) รัฐมนตรี (รมต.) และสมาชิกวุฒิสภา (สว.) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ข้อใดถูกต้อง

- ก. ส.ส. 25 รมต. 40 สว. 35
ข. สส. 35 รมต. 40 สว. 45
ค. สส. 25 รมต. 35 สว. 40
ง. สส. 25 รมต. 35 สว. 45
จ. สส. 25 รมต. 30 สว. 40

18. ผู้ที่มีอำนาจเสนอร่างพระราชบัญญัติ (ทั่วไป) คือข้อใด
- ก. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน
ข. สมาชิกวุฒิสภา จำนวน 150 คน
ค. คณะกรรมการการเลือกตั้ง
ง. คณะกรรมการกฤษฎีกา
จ. ส.ส. ไม่น้อยกว่า 1/10 หรือ ส.ส. และ ส.ว. ไม่น้อยกว่า 1/10 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ของ 2 สภา
19. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ต้องเสนอให้ใครวินิจฉัยก่อนที่นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย
- ก. ศาลยุติธรรม
ข. ศาลปกครอง
ค. ศาลรัฐธรรมนูญ
ง. คณะกรรมการกฤษฎีกา
จ. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
20. คณะรัฐมนตรีมีอำนาจตราพระราชกำหนดได้ในกรณีใด
- ก. เพื่อประโยชน์ที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ
ข. เพื่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ
ค. เพื่อป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ
ง. เป็นกรณีฉุกเฉินจำเป็นรีบด่วนมีอาจจะมีผลเสียหายได้
จ. ถูกทุกข้อ
21. นายกรัฐมนตรีประกาศยุบสภาผู้แทนราษฎร กำหนดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปวันที่ 3 กรกฎาคม 2554 ต้องตราเป็นกฎหมายอะไร
- ก. รัฐธรรมนูญ
ข. พระราชบัญญัติ
ค. พระราชกำหนด
ง. พระราชกฤษฎีกา
จ. กฎกระทรวง
22. เทศบัญญัติที่สภาเทศบาลมีมติเห็นชอบแล้ว ใครเป็นผู้พิจารณาและใครลงนามเพื่อประกาศใช้ต่อไป
- ก. นายกเทศมนตรีพิจารณา รัฐมนตรีมหาดไทยลงนาม
ข. รัฐมนตรีมหาดไทยพิจารณา นายกเทศมนตรีลงนาม
ค. ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา รัฐมนตรีมหาดไทยลงนาม
ง. นายกเทศมนตรีพิจารณา ผู้ว่าราชการจังหวัดลงนาม
จ. ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา นายกเทศมนตรีลงนาม
23. ส่วนราชการต่อไปนี้ ส่วนราชการใดเป็นส่วนราชการส่วนท้องถิ่น
- ก. จังหวัดนครราชสีมา
ข. กรุงเทพมหานคร
ค. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ง. อำเภอบางละมุง
จ. สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท
24. ใครเป็นผู้บริหารในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- ก. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ข. อธิบดีกรมการปกครอง
ค. ผู้ว่าราชการจังหวัด
ง. นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด
จ. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
25. สภาพบุคคลธรรมดาเริ่มขึ้นเมื่อใด และสิ้นสุดลงเมื่อใด
- ก. เริ่มขึ้นเมื่อถือปฏิสนธิในครรภ์มารดา สิ้นสุดเมื่อตาย
ข. เริ่มขึ้นเมื่อคลอด และอยู่รอดเป็นทารก สิ้นสุดลงเมื่อตาย
ค. เริ่มขึ้นเมื่อมีบัตรประชาชน สิ้นสุดเมื่ออายุ 60 ปีบริบูรณ์
ง. เริ่มขึ้นเมื่อมีบัตรประชาชน สิ้นสุดเมื่อตาย
จ. เริ่มขึ้นเมื่อบรรลุนิติภาวะ สิ้นสุดลงเมื่อสาบสูญ
26. บุคคลที่สาบสูญต้องจากภูมิลำเนาไปในเหตุอะไร และนานเท่าใด จึงจะถือว่าเป็นผู้สาบสูญได้
- ก. เหตุธรรมดา 2 ปี เหตุอันตราย 5 ปี
ข. เหตุธรรมดา 5 ปี เหตุอันตราย 7 ปี
ค. เหตุธรรมดา 7 ปี เหตุอันตราย 5 ปี
ง. เหตุธรรมดา 5 ปี เหตุอันตราย 2 ปี
จ. เหตุธรรมดา 7 ปี เหตุอันตราย 2 ปี

ตอนที่ 3 ข้อสอบแบบอัตนัย ตอบคำถาม (40 คะแนน)

คำชี้แจง ข้อสอบมี 4 ข้อ ข้อใดก่อนก็ได้ เขียนหัวข้อให้ชัดเจน ไม่ต้องลอกโจทย์

ข้อ 1 สังคมมีความจำเป็นอย่างไรจึงต้องมีกฎหมายบังคับ และภาษิตลาตินที่ว่า ที่ไหนมีสังคม ที่นั่นมี

กฎหมาย (Ubi Societas Ubi Jus) ท่านเข้าใจอย่างไร

ข้อ 2 สาขากฎหมายสำคัญ คือกฎหมายสาขาเอกชน และกฎหมายสาขามหาชน ให้อธิบาย

ก. กฎหมายสาขาเอกชน กำหนดความสัมพันธ์กันอย่างไร และว่าด้วยเรื่องอะไร กรณีเกิดคดีความมีข้อพิพาทขัดแย้งกัน จะต้องฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมศาลใด

ข. กฎหมายสาขามหาชน กำหนดความสัมพันธ์กันอย่างไร และว่าด้วยเรื่องอะไร กรณีเกิดคดีความ จะต้องฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมศาลใด

ข้อ 3 สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไปนี้ประกอบด้วยใครบ้าง มีที่มา

อย่างไร และสภาท้องถิ่นตรากฎหมายเรียกว่าอะไร

ก. กรุงเทพมหานคร (สมาชิก, ผู้บริหาร, ที่มา, กฎหมาย)

ข. องค์การบริหารส่วนจังหวัด (สมาชิก, ผู้บริหาร, ที่มา, กฎหมาย)

ค. เทศบาล (สมาชิก, ผู้บริหาร, ที่มา, กฎหมาย)

ข้อ 4 สภาพบุคคลธรรมดาเริ่มขึ้นเมื่อใด และสิ้นสุดลงเมื่อใด กรณีใดบ้าง การเริ่มสภาพบุคคล และการ

สิ้นสุดสภาพบุคคล ก่อให้เกิดผลทางกฎหมายอย่างไรบ้าง ยกตัวอย่างประกอบ

มหาวิทยาลัยธนบุรี

สอบรวบยอดครั้งที่ 2

การสอบ ภาคการศึกษาที่ ... ปีการศึกษา 25...

วิชา 00 6002 กฎหมายเบื้องต้น

สอบวันที่เดือน.....พ.ศ. 25

เวลา 13.30 – 16.00 น. คะแนนเต็ม 80 คะแนน

ผู้ออกข้อสอบ อาจารย์ประวิทย์ ชุมสวัสดิ์

คำชี้แจง ข้อสอบมี 4 ตอน ตอนที่ 1 แบบปรนัย 20 ข้อ ตอนที่ 2 แบบจับคู่ 10 ข้อ
ตอนที่ 3 แบบเติมคำ 10 ข้อ ตอนที่ 4 แบบอัตนัย 4 ข้อ

ตอนที่ 1 เลือกตอบ (20 คะแนน) ทำในสมุด หน้า Answer Sheet

คำชี้แจง เลือกตอบ กาเครื่องหมาย X ใน Answer sheet

- บุคคลต่อไปนี้ บุคคลใดกฎหมายถือว่าเป็นผู้ย่อความสามารถ
ก. เป็นคนประพฤดิเสเพล เมาสุราเป็นอาจิณ
ข. เป็นคนพิการทางกาย บกพร่องทางจิต
ค. เป็นบุคคลปัญญาอ่อน
ง. ผู้เยาว์ ผู้ไร้ความสามารถ และผู้เสมือนไร้ความสามารถ
จ. เป็นบุคคลที่ศาลมีคำสั่งให้เป็นบุคคลล้มละลาย
- ทรัพย์ที่ไม่สามารถถือเอาได้ โอนให้แก่กันไม่ได้ คือทรัพย์ประเภทใด
ก. ทรัพย์ไม่มีรูปร่าง
ข. ทรัพย์นอกพาณิชย์
ค. ทรัพย์ในพาณิชย์
ง. ทรัพย์แบ่งได้
จ. ทรัพย์แบ่งไม่ได้
- ข้อต่อไปนี้ ข้อใดเป็นทรัพย์ประธานกับทรัพย์ส่วนบุคคล ไม่ใช่ทรัพย์อุปกรรม
ก. เรือ กับ พาย
ข. แม่กุญแจ กับ ลูกกุญแจ
ค. รถยนต์กับพวงมาลัยรถยนต์
ง. โต๊ะกับเก้าอี้
จ. วิทยุติดรถยนต์
- ดอกผลของทรัพย์ต่อไปนี้ ข้อใดเป็นดอกผลนิตินัย
ก. น้ำยางจากต้นยางพารา
ข. เขาสัตว์ หรืองาช้าง
ค. รัศมีมโกลจากโคนมพันธุ์ดี
ง. เลียงแกะเพื่อตัดขน
จ. ดอกเบี้ยจากพันธบัตร
- ข้อใดต่อไปนี้ ไม่เป็นบ่อเกิดแห่งหนี้
ก. ภัยธรรมชาติ เช่นอุทกภัย อัคคีภัย
ข. นิติกรรมสัญญา
ค. ละเมิด จงใจหรือประมาทเลินเล่อทำให้ผู้อื่นเสียหาย
ง. จัดการงานนอกสั่ง, ลามมิควรได้
จ. บทบัญญัติของกฎหมาย
- การกระทำต่อไปนี้ การกระทำใดไม่เป็นนิติกรรม
ก. แดงเอาพระเครื่องแลกเปลี่ยนกับรถยนต์ของดำ
ข. เอกตกลงจะซื้อรถยนต์ให้โทถ้าสอบได้คะแนนดี
ค. การบริจาคเงินช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย
ง. ขาวจ่ายค่าไฟฟ้าเดือนละ 1,500 บาท
จ. เขียวจ่ายค่าไฟฟ้าให้ขาวไปก่อน โดยขาวไม่ได้ขอร้อง
- นิติกรรมที่ทำโดยผู้ย่อความสามารถ คือผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ มีผลอย่างไร
ก. เป็นโมฆะ
ข. เป็นโมฆียะ
ค. ไม่สมบูรณ์
ง. สมบูรณ์แต่ฟ้องบังคับคดีไม่ได้
จ. สูญเปล่ามาแต่ต้น

ตอนที่ 3 แบบเติมคำ 10 ข้อ (10 คะแนน)

เขียนเฉพาะคำตอบในกระดาษเขียนตอบ (ข้อ 31 -40) ไม่ต้องลอกโจทย์ ระบุข้อให้ชัดเจน

ตอนที่ 2 แบบเติมคำ 10 ข้อ **เลือกคำที่ให้ไว้ต่อไปนี้เติมลงในช่องว่าง**

เบี้ยปรับ, เงื่อนไขบังคับก่อน, เบี้ยประกัน, คำเสนอ, ค่าขาดไร้อุปการะ,
 คำสนอง, เงื่อนไขบังคับหลัง, มัดจำ, คำสินไหมทดแทน, ค่าอุปการะเลี้ยงดู,

31. เงื่อนไขกำหนดให้นิติกรรมเป็นผลเมื่อเงื่อนไขสำเร็จ คือ.....
32. เงื่อนไขกำหนดให้นิติกรรมสิ้นผลเมื่อเงื่อนไขสำเร็จ คือ
33. การแสดงเจตนาของบุคคลฝ่ายเดียว เพื่อก่อนนิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคล คือ.....
34. การแสดงเจตนาตอบรับข้อเสนอบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง คือ
35. สิ่งใดที่ได้ให้ไว้ เป็นพยานหลักฐาน หรือเป็นประกันการที่จะปฏิบัติตามสัญญา นั้น คือ
36. ถ้าลูกหนี้ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ หรือชำระหนี้ไม่ถูกต้อง จะใช้เงินแก่เจ้าหนี้จำนวนหนึ่ง คือ.....
37. ผู้ควบคุมบัญชียานยนต์ต้องขอจดทะเบียนยานพาหนะ และต้องจ่ายค่าทุกปี
38. ค่าเลี้ยงดูระหว่างสามีภรรยา หรือระหว่างบิดามารดากับบุตร คือ.....
39. หนึ่งยี่มรดกสองไปใช้ รถถูกชนเสียหายทั้งคัน คินรถให้ไม่ได้ ต้องจ่าย
40. บุตรถูกผู้อื่นฆ่าตาย บิดาชราภาพ สามารถฟ้องผู้อื่นเรียกได้

ตอนที่ 4 ข้อสอบแบบอัตนัย ตอบคำถาม 4 ข้อ (40 คะแนน) **ทำในสมุดเขียนตอบ**

ตอบข้อใดก่อนก็ได้ เขียนหัวข้อให้ชัดเจน ไม่ต้องลอกโจทย์

ข้อ 1. อธิบายเกี่ยวกับทรัพย์สินต่อไปนี้ (15 คะแนน)

- ก. สंहาริมทรัพย์ กับอสังหาริมทรัพย์
- ข. ส่วนควบและอุปกรณ์ของทรัพย์สิน
- ค. ดอกผลของทรัพย์สิน (ดอกผลธรรมดา ดอกผลนิตินัย)

ข้อ 2. บุตรโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายมีสาเหตุจากอะไร สามารถดำเนินการให้เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย ในภายหลังได้หรือไม่อย่างไร

ข้อ 3 อธิบายเกี่ยวกับกฎหมายอาญาต่อไปนี้

- ก. การป้องกันสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมาย
- ข. กระทำความผิดเพราะบันดาลโทสะ
- ค. ความผิดยอมความได้ กับยอมความไม่ได้
